ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 187 (4687) ВІВТОРОК, 6 ЖОВТНЯ 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Пошуки компромісу тривають, але спільної мови поки що не знаходять

Учора на погоджувальній раді Голова Верховної Ради Володимир Литвин повідомив, що в розкладі засідань назбиралося півтори сотні питань. Через те, що трибуну блокували, практично всі вони перейшли з минулого сесійного тижня. Тож ключовим питанням на вчорашньому зібранні став знову-таки пошук компромісу й узгодження позицій партій.

СТОР. 2

Сьогодні назвуть ім'я Нобелівського лауреата в галузі фізики

У Швеції — тиждень присудження Нобелівської премії. Нобелівський комітет почав свою роботу з оголошення володарів премії в галузі фізіології та медицини. В наступні дні тижня назвуть лауреатів з інших дисциплін. Сьогодні стане відоме рішення комітету про долю премії з фізики, 7 жовтня — з хімії, 8 жовтня — з літератури, 9 жовтня — Премії миру. 12 жовтня назвуть володаря «Премії з економіки пам'яті Нобеля».

Нобелівська премія — одна з найпрестижніших міжнародних премій, яка щороку присуджується за видатні наукові дослідження, революційні винаходи або великий внесок у культуру чи розвиток суспільства. Нині її розмір становить 10 млн. шведських крон (близько 1,05 млн. євро).

Для онкохворих дітей збудували реабілітаційний центр

У селі Новосілки Києво-Святошинського району відбулося офіційне відкриття сімейного реабілітаційного центру для онкохворих дітей та їхніх родин.

Це перший у країні такий заклад. Його змодельовано за прикладом аналогічних центрів, які діють у Західній Європі. Будинок має слугувати місцем тимчасового проживання, зустрічей та заходів не тільки для дітей, які проходять лікування, а також для тих, хто вже одужав.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Кінець кварталу парадоксів

Державна податкова адміністрація звітувала про виконання плану з платежів до загального фонду держбюджету за 9 місяців цього року на 101,8 відсотка.

На тлі безпрецедентного згортання промвиробництва це тільки один з багатьох парадоксів, які ми спостерігали упродовж останніх місяців і у вересні. На економіку чекають, як у боксерів, три найскладніші раунди з непередбачуваними наслідками. **Докладніше про це читайте під рубрикою «Баланс місяця» на 13-й сторінці.**

ПОДІЇ

Насіння для майбутнього врожаю вдосталь, а пального не вистачає

На Донеччині завершується сівба озимих культур під урожай 2010 року. Під озимину (переважно — пшеницю) відведено 436 тисяч гектарів, уже засіяно 85 відсотків площі. Насінням озимих культур господарства області забезпечені стовідсотково. Триває підготовка насіння ярих зернових та зернобобових культур, доведення його до посівних кондицій. В районних державних насіннєвих інспекціях уже перевірено 4,7 тисячі тонн насіння ярих культур, із них 71 відсоток становить кондиційне зерно. Пального для проведення осінньо-польових робіт у жовтні накопичено 84 відсотки від потреби. В тому числі, 6,1 тисячі тонн дизельного пального, 2 тисячі тонн бензину та 0,32 тисячі тонн мастил. Оператори-постачальники здійснили оплату на отримання ще 660 тонн дизельного пального та 280 тонн бензину, **повідомляє наш власкор Ліна КУЩ.**

Експерт: опалювальний сезон розпочнеться із запізненням

Міністрові ЖКГ радять молитися

Пану Кучеренку необхідно молитися всім святим, щоб температура цієї зими не опускалася нижче за мінус 15—20 градусів за Цельсієм. Тиждень холодів — і багато ТКЕ посиплються, немов карткові будиночки, повторивши долю Алчевська. Про це на прес-конференції в Києві заявив глава Асоціації теплотехнічних компаній України (АТКУ) Віталій Яковенко. За його словами, нинішній опалювальний сезон принесе українцям чимало неприємних сюрпризів. Перший з них — затримка подачі тепла.

СТОР. 6

Євроінтеграцію гальмують квоти, фітосанітарні норми та... мрія про членство

Учора в столиці відбувся тринадцятий раунд переговорів між Україною та Європейським Союзом стосовно укладення угоди про асоціацію. Українську делегацію на переговорах очолював заступник міністра закордонних справ Костянтин Єлисеєв, делегацію ЄС — заступник Генерального директора з питань зовнішніх відносин Європейської комісії Х'юг Мінгареллі.

СТОР. 8

КОРОТКО

❒ Правоохоронці Рівненщини виявили та ліквідували конвертаційний центр, що завдав державі збитків на 22 мільйони гривень, **повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

❒ У Чернігові розпочалося святкування 940-річного ювілею заснування Антонієвих печер, в яких у давнину містився один з перших монастирів Київської Русі, **повідомляє наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО.**

Володимир ЛИТВИН: «Опозиція повинна критикувати владу, але руйнувати країну — це злочин»

Умань і подібні їй міста повинні мати особливий статус. Про це заявив на святкуванні 393–ї річниці міста Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Вітаючи уманчан зі святом, він підкреслив, що їхнє місто, розташоване в центрі країни, має колоритну, інколи трагічну історію.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голову парламенту приємно вразили дух колективізму та відкритість людей. А це у нинішній непростий час, на його думку, надзвичайно важливо. Володимир Литвин подякував усім, хто сьогодні живе і працює тут, з повагою згадав засновників, захисників і тих, хто відбудовував місто з руїн.

З нагоди Дня міста він передав медичне обладнання реабілітаційному центру для ветеранів війни і праці, відкритому напередодні.

Після урочистостей на прес-конференції Голова Верховної Ради Володимир Литвин заявив, що не бачить підстав для безглуздого блокування парламентської трибуни. «Якщо подивитись предметніше на те, що відбувається в країні, можна зробити висновок: ведеться цілеспрямована лінія на зруйнування країни для захоплення влади», — зазначив він.

Глава парламенту звернув увагу на те, що Партія регіонів блокує парламентську трибуну під приводом підвищення соціальних стандартів, не голосуючи при цьому за цей законопроект. Окрім того, Володимир Литвин підкреслив, що також заблоковано діяльність Верховної Ради Автономної Республіки Крим, фактично не працюють конституційні органи влади держави, немає голів Антимонопольного комітету, Держкомтелерадіо, не призначено міністрів, які прямо пов'язані із гарантуванням національної безпеки країни.

За його словами, знову-таки, розгляд цих питань блокує Партія регіонів. «Опозиція повинна критикувати владу, але руйнувати країну — це злочин», — наголосив він.

На запитання журналістів, чи запрацює Верховна Рада наступного тижня, керівник парламенту висловив думку, що розробляється чергова комбінація, щоб не розглядати закон про підвищення соціальних стандартів. Голова Верховної Ради нагадав, що пропонувалися будь-які варіанти для ухвалення згаданого документа, однак всі вони не були підтримані.

Володимир Литвин зазначив, що пропонуватиме парламентаріям затвердити регламент, зафіксувати неприпустимість руйнування влади, скасувати Постанову про зміну способу голосування. «Є підстави припускати, що розроблятиметься нова комбінація, щоб демонструвати турботу про людей: пропонувати ухвалення соціальних законопроектів, самим не голосуючи за них, і навпаки. Я дуже хочу помилятись», — підкреслив він.

Володимир Литвин також розповів, що підписав розпорядження про відрахування більш ніж шести тисяч гривень із заробітної плати одного з народних депутатів для відшкодування пошкодженого ним у сесійній залі мікрофона.

Окрім того, глава парламенту повідомив, що фракція Блоку Литвина пропонуватиме кандидатуру керівника секретаріату фракції, досвідченого юриста Олександра Осадчука на призначення його членом Центральної виборчої комісії. Він сказав, що вже направив листа Президентові із проханням внести зазначену кандидатуру до Верховної Ради для затвердження. Адже саме парламент звільняє і призначає членів Центральної виборчої комісії.

Також Володимир Литвин нагадав, що у Верховній Раді вже є подання на звільнення Анатолія Писаренка з посади члена ЦВК у зв'язку із завершенням терміну його перебування на цій посаді.

Голова Верховної Ради зазначив, що це питання має бути вирішене, бо якщо член ЦВК, не маючи повноважень, бере участь у засіданнях, то будуть підстави говорити про нелегітимність рішень, ухвалених Центрвиборчкомом.

Сергій МЕЛЬНИК.

На знімку: Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і народний депутат Сергій Терещук спілкуються з уманчанами.

Пошуки компромісу тривають, але спільної мови поки що не знаходять

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Кожен із політичних лідерів перед тим, як озвучити позицію сили, яку представляє в парламенті, наголошував на необхідності розблокування Верховної Ради. Однак підстав вважати, що бодай хтось готовий зробити крок назустріч опонентові, ніхто із виступаючих не дав. Так, представник БЮТ Андрій Кожем'якін підкреслив, що його колеги по фракції згідно із розкладом засідань Верховної Ради готові працювати за умови, якщо Партія регіонів дасть таку можливість. Він також звернув увагу колег на актуальність зняття депутатської недоторканності та інших привілеїв з народних обранців. А також на вирішення кадрових питань.

У відповідь керівник «НУ—НС» Микола Мартиненко укотре наголосив на абсурдності підняття соціальних стандартів. Мовляв, борючись у такий спосіб із бідністю, можна збанкрутити всі підприємства. Перед тим, як говорити про подібні зміни, слід розглянути всі питання, пов'язані з бюджетом, і тільки потім ухвалювати якесь рішення, підкреслив він.

Однак позиція Партії регіонів із вуст Олександра Єфремова залишалася незмінною — повернення до звичайної процедури голосування і першочерговий розгляд соціальних документів. Потім регіоналам здається доцільним розглядати питання з наповнення держбюджету, а пізніше заслухати звіт про виконання цьогорічного кошторису із залученням представників уряду, керівників відповідних міністерств, НБУ і Рахункової палати.

Комуністична партія, зі слів Адама Мартинюка, проти питань, які значаться в порядку денному, не заперечує. Водночас парламентарій звернув увагу колег на необхідність визначитися з датою проведення виборів у місцеві органи влади. Це питання, мовляв, турбує виборців не менше, аніж підвищення зарплат. Народний депутат також повідомив, що нині в комітетах знаходиться низка законопроектів, які очікують на розгляд більш як рік. До речі, зі слів глави парламенту Володимира Литвина, на вчорашній погоджувальній раді були відсутні 10 керівників парламентських комітетів.

Найлаконічнішим у своєму виступі був представник Блоку Литвина Ігор Шаров. Він лише поінформував, що фракція сьогодні у 100-відсотковому складі буде присутня на засіданні. Кожен народний депутат буде готовий працювати.

Палка дискусія розгорнулася, коли народні обранці приступили до того, в який спосіб провести і з чого розпочати сьогоднішнє засідання. Від аргументування тієї чи іншої позиції політики перейшли до взаємних звинувачень. Намагаючись знайти точку порозуміння, Голова Верховної Ради Володимир Литвин запропонував народним депутатам прийняти постанову, згідно з якою визнати неприпустимим блокування роботи парламенту, доручити профільному комітету врегулювати питання у відповідному проекті Регламенту Верховної Ради, а також визнати такою, що втратила чинність, постанову про зміну процедури голосування за соціальний законопроект. Він також повідомив, що готова доповідь Національної академії наук про вплив економічної кризи на населення України. Вона зайняла 600 сторінок і потребує публічного обговорення у Верховній Раді з представниками різних гілок влади, підкреслив очільник парламенту.

Однак народним обранцям, схоже, найближчим часом не до цього. Компромісний варіант постанови зазнав жорсткої критики і з боку Партії регіонів, і від БЮТ. Тож депутати вчора так і не змогли домовитися.

— Нині є всі підстави розглядати закон про соціальні стандарти, — підкреслив пізніше на брифінгу Голова Верховної Ради Володимир Литвин.

Він зауважив, що готовий ставити на голосування кожен пункт постанови окремо, але цей варіант не задовольняє народних депутатів, бо нині про підвищення соціальних стандартів не йдеться. Володимир Литвин звернув увагу журналістів на те, що на сьогодні, окрім Верховної Ради, також заблоковано роботу кримського парламенту, конституційних інститутів (Фонд держмайна, Антимонопольний комітет тощо), не кажучи вже про міністерства фінансів, оборони і закордонних справ.

На думку політика, йде процес свідомої руйнації держави. «Інакше як безумством це пояснити не можна», — наголосив Володимир Литвин. Він підкреслив, що пропозиції, які можуть зрушити процес з місця, спочатку сприймаються ніби позитивно, потім — мовчки, а наприкінці оголошується відповідна установка: «нічого не буде, бо бути не може».

Зі слів глави парламенту, нині він зробив усе, що міг. І незважаючи на те, чи блокуватиметься трибуна, він готовий і надалі працювати над пошуком компромісу.

Надія СМІЯН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімку (зліва направо): Олег Зарубінський, Валерій Сушкевич, Тетяна Бахтеєва.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ

Встановлено вартість передвиборчої агітації

Під час чергового засідання Центральна виборча комісія затвердила положення про середньозважений показник вартості одиниці друкованої площі та одиниці ефірного часу в засобах масової інформації для проведення передвиборної агітації в період виборчого процесу з чергових виборів Президента України у 2009—2010 роках.

Нагадаємо: 16 вересня ЦВК попередньо схвалила проект цього документа та надіслала його для розгляду, узгодження і прийняття відповідного рішення суб'єктам, визначеним пунктом 6 статті 60 закону про вибори Президента, — Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення та Державному комітету телебачення та радіомовлення. Після того, як до ЦВК надійшли рішення цих відомств, комісія, взявши до відома зазначені документи, затвердила положення. Цей документ буде розміщено на офіційному сайті Центральної виборчої комісії.

Крім того, під час засідання комісія встановила низку форм виборчих документів (посвідчень) на виборах Президента України 17 січня 2010 року.

Прем'єр за невідкладне розблокування роботи парламенту

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Учора відбулося відкрите засідання Кабінету Міністрів за участі директорів шкіл, присвячене розвитку середньої загальної освіти. А зранку Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко провела селекторну нараду з головами облдержадміністрацій та міськими головами у зв'язку з початком опалювального сезону. Вона, зокрема, повідомила, що звернеться з листами до глави парламенту Володимира Литвина та керівників усіх фракцій Верховної Ради стосовно розблокування роботи вищого законодавчого органу країни. За її словами, парламент повинен терміново запрацювати, щоб внести зміни до низки чинних законів з метою вирішення невідкладних питань, у тому числі, щодо підготовки країни до осінньо-зимового періоду. «Нині це просто нечесно і несправедливо по відношенню до кожної людини в державі — продовжувати блокування Верховної Ради, коли вже накопичилося за останні місяці безліч питань, які потрібно вирішувати. Причому вирішувати невідкладно», — заявила глава уряду.

Також прем'єр повідомила, що рекомендуватиме Національній комісії регулювання електроенергетики України (НКРЕ) залишити нинішню ціну на газ для теплокомуненерго на новий осінньо-зимовий період 2009—2010 років. «Я розумію всю ситуацію з кризою, всю політичну ситуацію», — наголосила Ю. Тимошенко та додала, що підвищення ціни на газ для теплокомуненерго може негативно вплинути на стан розрахунків з НАК «Нафтогаз». При цьому Ю. Тимошенко, звертаючись до глав облдержадміністрацій та міських голів, зауважила: «Я хочу, щоб ми стали партнерами, якщо ми йдемо назустріч, якщо ми даємо вам можливість знаходитися у своїй системі балансів, то і ви, як керівники, потужні керівники зробіть практичну справу для України, забезпечте розрахунки за природний газ теплокомуненерго з НАК «Нафтогаз».

Сергій ІВАНІВ.

Освіта на шляху реформ

«Ми все повинні зробити, щоб мати освічену націю. У цьому є особлива місія держави», — сказав Президент Віктор Ющенко під час учорашньої зустрічі з членами Спілки ректорів вищих навчальних закладів України. Глава держави наголосив на особливій ролі освітян як «авангарда, за яким йшло все суспільство» та закликав представників української вищої школи дбати не лише про високі стандарти навчання, а й формувати активну громадянську патріотичну позицію студентства. Також В. Ющенко запропонував вищим навчальним закладам долучитися до національних гуманітарних проектів — вшанування жертв голодомору, відбудова Батурина, відзначення річниць бою під Крутами...

Свідченням державної уваги до цієї сфери Президент назвав динамічне зростання бюджетних видатків на освіту: якщо у 2004 році ця сума становила 18,3 мільярда гривень, то у 2008 році обсяги фінансування сягнули 58,3 мільярда гривень, склавши 6,1 відсотка ВВП, на 2009 рік планові видатки мають становити вже 65,8 мільярда гривень, а за проектом Держбюджету на 2010 рік вони мають сягнути 77,3 мільярда гривень. При цьому, зауважив Президент, бюджетні кошти давали велику віддачу, зокрема, завдяки здійсненню реальних реформ освіти — запровадженню зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників та приєднання України до Болонського процесу. А внаслідок запровадження Єдиної тарифної сітки 2008 року розміри посадових окладів педагогічних працівників збільшилися майже на 45 відсотків.

Під час зустрічі Президент запропонував ректорам спільно обговорити і сформувати єдине бачення подальших кроків модернізації вищої освіти. Насамперед йдеться про удосконалення мережі вищих навчальних закладів та їхньої структури. Сьогодні мережа вищих навчальних закладів України налічує 881 заклад. Із них 353 мають III-IV рівні акредитації (університети, академії, інститути, консерваторії). Як приклад глава держави навів такі країни, як Велика Британія, де відповідний показник становить 96, Франція — 78, Італія — 65, Іспанія — 5, Польща — 11. Проблемою багатьох закладів є замала кількість студентів, що в середньому становить всього 6,6 тис. осіб, коли у більшості країн світу в університетах навчається в середньому 30 тисяч студентів. У контексті здійснення подальших реформ освіти В. Ющенко нагадав, що в інтегруванні до Болонського процесу Україна має продемонструвати послідовність, зокрема виконати такі вимоги, як моніторинг запровадження у вищих навчальних закладах кредитно-трансферної системи; організувати освітній процес відповідно до європейських стандартів; створити національні рамки кваліфікацій відповідно до загальноприйнятої європейської практики. Це має бути зроблено з тим, щоб уже з 2010 року включитися до реалізації другого етапу Болонського процесу, який триватиме до 2020 року. Президент також висловив готовність сприяти створенню умов для автономії навчальних закладів і підписати відповідний указ щодо тих навчальних закладів, які готові самостійно відповідати за навчальний процес, управління об'єктами інтелектуальної власності, самостійно розпоряджатися заробленими коштами, **повідомляє прес-служба глави держави**.

Сергій ТІГІПКО:

«Український парадокс: економіка оживає — бюджет вмирає»

«Трагічний парадокс полягає в тому, що пожвавлення експорту та української економіки загалом веде до колапсу національного бюджету. Це результат спотвореної податкової політики держави». Так колишній голова Національного банку України Сергій Тігіпко прокоментував результати виконання бюджету країни за вересень.

В бюджетній системі було встановлено два антирекорди. По-перше, податкові надходження до державної скарбниці склали всього близько 1,5 млрд. грн. — так мало податківці в цьому тисячолітті ще не збирали. По-друге, сума відшкодування ПДВ — 7,1 млрд. грн. вперше перевищила суму імпортного ПДВ — 6,5 млрд. грн. У результаті доходи державної скарбниці впали на 40% порівняно з показниками вересня 2008 року. Державний бюджет стоїть на межі колапсу. Недобір податків за підсумками року може перевищити 35 млрд. грн., що призведе до необхідності різкого скорочення державних видатків, у тому числі й соціального характеру.

«У такій ситуації можна звинувачувати і неметких політиків, і світову економічну кризу, — заявив Сергій Тігіпко. — Однак головна причина полягає у вадах податкової системи». Основою наповнення державного бюджету в нас є сплата ПДВ при ввезенні товарів та послуг. Вона хороша тільки тоді, коли імпорт переважає експорт, а країна живе за рахунок накопичення зовнішніх боргів, які пускаються на проїдання.

Криза примусила українську економіку трансформуватися: імпорт товарів народного споживання падає, експорт якщо й не зростає, то знижується меншими темпами, різко скоротилися обсяги зовнішніх запозичень й почали збільшуватися внутрішні заощадження. Ці позитивні тенденції рано чи пізно приведуть економіку України до одужання, але вони ж і вб'ють державний бюджет. Адже надходження від імпортного ПДВ будуть неухильно знижуватися, а кількість заявок на відшкодування ПДВ експортерам зростатиме. На думку Сергія Тігіпка, із ситуації, що склалася, є тільки один вихід — негайна реформа податку на додану вартість з відмовою від відшкодування ПДВ та обкладання цим податком тільки кінцевого споживання всередині країни.

Прес-служба Сергія ТІГІПКА.

На Чернігівщину — з подарунками

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Лідер фракції Партії регіонів Віктор Янукович цими днями відвідав Чернігівщину. Зустрівшись з освітянами та школярами Сираївської загальноосвітньої школи I—III ступенів, він подарував навчальному закладу шкільний автобус, який підвозитиме дітей з довколишніх сіл. Під час урочистостей В. Янукович наголосив, що вчителі сьогодні повинні отримувати гідні заробітні плати і пенсії.

— У зв'язку з тим, що уряд відмовляється підвищувати рівень мінімальної заробітної плати, на жаль, кожен учитель щомісячно недоотримує як мінімум 500 гривень, — зауважив він та пообіцяв змусити чинну владу підняти мінімальну заробітну платню до 1500 гривень.

Також лідер регіоналів побував у соборі Різдва Богородиці в Козельці та подарував телевізор молодятам, які тут вінчалися. Вражений пам'яткою церковної архітектури, В. Янукович пообіцяв настоятелю відшукати кошти на його подальшу реставрацію.

Того ж дня В. Янукович зустрівся з працівниками ЗАТ «Камвольно-суконна компанія «Чексіл» та відповів на їхні запитання. Зокрема, даючи оцінку нинішньому стану справ в економіці держави, він наголосив на тому, що сучасна кредитна політика не сприяє розвитку підприємств галузі, зокрема і чернігівського «Чексілу». На його думку, у легкій промисловості необхідно застосувати спеціальний інвестиційний режим.

— Чернігівщина — депресивний регіон, — сказав В. Янукович. — Тут найнижча заробітна плата, і тут колись існував спеціальний інвестиційний режим. Тому підприємства при виконанні інвестиційних проектів необхідно знову звільнити від податку на прибуток.

До цієї теми лідер Партії регіонів звернувся й під час спілкування з представниками ЗМІ. Відповідаючи на запитання, чи буде поновлено дію закону щодо функціонування вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку, В. Янукович нагадав, що «з 2005 року цей закон хоча й існує де-юре, але де-факто не працює. Між тим, в умовах нинішньої кризи люди, які душею вболівають за стан справ у країні, зробили б усе можливе, щоб цей закон працював. На жаль, цього не відбулося. Коли ми прийдемо до влади, ми одразу поновимо дію цього закону в усіх регіонах України, у тому числі — й на Чернігівщині».

У Чернігівському обласному театрі ім. Т. Шевченка В. Янукович зустрівся з головами первинних партійних організацій Чернігівської області, депутатами всіх рівнів від Партії регіонів, головами сільських і селищних рад, що є членами ПР, та лідерами громадської думки.

Завершилася поїздка лідера регіоналів на Чернігівщину його участю в урочистих зборах, присвячених Дню працівника освіти в Чернігівському міському палаці культури, під час яких В. Янукович від своєї політичної сили подарував кожній чернігівській школі футбольний м'ячі.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: В. Янукович у подарованому шкільному автобусі з дітьми Сираївської школи.

Фото Андрія МОСІЄНКА.

Громади вимагають ліквідації держадміністрацій

САМОВРЯДУВАННЯ

6 жовтня на сесії Херсонської облради буде розглянуто звернення голів місцевих рад і міських голів області, прийняте ними на розширеному засіданні консультативно-дорадчої ради з питань забезпечення діяльності місцевого самоврядування в Херсонській області та його розвитку.

Зокрема, територіальні громади Херсонщини у своєму зверненні до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів вважають, що на сьогодні в Україні назріла необхідність внесення до Конституції і законів України змін, що вдосконалюють систему місцевого самоврядування і підвищують ефективність регіональної політики, а також приводять їх у відповідність з Європейською Хартією місцевого самоврядування, ратифікованою Верховною Радою. Керівники територіальних громад Херсонської області заявляють, що саме зараз необхідно здійснити низку першочергових заходів на шляху формування ефективної влади, здатної забезпечити гідний рівень життя територіальних громад і, зокрема, забезпечити дотримання принципу повсюдності місцевого самоврядування на території України, відновити повноцінне реальне самоврядування на рівні областей і районів.

Керівники місцевого самоврядування Херсонської області, котрі підписали звернення до керівництва країни, вимагають на загальнодержавному рівні усунути дублювання повноважень органів регіонального самоврядування і місцевих державних адміністрацій. Також глави громад області пропонують першочергові заходи для реалізації своїх пропозицій. Це, на їхню думку, створення власних виконавчих органів, підзвітних і підконтрольних місцевим радам, створення виконавчих комітетів відповідних районних рад і припинення діяльності районних держадміністрацій та інші заходи.

Ініціатори звернення висловили переконання, що за таких умов районні й обласні ради зможуть одержати реальні важелі на здійснення цільових програм розвитку відповідних територій, формування бюджету і будуть правомочні порушувати питання про відповідність виконавчих органів і їх посадових осіб.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Херсонська область.

Прем'єр рекомендує НКРЕ залишити нинішню ціну на газ для теплокомуненерго на осінньо-зимовий період

Звичайний робочий день

ТЕМП ДЕПУТАТА

Преса, радіо і телебачення переповнені панічними, обурливими, а нерідко й злостивими коментарями під гаслами «Верховна Рада не працює!», «Депутати байдикують!», «За що їм платять?!», «Народні обранці відірвались від народу!»...

Це обурення загалом цілком справедливе і я його поділяю також. Поділяю ще й тому, що кожного дня відчуваю свій обов'язок перед виборцями і намагаюсь не втрачати жодної хвилини на пустопорожні теревені, а допомогти людям у конкретних справах.

Тим паче в нинішніх кризових умовах.

Люди обурюються, бо «фахівці» з вулиці Банкової та їх «група підтримки» у Верховній Раді використовують кризу для відвертого саботажу, для подальшого розхитування державного човна, дестабілізації суспільно-економічного стану держави і деморалізації суспільства, в тому числі шляхом численних звинувачень уряду і особисто Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко у вигаданих гріхах й відвертого злослів'я на її адресу.

У цих складних умовах, коли значна частина громадян України реально потерпають від безробіття й нестатків, люди потребують не лише матеріальної, а й моральної та психологічної підтримки. Адже добре, правдиве слово лікує, сповнює надією, додає витримки і сил, так вкрай необхідних у цей суперечливий час.

Отож мій робочий план на п'ятницю передбачав перебування на Чернігівщині, де на запрошення місцевого активу мав взяти участь у сесії Ріпкинської районної ради і виступити перед депутатами, зустрітися з БЮТівським активом, вислухати їхні пропозиції та розповісти про те, «як там у Києві?», відвідати тамтешню середню школу і виступити перед вчителями, в селі Мохначі зустрітися з активом і обговорити сільські проблеми в соціально-економічній сфері, а в райцентрі Городня побачити і разом із головою райради проаналізувати проблеми багатостраждальної реконструкції місцевої школи №2.

Робочий день почався від моменту, коли о 7-й годині разом зі мною зібралися члени моєї депутатської команди помічників і одразу розпочали нашу роботу, ще їдучи з Києва...

Освітлення всупереч кризі

XXIII сесія Ріпкинської райради 5-го скликання під головуванням Юрія Лемешка проходила по-діловому, конкретно і швидко. Всі питання були заздалегідь підготовлені, обговорені у фракціях і комісіях, а тому нечисленні запитання та уточнення під час засідання мали епізодичний характер.

Тому навіть таке актуальне питання, як виконання районного бюджету за І півріччя ц. р. пройшло без великих зауважень.

Хоча математична характеристика району крізь призму бюджету є вражаючою. За роки незалежності населення Ріпкинського району зменшилось вдвічі — з 60 до 30 тис. мешканців. Видатки районного бюджету за минуле півріччя 2009 року становили 26,6 млн. грн., тобто майже 886 грн. на особу. Тоді як власні надходження до бюджету району становили лише 3,1 млн. грн., тобто 11,7 відсотка (або 103,3 грн. на особу).

ДЛЯ ДОВІДКИ:

В країнах Європейського Союзу (практично — в країнах НАТО) щорічні витрати з місцевого бюджету на одного мешканця становлять в середньому 2—3 тис. євро (або 24—36 тис. грн.).

Що стосується Ріпкинського району, то нинішні надходження до місцевого і державного бюджетів могли б бути набагато більшими, а район міг би вийти з категорії безнадійно дотаційних, якби не антидержавна політика «гарантованої» бюрократії.

Зокрема, вже два роки поспіль, незважаючи на відчайдушні зусилля уряду, по кабінетах Мін'юсту та Мінекології мандрує за четвертим колом справа дозволу на землевідведення для Паперняньського кар'єру скляних пісків.

Під «гарантуючим дахом», спритно маніпулюючи законодавством, високопосадова чиновна братія зі столичних кабінетів ганяє виробничників, районну владу (і навіть мене, народного депутата України) по лабіринтах бюрократичної «каруселі», блокуючи надання дозволу на прирізку 9 гектарів робочої зони діючого кар'єру, видобувний фронт якого вже підійшов до межі раніше відведеної площі.

У мене вже зібралася велика тека документів з цієї справи, в якій зафіксовано все, крім одного дуже типового нюансу, характерного для нинішньої «системи гарантування»: в течці не зафіксовані усні натяки на хабар для швидкого розв'язання проблеми. Але я досі не мав ніякого відношення до хабарів і не хочу мати.

Так що блокування виробництва продовжується. І це тоді, коли інвестори побудували на Паперняньському кар'єрі та ввели в експлуатацію фабрику збагачення скляного піску, який експортується у кілька зарубіжних країн; коли всю територію після добувних робіт підприємство повністю відновлює рекультивацією, повертаючи природний лісовий ландшафт; коли Паперняньський кар'єр є головним бюджетоутворюючим підприємством району.

Звичайно, це підприємство не можна порівняти з Одеським припортовим заводом, приватизацію якого так активно намагається заблокувати президент, але методи блокування — такі самі.

Якби йшлося про надання землі «любим друзям» для їх власних сімейних потреб, тоді не було б проблем. Зокрема, це підтверджує практика «господарювання» так званого мера Києва під високим «дахом» та діяльність так званих регіоналів, коли навіть в столиці й околицях земля розбазарюється сотнями гектарів.

Натомість у цьому разі йдеться про кілька гектарів землі у віддаленому куточку України для продовження розробки родовища дуже прибутковим промисловим підприємством, яке наповнює бюджет, утримує робочі місця і розвиває соціальну сферу цілого району. Але, як відомо, ідеологія «даху» виключає будь-який розвиток в національних інтересах.

Як бачимо з конкретних дій «гаранта», передати тишком-нишком без розголосу руками Віктора Януковича 16 тис. квадратних кілометрів нафтогазового шельфу на Прикерченському родовищі трьом нікому не відомим студенткам за безцінь або так само тихенько віддати 140 гектарів державних заповідних лісових угідь Межигір'я у приватну власність Віктора Януковича — це вважається цілком нормальним.

Так само є «нормальним» за рахунок громадян України роками качати собі валюту на приватний фірташевий рахунок у Швейцарії через «РосУкрЕнерго» — улюблене посередницьке дітище «гаранта», для якого гаряче прагнення будь-чим завдати прикрість Юлії Тимошенко (навіть якщо це на шкоду народу України) давно набуло характеру параної.

Тим часом народні обранці на конкретному місцевому рівні виявляють чітке розуміння стану справ і докладають зусиль для утримання ситуації під контролем.

Зокрема, за перше півріччя цього року з бюджетних коштів, призначених для утримання виконавчого апарату Ріпкинської райради, депутатам вдалося зекономити 8,8 відсотка, в тому числі по зарплаті — 9,1 відсотка.

А це дало можливість дещо підтримати соціальну складову в найбільш пекучих потребах людей, зокрема, на 1,3 відсотка збільшити оплату енергоносіїв.

На сесії депутати внесли зміни до бюджету, прийняли рішення про передачу нерухомого майна до комунальної власності та заслухали звіт профільної комісії з питань охорони довкілля.

Під час обговорення доповнень до програми економічного і соціального розвитку району окремі депутати висловили невдоволення: «Навіщо нам витрачати стільки грошей на відновлення вуличного освітлення, коли скоро не буде чим платити за електрику?!».

Проте переважна більшість підтримала твердження, що «скоро» не обов'язково має бути гірше, а елементарну культуру побуту і організацію життя в рідному місті чи селі не треба орієнтувати на суперечливу політичну ситуацію в столиці.

З усього видно, люди «на місцях» починають розуміти глибокий сенс простого на перший погляд твердження: «Ми у себе вдома!». Тому, коли надали слово мені, залишилося лише підтримати цю справедливу тезу, яка була лейтмотивом нещодавньої Всеукраїнської наради голів сільських і селищних рад.

Бо, наприклад, коли у цьому Ріпкинському районі на 1000 працюючих припадає 1400 непрацюючих, смертність у 2,4 разу перевищує народжуваність, а розвиток району блокується різними «фахівцями» зі столиці, то я доходжу висновку, що нинішня структура нашої влади не лише не гарантує, а й не сприяє вирішенню проблем життя людей.

Про це я наголосив з трибуни й поінформував присутніх про основні напрямки та нову концепцію і пропорції фінансових повноважень центральних і місцевих органів влади, втілені в проекті бюджету на 2010 рік, що його вніс уряд до українського парламенту.

Проект бюджету-2010 спрямовано на розширення прав місцевого самоврядування і збільшення соціальних виплат, а тому цілком вірогідно, що «гарантуюча» публіка знову старанно ставитиме бар'єри на його затвердження.

Тому я акцентував увагу присутніх на тому, що для місцевого рівня організації життя в державі набуває ще більшої актуальності наша концепція самодостатності, яку ми сформулювали ще два роки тому і назвали «Дати вудку!».

Не лише про це йшлося на зустрічі з депутатами райради фракції БЮТ. Зокрема, виявилося, що аж ніяк не всі сільські колеги-бютівці розуміють нинішню політичну і економічну ситуацію та її причини. Довелося пояснювати на конкретних прикладах та особистих інтересах деяких високих державних посадовців.

В атмосфері взаємної довіри

Натомість конкретним прикладом інтересів селян Ріпкинського району продовжує залишатися проблема забезпечення повноцінної освіти в умовах, коли в деяких сільських школах цього року залишилося по два-три учня.

Директор Ріпкинської загальноосвітньої школи № 2 І—ІІ ступенів Сергій Лебетко вразив мене своєю офіцерською виправкою, простотою спілкування, спокійним оптимізмом і позитивною конкретикою справ: *«Довго і багато велося розмов про зовнішнє тестування: що воно таке, навіщо, кому це вигідно тощо. З нашої школи цього року вийшло десять медалістів. Причому всі вони пройшли зовнішнє незалежне тестування і всі вступили до чотирьох вищих навчальних закладів.*

От вам і зовнішнє тестування. Та якби його не було, мало хто з наших випускників став би студентом».

Школа бере участь в авангардних і експериментальних програмах Міністерства освіти, зокрема, у проектах «Школа життєвого успіху» (дає розширену загальноообов'язкову і професійну освіту за спеціальностями: водії А, В, С категорій, швейна справа, тракторна справа, оператор комп'ютерного набору) і «Шкільний округ» (школа є базовою і звозить на навчання дітей із понад десяти шкіл, що були скорочені переважно з демографічних причин).

Школа є дійсним членом Всеукраїнської асоціації шкіл майбутнього. 638 учнів школи забезпечені всім необхідним для навчання і повноцінного життя. Тут створено насправді родинну атмосферу взаємної довіри, яка виразно відчувається у приміщеннях, відображається на стендах, в очах дітей і їх вихователів.

Досі мені доводилось потрапляти у школи, де часом і жодного комп'ютера не було. А тут — дивина та й годі — директор С. А. Лебетко мало не обурюється: «Та я поставив комп'ютери у кожний клас!»

Поставив, бо зумів відповідно (і відповідально!) поставити всю систему організації не лише навчально-виховного процесу, а й щоденного життя педагогів у повній гармонії з життям і проблемами їх вихованців.

Людина справи, він поставив справу шкільної роботи на рівень повсякденної творчості і творчого пошуку. Наприклад, зараз його колеги спеціально і прискіпливо вивчають схильності, уподобання і бажання школярів молодших і середніх вікових груп, щоб визначити ної напрямки професійної освіти своїх вихованців і заздалегідь підготуватися до їх реалізації.

У цій школі немає умов для нудьгування. Всі у дії, всі у русі. І все це тихо, без крику, спокійно, організовано і дисципліновано. Бо тут всі злагоджено працюють згідно зі своїми нахилами і вміннями.

І використовують плоди власної праці. Під час відвідування навчальних приміщень і методичних кабінетів Сергій Анатолійович з особливою гордістю демонстрував столи, стільці, шафи й полиці, виготовлені учнями школи: «Оцей зручний стілець нам обійшовся лише у 35 грн., а стіл — всього у 75 грн.! Наша матеріальна база і наші фахівці дають нам можливість дати дітям середню професійну освіту будь-якого напрямку».

З не меншою гордістю розповідала про свою працю і своїх учнів вчитель інформатики Яна Юріївна Ковальчук, яка порядкує у просторій комп'ютерній залі.

Я оце дивився, слухав розповіді вчителів і сприймав це як казку.

У кожній навчальній групі цієї школи — від 24 до 32 учнів, які вільно розміщуються у просторих приміщеннях. Кілька спеціалізованих комп'ютерних класів, спальна зона, спортивні зони у приміщенні й спортмайданчики поряд зі школою, зручна їдальня з безоплатним харчуванням.

Саме під час обіду в їдальні мене познайомили з Юлією Володимирівною Тимошенко, ученицею цієї школи, яка дуже скромно носить такі відомі на весь світ персоналії.

У кабінеті англійської мови порядкує Раїса Миколаївна Ревенок, з обличчя якої не сходить радісна усмішка, як відбиток усмішок її учнів-початківців, до яких ми із заступником директора школи В. М. Чаусом завітали посеред уроку.

Дали й мені слово для привітання, в якому, зокрема, нагадав дітям, що навіть нині, в епоху кризи, не стало менше об'яв з пропозиціями роботи, але... Але потрібні фахівці, котрі добре володіють іноземними мовами, мають практичні навички і міцні професійні знання.

На зустрічі з вчителями я розповів про те, як ми розпочинали впровадження комп'ютерних систем та Інтернету в Україні, про мою діяльність народного депутата, про книжки, які видаю і безплатно поширюю для розвитку свідомості наших громадян.

Бо всі наші негаразди існують не тому, що не вистачає грошей, а тому, що в суспільстві бракує сумління й усвідомлення відповідальності.

«...втрачають людську подобу»

Практичні навички, міцні професійні знання, сумління й усвідомлення відповідальності не врятували Василя Ященка, енергійного агропідприємця з села Мохначі, від ситуації на межі банкрутства.

Його приватне сільськогосподарське підприємство «Мохначівське» забезпечує роботою 29 осіб. 700 гектарів виробничої площі підприємство орендує у місцевих селян, маючи 235 договорів оренди.

На молочнотоварній фермі підприємства утримується 200 корів; середній добовий надій молока від корови — 9 літрів. Цього року зібрав озимих по 12 центнерів з гектара на площі 200 га і по 15 центнерів з гектара на 100 га ярових.

Здавалося б, живи та радій з результатів своєї праці. Але... Таке враження, що сільськогосподарська продукція вітчизняного виробництва нікому не потрібна.

«Ну от, наприклад, днями я здав 50 тонн чудового зерна пшениці на хлібокомбінат у Ріпках по 42 копійки за кілограм. Хіба це не грабіж?!» — бідкається Василь Іванович.

І справді, хіба має сенс «вибивати» кредити, діставати пальне, вирішувати проблеми з технікою, людьми, майже рік клопотатися на полі, щоб потім якийсь хазяїн крупорушки заробив вдесятеро більше, впродовж двох днів перемоловши твоє зерно на крупу чи на борошно?!

Побудовані на бюрократичних засадах посередницькі мережі (а за ними й переробницькі) тримають монополію, і через принизливу цінову політику фактично сприяють нікчемності трударів на землі, створюючи умови для їх експлуатації й визискування.

«Нещодавно допомогли мені — продали тонну солярки. Чи можна з неї посіяти 300 гектарів? — розводить руками В. Ященко. — Хіба це допомога? Сільських працівників давно кинули напризволяще й живи як хочеш...»

«А якої допомоги ви хотіли б? Ну от, якщо б вам дали всі необхідні повноваження, що б ви зробили найперше?» — запитую.

Всупереч очікуванням, на моє здивування Василь Іванович починає не з матеріально-технічних і агротехнічних проблем, а з людських: *«В першу чергу... щоб отут все працювало... сам я нічого не зроблю. Треба найперше припинити п'янки, що постійно відбуваються на селі. Майже всуціль — алкоголіки, пияки. Люди втрачають людську подобу. Воно ще йде і лише намагається десь вкрасти й виміняти на самогон, аби лише горло залити.*

На роботу не йде, працювати не хоче. А гроші давай. Вийде на роботу, покрутиться і вже вимагає: давай гроші. От у мене були комбайнери. Пропиячили. Намолотили за сезон збирання аж — сором сказати — 30 тонн. Це ж ганьба! Тоді як повинні були намолотити у десять разів більше.

Молоді мало. А яка є — п'є й гуляє. Є двоє молодих хлопців, які гонять самогон і продають. До них йдуть і несуть їм те, що вдалося вкрасти у сусіда. Міняють на горілку. Несуть з дому посуд і міняють на горілку. Кабана заріжуть і несуть сало, міняють на горілку...

Оштрафувати ледаря й неробу я не можу. Не маю таких прав...

Немає у людей сумління, немає відповідальності. В таких умовах потрібна чітка дисципліна».

З подальшої розмови з'ясовується, що Василеві Івановичу нема й на кого спертися у своїх проблемах. Нещодавно звільнилася його бухгалтер. Тепер взяв на себе ще й бухгалтерію. Звіти — сам, від планування до постачання і поточної організації робіт — все сам.

«Немає бригадира тракторної бригади й нема кого поставити. Я вже не кажу про ремонт техніки. Нема на кого надіятись, — скрушно зітхає пан Василь. — Щоправда, завідуюча фермою може виручає. Їй можна доручити, вона виконає і доповість. Комірниця також допомагає, бо завжди на місці».

Вже кілька разів хотів пан Василь вже кинути, нехай буде, як буде. Але каже, що совість не дозволяє. Бо тоді зовсім розпадеться життя в цьому селі, де головою сільради працює мудра й працьовита Валентина Миколаївна Леоненко, яка попри численні негаразди нинішньої ситуації не втратила поваги з боку односельців й надії на краще майбутнє.

На таких самовідданих людях ще якось тримається українське село.

Про це, про актуальні проблеми селян відбулася розмова у сільраді з місцевими мешканцями, які серед інших проблем просили мене допомогти у сприянні щодо видачі їм довідок на оздоровлення дітей з Чорнобильської зони.

Бо, як з'ясувалося, у місцевій лікарні з'явився новий аргумент для відмови: якщо дитина з Чорнобильської зони впродовж року не лежала в лікарні, то вона «практично здорова» і не потребує оздоровлення...

Хоча навіть зі всього побаченого і почутого у цей день можна впевнено дійти висновку: оздоровлення потребує все українське село.

І не лише село. Бо те, що ми того самого дня побачили й почули на реконструкції школи у райцентрі Городня, можна демонструвати як переконливий приклад безгосподарності й торжества бюрократичної системи на шкоду добрим намірам.

Тут ситуація нагадувала історію із вже згаданим Паперняньським кар'єром з тією лише різницею, що тут було більше обману з боку, здавалося б, своїх колег і однодумців.

Воістину, українська ментальність нерідко виявляється потужною перешкодою на шляху до благополуччя і самодостатності.

Досить сказати, що одна бригада під керівництвом Віктора Лазара впродовж кількох робочих днів на цьому об'єкті зробила більше, ніж їх попередники спромоглися зробити за місяці.

Робочий день моєї команди закінчився о 21-й годині в моєму авто, де ми до самого Києва аналізували характер проведеної роботи та її можливі практичні наслідки.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України (фракція БЮТ).

Таке враження, що сільськогосподарська продукція вітчизняного виробництва нікому не потрібна

План Домбровського: мінімум політики — максимум економіки

Голова Вінницької облдержадміністрації Олександр Домбровський пропонує «рецепт» розв'язання конфлікту між центром і регіонами

— Держава може стати економічно могутньою тоді, коли потужно будуть розвиватися регіони.

— Якщо в державі не змінити систему управління, в такій державі влада ніколи не буде ефективною.

Стратегічний план розвитку Вінниччини, який голова облдержадміністрації втілює в життя протягом майже п'яти років перебування на посаді, в області називають «планом Домбровського». Олександр Георгійович у таких випадках вносить поправку: «Це план команди однодумців». При цьому додає: «Тільки спільними зусиллями з керівниками органів виконавчої та представницької влади, депутатів, працелюбних земляків, нам вдалося виконати значну частину наміченого».

Після призначення у 2005 році Олександра Домбровського на посаду керівника області, канули в Лету непорозуміння у трикутнику — голова ОДА, голова облради та міський голова Вінниці. Нині Вінниччина є зразком злагоджених дій і розумних компромісів насамперед у «верхівці» влади. З цього приводу вінничанам по-доброму заздрять у деяких регіонах. 45-річний голова облдержадміністрації Олександр Домбровський, 56-річний голова облради Григорій Заболотний, 31-річний міський голова Вінниці Володимир Гройсман, незважаючи на різницю у віці і досвіді роботи, знаходять спільну мову у вирішенні найважливіших проблем регіону. Злагоджену роботу голова адміністрації називає одним з найважливіших чинників у вирішенні економічних та соціальних проблем. Що ще протиставили в регіоні викликам, що з'явилися у зв'язку з економічною кризою? У якій мірі центр допомагає регіону вистояти в складних умовах нинішнього часу і чому ця допомога не така ефективна, як того чекають на місцях? Про це у розмові з головою Вінницької облдержадміністрації Олександром Домбровським.

ДОВіДКА

На Вінниччині підготовлено пакет інвестиційних пропозицій на загальну суму приблизно два мільярди доларів (!). У найближчі п'ять років значну частину цих коштів планують інвестувати в економіку області.

Ситуація: центр не може, регіони не хочуть...

— На мою думку, — каже Олександр Домбровський, — у нашому регіоні, як і в інших областях, можна було б зробити набагато більше за умов запровадження в державі належної регіональної політики. Нехай вибачають урядовці, але така політика, як на мене, поки що відсутня. Насамперед не створено довгострокових правил гри. Тому регіони не мають можливості ув'язувати власні плани із стратегією розвитку держави. Що виходить на ділі? Держава розвивається сама по собі, регіони — самі по собі. За таких умов не уникнути загострення протистояння. Воно вже існує. Поки що у прихованій формі. Але з часом може загостритися. Без перебільшення скажу, що нинішня ситуація нагадує відомий історичний вислів: центр уже не може, а низи не хочуть так далі існувати. Наведу тільки один приклад таких неузгоджених дій. Ще у 2005 році ми презентували на Вінниччині проект створення науково-технологічного парку. Виконали у зв'язку з цим немалий обсяг робіт. Але дотепер Верховна Рада не прийняла закон про науково-технологічні парки. І наш проект, як мовиться, завис у повітрі.

Серйозним моментом можливого загострення конфлікту, про який згадував вище, є існуюча виборча система. Систему виборів треба змінювати однозначно. І не тільки до Верховної Ради, так само і до місцевих рад. Виборці повинні голосувати за конкретного депутата, знати його, мати можливість вимагати тих чи інших дій. Зрештою, право на відкликання тих, хто не працює. Потрібно деполітизувати органи місцевої влади. Саме тому ми в області взяли за девіз: максимум економіки — мінімум політики. Якщо в державі не змінити систему управління, в такій державі влада ніколи не буде ефективною. Тому треба обговорювати проект Конституції, доповнювати його. Бо це не просто документ. Це — система управління державою. Закладені в ньому алгоритми будуть виводити державу на новий ефективний рівень. Інакше держава буде просто руйнуватися.

До управління державою слід активніше залучати молодь. Ми в регіоні оголосили призив молодих у владу. Поставили завдання — шукати і знаходити молодих людей з активною життєвою позицією, найперше серед студентів, а далі навчаємо їх. Обласна влада за кошти бюджету фінансує утримання факультету адміністративного менеджменту на базі Вінницького торговельно-економічного інституту Київського торговельно-економічного університету. Готуємо сучасних менеджерів-управлінців. Без перебільшення скажу, що грамотних фахівців можемо рекомендувати навіть для роботи в органах виконавчої та представницької влади в інших регіонах.

Повертаючись до економічних відносин нашого регіону з центром, зазначу, що більшість зробленого досягнуто насамперед силами самого регіону. Іншою мала б бути модель наших взаємин, однак поки що маємо те, що маємо. Держава мала б розвивати мережу доріг, енергетику, сприяти створенню сучасної інфраструктури на місцях. Нема цього. Про відрахування у центр коштів, зібраних у регіоні, говорилося багато. Але ситуація не змінюється. За останні чотири роки у нас не було жодного випадку невиконання бюджету. Причому його не коригували у бік зменшення. Так само виконує місцеві бюджети переважна більшість територіальних громад. Загалом за цей час до бюджетів усіх рівнів вдалося мобілізувати майже у три рази більше податкових платежів, ніж їх нараховувалося у 2004 році. Але хіба в центрі взяли до уваги цей факт?..

«Ми б не ступили й кроку вперед без політичної стабільності...»

— Наша область є політично стабільним регіоном, — продовжує Олександр Домбровський. — Без цього, як і без внутрішньої консолідації, ми б не ступили навіть кроку вперед. Натомість маємо конкретний позитивний результат: зростання промислового виробництва на підприємствах регіону відбувалося аж до кінця минулого року. Тільки у 2009-му зафіксовано незначний спад на рівні 0,7 відсотка. В середньому в державі цей показник набагато гірший — спад промислового виробництва — 3,1 відсотка. Пом'якшити вплив кризи істотно допоміг аграрний сектор. Область є лідером серед інших регіонів у показнику приросту виробництва сільськогосподарської продукції. Незважаючи на залежність аграрного сектору від погодних умов, його певну консервативність, аграрний комплекс залишається стратегічною галуззю економіки регіону.

«Треба діяти за принципом прориву»

— Базовим, пріоритетним напрямком ми визначили для себе розвиток економіки. Бо всі інші процеси є похідними. Наприклад, вирішення будь-яких соціальних питань лежить в економічній площині. Поставили перед собою питання: яка саме економіка нам потрібна? Ми повинні усвідомити, що наша держава відстала у багатьох напрямках від економічно сильних європейських країн. Догнати їх, а подекуди, й перегнати, їх можна лише на окремих проривних напрямках. Один з таких напрямків, на якому зосередили роботу в області, — створення сучасних високотехнологічних підприємств з використанням економічно ощадливих енергетичних технологій. Протягом останніх років у нас стали до ладу спільне україно-польське підприємство з виготовлення паркету та деревини, а також палива з відходів деревообробного виробництва — «Барлінек-Україна»; новий цех Вінницької кондитерської фабрики; центр оптової торгівлі «Метро»; новий елеватор для насіння олійних культур запрацював на ВАТ «Вінницький олійно-жировий комбінат»; ще один цех ювелірних виробів введено в дію на заводі «Кристал». У найближчих планах — спорудження потужної птахофабрики (планова потужність 400 тисяч тонн м'яса на рік) за кошти вітчизняного інвестора — ВАТ «Миронівський хлібопродукт», двох елеваторів, цементного заводу тощо. Всі ці проекти мають технології XXI століття, вони європейського зразка.

У переліку інвестиційних проектів значиться будівництво сучасного нафтопереробного заводу. По території області проходить нафтопровід Одеса—Броди. Є відповідна точка розриву.Нині працюємо над техніко-економічним обгрунтуванням будівництва підприємства. Проект потужний. Хоча добре розуміємо, що він не тільки економічний, а й політичний, бо пов'язаний з реверсом прокачування нафти.

Не може регіон розвиватися успішно без ефективного використання транзитного потенціалу. Протягом двох років нам вдалося відновити роботу Вінницького аеропорту. На це затрачено більше семи мільйонів гривень власних коштів. Вінницький аеропорт занесено у всі авіаційні каталоги світу. З будь-якої країни можемо приймати рейси, до того ж літаків різних класів, включаючи відомі «Боінги». Перші рейси уже зроблено — з Польщі, Йорданії, Ізраїлю. Підписали угоду про співпрацю з керівництвом Лодзинського аеропорту «Люблінек». Маємо намір скористатися досвідом у налагодженні авіаперевезень, який є у поляків. Вдячний керівництву аеропорту «Люблінек» за згоду надати професійні консультації і поради вінничанам. Найближчим часом чекаємо у Вінниці делегацію з Лодзя. Під час зустрічі у Польщі обговорювалось також питання відкриття авіарейсів, які б проходили через Вінницю і Лодзь.

На мою думку, так само треба діяти в масштабах держави — визначити проривні напрямки і на їх основі формувати базові галузі економіки.

Енергонезалежна Северинівка — полігон для вивчення досвіду економії ресурсів

— Невдовзі ми презентуємо керівникам територіальних громад перше в державі енергонезалежне село, —продовжує Олександр Домбровський. — У селі Северинівка Жмеринського району використовують низку альтернативних видів енергії. Це і вітрова енергія, і сонячна, і підземне тепло землі, біогаз, біодизель, а також відходи деревини. Названий населений пункт стане полігоном для впровадження альтернативної енергетики в інших територіальних громадах.

Енергетична безпека — ще один стратегічний напрямок нашої програми розвитку регіону. На жаль, у нинішньому році темпи запровадження в дію альтернативних видів енергетики уповільнилися. Не з нашої вини. Держава припинила надання цільових субвенцій на реалізацію проектів енергозбереження. У попередні роки кошти надавали з Києва на умовах співфінансування. Тепер їх не виділяють. Однак це не означає, що ми припинили роботи з упровадження проектів енергозбереження. Продовжуємо її й далі. Позичаємо кредитні ресурси, громади отримують кошти за перемогу в конкурсах розвитку територій. Такі конкурси проводяться у нашій області, їх організувала обласна рада. У згаданій Северинівці використали кошти за перемогу у міжнародному та обласному конкурсі, частину грошей позичили в банку. Останніми роками почастішали обміни делегаціями з Польщі. Керівники багатьох територіальних громад побували у сусідів. Там вивчали досвід розвитку територій, у тому числі, цікавилися можливістю брати участь у конкурсах на здобуття європейських грандів. Деякі наші територіальні громади уже скористалися такою можливістю.

СПРАВКА

Понад 300 мільйонів гривень спрямовано протягом чотирьох років на впровадження в області енергозберігаючих технологій. Уже працюють 40 установок на нетрадиційних видах палива — пресованій соломі, відходах деревини тощо. У шести населених пунктах заклади бюджетної сфери та житловий фонд переведено на опалення електрикою. За кошти обласного бюджету профінансовано придбання обладнання з переробки неліквідної деревини на брикети. Ними опалюватимуть чотири бюджетні установи.

Декілька речень на закінчення

— Мені б дуже хотілося, щоб програма стратегічного розвитку області, яку ми реалізуємо, дала потужні соціальні сходи для наших людей, — каже на закінчення розмови Олександр Домбровський. — Мої земляки — щирі, добрі, роботящі, талановиті — вистраждали право жити в нормальних комфортних умовах. Щоб у нас була стабільність і впевненість. А базовими критеріями стали такі категорії, як щастя, спокій, упевненість і оптимізм. Вся система влади працювала на їх втілення в життя кожного вінничанина.

Розмову записав
Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ДОВІДКА

З шостого (у 2004 році) на третє (у 2008 році) місце в державі перемістилася Вінницька область з виробництва сільськогосподарської продукції, а за підсумками дев'яти місяців 2009 року, Вінниччина — на першому місці. У 2008 році на Вінниччині зібрано рекордний урожай зернових — 3,4 мільйона тонн. У середньому по дві тонни хліба на кожного жителя краю, що відповідає рівню економічно розвинутих країн Європи. Під час нинішніх жнив намолочено 2,6 мільйона тонн зерна. Нині завершують збирання пізніх культур, цукрових буряків. До речі, цукру вінничани виробляють теж більше, ніж в будь-якій іншій області. 278,9 тисячі тонн солодких кристалів зварили на цукрозаводах у минулому році. В регіоні найбільша кількість поголів'я худоби у всіх категоріях господарств. Тому область — у лідерах з валового виробництва молока. Тут зберегли всі 30 племзаводів, які продовжують працювати нині.

Міністерство транспорту і зв'язку поки що не продаватиме «Укртелеком», зосередившись на стабілізації його фінансового становища, заявив голова наглядової ради компанії Микола Гончар *(Укрінформ)*

Уряд України зацікавлений у поглибленні співробітництва з міжнародними фінансовими інституціями і нарощуванні обсягів залучення їхніх фінансових ресурсів для зменшення негативного впливу світової фінансової кризи, заявив віце–прем'єр–міністр у справах європейської та міжнародної інтеграції *Григорій НЕМИРЯ*

У НОМЕР

РІВНЕ

Вулиця багатодітних

Вулиця, на якій мешкатимуть тільки багатодітні сім'ї, з'явиться невдовзі в обласному центрі в мікрорайоні «Червоні Гори». Адже міська рада виділила сорока сім'ям рівнян, у яких виховується шестеро і більше дітей, земельні ділянки під індивідуальне житлове будівництво. А щоб їх розподіл пройшов чесно і прозоро, вдалися до жеребкування. Для переважної більшості багатодітних сімей це — можливість значно поліпшити свої житлові умови.

Олександра ЮРКОВА.

ЛУГАНСЬК

Винахідники привезли «золото»

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля на V Міжнародному салоні винаходів та нових технологій «Новий час», що відбувся у Севастополі, отримав золоту медаль. Цієї високої нагороди вуз удостоєно за значний внесок у розвиток дослідницької та інноваційної діяльності. Особливий інтерес учасників салону викликали розробки науково-дослідної лабораторії «Хімекс» — лідера з виробництва хімічних речовин для одержання важкодоступних і невідомих раніше функціонально заміщених гетероциклів, що виступають препаратами для лікування глаукоми і діабету. Значну увагу також привернула розробка кафедри мікро- і наноелектроніки. Учені показали, як методом росту кристалів в ультразвуковому полі можна вирощувати однорідні монокристали напівпровідників з високими електрофізичними властивостями. Ці та інші розробки кафедри є перспективними для застосування у квантових комп'ютерах нового покоління.

До речі, СНУ ім. Володимира Даля вже вчетверте бере участь у Міжнародному салоні «Новий час». Кожен рік університет отримував золоті медалі: 2006 року — за організацію науково-дослідної роботи, 2007 — за значний внесок у розвиток інноваційної діяльності, у 2008 — за підтримку інноваційної діяльності в Україні.

Алла АНТІПОВА.

ВОЛИНЬ

Після стрибка з балкона кинув пити

Вельми щасливо закінчився стрибок з балкона четвертого поверху для мешканця селища Ратне Віталія М. Прийшовши додому під добрячим градусом, молодий чоловік вирішив ще «погуляти». Та мати зачинила перед сином двері. Тоді хлопець вирішив вибратися з квартири через балкон. Як стрибав, не пам'ятає. А ось те, що «народився в сорочці», тепер знає точно. Бо його вільний політ завершився лише незначними травмами. Допомогла крислата вишня, яка сповільнила швидкість падіння, а ще — посаджені сусідами квітник. До того ж любитель «зеленого змія», приземлився на м'яку землю, а не на бетонну відмостку будинку, від якої його відділяли лічені сантиметри. Хоч як би там було, але Віталій поклявся, що з алкоголем покінчено назавжди.

Микола ЯКИМЕНКО.

Експерт: опалювальний сезон розпочнеться із запізненням

Міністрові ЖКГ радять молитися

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— За останні роки не було жодного випадку, коли опалення включалося б вчасно — в дату опалювального сезону чи то з настанням перших холодів. Як правило, у великих містах затримка з подачею тепла становить 2—3 тижні, а в малі тепло приходить іще пізніше, — зазначив керівник АТКУ.

Він також наголосив, що взимку українці ризикують змерзнути через борги: «Борги підприємств ТКЕ за енергоносії вже перевалили за 3 мільярди гривень. Напередодні президентських виборів ніхто не зацікавлений у відключенні подачі тепла, тому в цьому питанні застосовуватимуть ручне керування. Незалежно від того, є борги у підприємств чи немає, НАК «Нафтогаз» змушена буде подати газ у всі українські котельні. Але тільки до кінця виборів. Щойно закінчаться вибори, відразу ж почнуться аномалії: відключення газу, зупинка підприємств, підвищення цін на послуги ЖКГ».

А от безпечно, за словами В. Яковенка, можуть почуватися тільки ті, хто користується автономним опаленням своїх квартир і будинків і не залежить від централізованого опалення. На думку експерта, країні потрібна європейська реформа галузі ЖКГ, котра передбачає поступове зняття державних дотацій із ТКЕ з одночасним запровадженням адресного субсидування, а також демонополізацію ринку теплопостачання, зняття заборон на установку систем автономного опалення. Проведення такої реформи в сусідніх країнах призвело до того, що їх мешканці платять за комунальні послуги не більш як 10% свого середньомісячного доходу.

Нагадаємо, раніше міністр ЖКГ Олексій Кучеренко запевнив, що Україна готова до опалювального сезону 2009—2010 років краще, ніж у попередні роки. Він також повідомив, що міністерство проводить окремий моніторинг «проблемних» областей, серед яких Дніпропетровська, Луганська і Полтавська.

— Я переконаний, що ми нормально пройдемо цей осінньо-зимовий період, передовсім тому, що після зими навесні буде виборча кампанія і до органів місцевого самоврядування. Кожен міський голова, якщо він хоче звітувати перед громадою і йти на вибори, буде життєво зацікавлений у тому, щоб забезпечити розрахунки, — додав О. Кучеренко.

Наталя ОВДІЄНКО.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

ВІЛ-інфекція для усиновлення — не проблема

Якщо ще три–чотири роки тому громадяни України боялися усиновлювати ВІЛ–інфікованих дітей, то зараз ця проблема не така гостра.

Про це заявила журналістам головний лікар Дніпропетровського будинку дитини № 2 Анжела Чучва. За її словами, у 2007 році 87% усиновителів були іноземцями, на сьогодні 90% — українці. За 9 місяців нинішнього року усиновлено 24 ВІЛ-інфікованих дитини.

Будинок дитини № 2 розрахований на 105 місць. У ньому знаходяться діти від двох тижнів до чотирьох років з патологією нервової системи, ВІЛ-інфіковані, зі щелепно-лицьовою патологією. Нині у будинку — 95 малюків.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Помер підозрюваний у вбивстві двох міліціонерів

У лікарні помер один з кілерів, причетний до вбивства директора супермаркету «4 room» і його двох охоронців — працівників спецпідрозділу МВС «Титан». Про це «Голосу України» повідомили у центрі громадських зв'язків ГУМВС України у Київській області. За інформацією правоохоронців, один із нападників отримав під час перестрілки три кульові поранення від одного з охоронців. Поранений, він втік на автомобілі. Однак невдовзі його було затримано і доставлено в лікарню у тяжкому стані.

Нагадаємо, що 2 жовтня в столиці по вул. Великій Кільцевій було вбито двох працівників спецпідрозділу «Титан» Управління Державної служби охорони при ГУМВС України в Києві та директора супермаркету «4 room». Цього дня наряд міліції на автомобілі особи, яку вони охороняли, прибув до торговельного центру. Саме там біля центрального входу на них було здійснено озброєний напад. Унаслідок нападу двоє працівників міліції загинули на місці. Сам господар магазину через декілька годин помер у лікарні. Двоє нападників під час втечі потрапили в аварію. Один з них помер на місці, а другий — у лікарні. Третього було затримано вчора в Черняхівському районі Житомирської області.

За цим фактом порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 115 («Умисне вбивство») Кримінального кодексу України.

Наразі у Міністерстві внутрішніх справ України здійснюються спеціальні оперативно-розшукові заходи, спрямовані на розкриття зухвалого вбивства. Також перевіряються версії щодо замовника злочину.

Олександр ПЕКНИЙ.

Вугілля видобували у... лісосмузі

Незаконну «копанку» виявили в Макіївці: працівники міліції, які приїхали за сигналом, побачили механізоване міні-підприємство, оснащене екскаватором, лебідкою, автомобільним двигуном тощо. Нелегальну шахту виявили випадково: працівники міськводоканалу, які працювали на очисних спорудах, почули звук працюючих механізмів у лісосмузі і зацікавилися, хто саме розгорнув діяльність. Про побачене комунальники доповіли Гірницький районній держадміністрації, яка і підключила міліцію. Начальник райвідділу Віталій Рев'якін негайно організував виїзд слідчо-оперативної групи.

На «копанці» працювали півтора десятка колишніх шахтарів. За їхніми словами, таким чином вони шукали заробітку у кризовий час. В місці, де було організовано видобуток палива, шари вугілля залягають близько до поверхні землі — на глибині десяти метрів. На території «шахти» вилучено шість тонн видобутого вугілля та всі механізми. У лісосмузі знайшли ще три «копанки»: одну — працюючу та дві підготовлені до розробки. За незаконний видобуток корисних копалин порушено кримінальну справу, особу організатора нелегального видобутку вугілля встановлюють.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Робітники транспортують скульптуру напередодні відкриття «Великого антикварного салону 2009» у Києві.

Фото Андрія СКАКОДУБА (УНІАН).

Покарано власника атракціону

Феодосійський міський суд Автономної Республіки Крим постановив обмежити волю приватному підприємцю (власнику атракціону) Ксенії Тягуновій строком на чотири роки, а також зобов'язав сплатити 100 тисяч гривень морального відшкодування сім'ї Лисюків з Рівного. Нагадаю, що Тягунову покарано за загибель трирічної Софійки Лисюк, про що у серпні минулого року писав «Голос України». Тоді дівчинка разом з мамою відпочивали в пансіонаті «Кримське примор'я» біля Феодосії. Софійка загинула, коли захотіла покататися на каруселях. Як з'ясувалося під час розслідування, причиною смерті дівчинки стало ураження електричним струмом, який внаслідок порушення техніки безпеки «пробивав» на метал.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Рівненська область.

За останні роки не було жодного випадку, коли опалення включалося б вчасно

Хочу працювати мушкетером...

Мода на військово-історичну реконструкцію не боїться кризи. Свідчення того — міжнародний фестиваль «Тера героїка», що відбувся минулих вихідних у Кам'янці-Подільському.

Уже п'ять років поспіль у жовтні приїздять до старовинного подільського міста реконструктори з Польщі, України, Чехії, Росії, Словаччини, щоб відтворити події визвольних змагань під проводом Богдана Хмельницького. Приємно, що вже є люди, яких можна назвати легендами усіх п'яти фестивалів. Це Олександр Заремба — кам'янецький відтворювач старовини. Олекса Руденко — керівник осередку реконструкторів із Києва. Без їхньої ініціативи фестиваль, напевно, не відбувся б. До пошуку коштів для заходів фестивалю долучилися народний депутат Віктор Павленко та заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко.

На честь «Тери героїки» видавництво «Медобори-2006» Мирослава Мошака випустило гральні карти у старовинному стилі із зображеннями тих учасників реконструкції, які запам'яталися за п'ятиріччя й глядачам. А Олекса Руденко презентував сигнальний примірник ілюстрованого видання «Військо Богдана Хмельницького» (серія «Невідома Україна»). Його автори — сам Руденко та Катерина Липа. Це справжній підручник з історії, настільний посібник для художників, театралів, кіношників, реконструкторів. Щоб останні не шили костюми героїв Хмельниччини зі штор, не припасовували копійчані китайські підробки шабель. У тому й цінність фестивалів військово-історичної реконструкції, що під час них можна доторкнутися до давньої епохи і руками, і душею.

Крім того, на фестивалі можна було навчитися не лише битися, а й танцювати. Навіть у двориках готелів «Сім днів» та «Гала-готель» гості вивчали па алеманди чи менуету — танців середньовіччя. А біля Ратуші розгорнувся ярмарок умільців. З року в рік справжні знавці ремесел намагаються витіснити з туристичного міста «ширвжиткові» сувеніри. Майстри з різних куточків України демонстрували ази гончарства та виготовлення ляльок-мотанок, вишивання, відливання воскових свічок-оберегів, друкування. Можна було побачити зброярів і склодувів, ткаль і кушнірів.

Кілька виставок презентували упродовж трьох днів фотографи міста, що суттєво прикрасило фестиваль, показало його в розвитку. У героїчний характер свята дуже вписалася зі своїм концертом Руслана. А Олег Скрипка привіз свій фестиваль «Рок Січ». Обоє вперше виступили у Кам'янці. У дні «Тери героїки» про реставрацію, відбудову та використання пам'яток архітектури вели не ігрову, а серйозну мову учасники міжнародного семінару, який організував Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець». Цікавою була доповідь археолога Ольги Пламеницької, яка дошукується місця, де був старовинний спуск від Старої фортеці до річки Смотрич. Заслуговує на найгучніші похвали отець Йосиф Будай, який у тісній співпраці з археологами та архітекторами відтворив храм святої Трійці — нині один з кращих зразків реставрації.

Але найбільше захопив усіх виступ Кшиштофа Урбана голови фундації «Замок Гнєв» з Польщі. Найпотужніша твердиня на березі Вісли, яку збудував тевтонський орден, знаходиться у малому містечку, де мешкає всього п'ять тисяч населення. Ще 1992 року ентузіасти провели тут першу військово-історичну реконструкцію битви братів Вазів. Згодом виникла ідея створення «живого замку». На це шукали кошти і в державних, і в недержавних фондах. Але грошей все одно не вистачало. Тоді почали влаштовувати покази історичних подій на комерційній основі. Це дало можливість виконати повну реставрацію фортеці. Тепер замок справді став живим. Тут усе — як було в середньовіччя. І військові, і челядь, і комендатура. У готелі на його території може одночасно мешкати до 90 туристів. Цілорічна програма лекцій з показами для школярів та юнацтва, 4—5 великих фестивалів щороку, корпоративи, локальні покази — усе це дає непогані прибутки місту. Тим більше, що практично всі його мешканці — то працівники живого замку. Цікаво заглянути в їх трудові книжки. Там знайдете записи на кшталт: «Працює на посаді мушкетера XVII століття». Схожі робочі місця не проти здобути й кам'янчани. Кшиштоф Урбан каже, що Кам'янець має в сто разів більше можливостей в проекті «Живе середньовічне місто», ніж Гнєв.

Організатори історичної реконструкції в Кам'янці стикаються з проблемами фінансування. Цьогоріч кошти на підтримку надала одна з політичних сил країни, міська влада виділила небагато — дев'ять тисяч гривень. Чи будуть гроші наступного жовтня, коли виборів не очікується?! Чи вдасться їх заробити місту за рік, щоб не залежати ні від кого і дати роботу тисячам своїх громадян?!

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: епізод фестивалю.

Фото автора.

У Нікітському ботанічному саду готують бал хризантем

З 17 жовтня у Нікітському ботанічному саду відкривається бал хризантем. Відвідувачам запропонують вибрати «Королеву балу» — найкращий сорт хризантеми. Ця виставка — щорічна подія, що проходить у Нікітському ботанічному саду з 1953 року. В експозиціях демонструються численні сорти і групи хризантем: від дрібноквіткових до великоквіткових високорослих, із суцвіттями найрізноманітніших форм, розмірів і забарвлення. Завдяки красі та розмаїтості представлених тут квітів, виставка відома далеко за межами Криму. Зазвичай масове цвітіння хризантем на відкритому ґрунті на Південному Березі Криму проходить у період із другої половини жовтня до середини листопада. Тому, якщо дозволять погодні умови, робота виставки може тривати до кінця листопада. Цього року на балу продемонструють більш як 350 сортів хризантем.

Георгій ВЕРВЕС.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 29-Й СТОР.

Відбувся чемпіонат з поїдання сосисок

У міському саду пройшла першість Одеси з поїдання сосисок. На старт вийшли п'ять любителів смакоти. Довжина сосисок, що їх треба було з'їсти на швидкість, становила один метр.

Кожен учасник ішов до перемоги своїм фірмовим шляхом. Хтось розрізав сосиски на шматочки, хтось запивав кожні 10 сантиметрів пивом, а ще хтось заштовхував у себе метрову сосиску «на суху».

Трохи більш як дві хвилини знадобилося відомому одеському журналістові Олександру Осташку, головному редактору інформаційного агентства «Контекст-Причорномор'я», щоб з'їсти сосиску. Як приз переможцю вручили шикарне крісло, в яке він, що називається, рухнув.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Директор попався на хабарі в 400 тисяч доларів

Співробітники управління державної служби із боротьби з економічною злочинністю ГУМВС України в Донецькій області затримали на гарячому директора державного підприємства, який вимагав хабар у сумі понад 400 тисяч доларів. Правоохоронці завітали до керівника після того, як той отримав частину хабара — 27 тисяч доларів США. В обмін на винагороду директор обіцяв посприяти в підготовці документів і перемозі на аукціоні із продажу майнового комплексу, який перебував на балансі підприємства. Прокуратура області порушила кримінальну справу.

А от «апетити» ще одного директора, цього разу — великого промислового підприємства в Макіївці, — були «скромнішими». До міліції звернувся підприємець, який має договір оренди приміщення із зазначеним підприємством. Але директор самовільно підвищив вартість орендної плати. Коли підприємець попросив керівника не порушувати умови договору, той запропонував знайти вихід із ситуації: заплатити йому тисячу доларів США за відміну незаконного рішення. Коли у призначений час орендар завітав до директора із названою сумою і передав гроші, правоохоронці зайшли до кабінету і провели виїмку мічених купюр. Керівника затримано, слідство веде районна прокуратура.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

У НОМЕР

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Музей полководця запрацював знову

В Ізмаїлі в рамках урочистостей, присвячених Дню міста, відбулося відкриття після реконструкції історичного музею імені Олександра Суворова.

Реконструкція почалася п'ять років тому, на неї було витрачено 3,5 мільйона гривень. Це один із п'яти музеїв пам'яті Суворова, що працюють у країнах колишнього СРСР. Його засновано 1947 року. У наукову колекцію музею входять більш як 30 тисяч експонатів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

ЛУГАНСЬК

Кіотський протокол: тільки «за»

У Луганську пройшов семінар з питань реалізації положень Кіотського протоколу в регіоні. Учасники розглянули питання залучення інвестицій за допомогою механізмів Кіотського протоколу, інвентаризації джерел парникових газів, механізми реалізації положень протоколу, придатні до реалізації в Україні, а також напрацьований досвід і перспективи проектів у галузях економіки України. Широко обговорювалася підготовка регіональних заходів стосовно зменшення наслідків зміни клімату. На думку радника голови Національного агентства екологічних інвестицій України, радника міністра навколишнього природного середовища України Святослава Куруленка, проблеми, пов'язані з потеплінням клімату, потребують оперативного вирішення. Остання доповідь фахівців, які займаються аналізом зміни клімату, показує реальну загрозу, пов'язану з потеплінням. Тому на семінарі багато уваги приділялося розробці регіональних планів дій з адаптації до зміни клімату. Якщо сьогодні цього не робити — економіка держави зазнає великих втрат. Як приклад, що показує досвід залучення інвестицій для модернізації технологій на підприємстві, наводили Алчевський меткомбінат і донецьку шахту ім. Засядька.

Алла АНТІПОВА.

ФОТОФАКТ

Організатори міжнародного фестивалю «Оксамитове танго» Олександр та Наталія Бережнови (Росія, Санкт-Петербург) танцюють під час шоу-концерту у Севастополі.

Фото Андрія ЛЮБІМОВА/УНІАН.

Наші інтегральні схеми використовуватимуть в усьому світі

Представники 14 країн брали участь у міжнародній конференції із застосування в атомній енергетиці програмованих логічних інтегральних схем, що відбулася в Кіровограді.

Друга міжнародна конференція (перша проходила минулого року у Франції) проводилася під егідою Міжнародного агентства з атомної енергії на базі науково-виробничого підприємства «Радій».

НВП «Радій» розробило власну концепцію застосування програмованих логічних інтегральних схем FPGA у атомній енергетиці, а саме — на атомних електростанціях. Раніше такі схеми застосовували тільки у військово-космічній та авіаційній галузях, а також у суднобудуванні.

Прогнозується, що результатом конференції може стати отримання підприємством сертифіката NRC, що надасть йому право постачати обладнання на АЕС будь-якої країни світу.

Петро МЕЛЬНИК.

У Києві відбувся Перший всеукраїнський газетний конгрес *(Укрінформ)*

Громадяни України незалежно від місця їхнього перебування мають скористатися конституційним правом обирати владу, наголошує Уповноважений з прав людини Ніна КАРПАЧОВА *(Укрінформ)*

Законодавці не тільки змагалися між собою, а й змогли зустрітися в неформальній обстановці

У російській столиці завершилися перші спортивні ігри парламентаріїв країн Європи, в яких узяли участь народні депутати Верховної Ради України. 150 законодавців із десяти країн Європи грали в футбол, шахи, теніс, волейбол, гольф, настільний теніс.

Делегація від українського парламенту була представлена 18 депутатами, серед них — Дмитро Святаш (Партія регіонів), Андрій Веревський (БЮТ), Валерій Писаренко (БЮТ), Равіль Сафіуллін (Партія регіонів), Ельбрус Тедеєв (Партія регіонів), Андрій Кожем'якін (БЮТ) тощо.

Змагання проходили в спорткомплексах «Лужники», «Крилацьке» за великої кількості глядачів — політиків, журналістів, спортсменів. Незважаючи на те, що більшість спортсменів були не юного віку, на спортивних майданчиках домінував дух суперництва, спортивної боротьби й азарту.

Окрасою програми був футбол. Українська команда стала призером футбольної першості, посіла почесне призове третє місце слідом за командами Росії та Румунії. Не дивно. В росіян півкоманди — колишні професійні футболісти, чемпіони країни і призери європейських першостей. А в матчі зі збірною Румунії наших просто «засудили», вирішальний гол румунського нападника був на совісті судді.

Але в тенісі українці обійшли своїх колег, а в шаховому турнірі разом із росіянами посіли перше місце. Королівську перемогу вибороли народні депутати Юрій Сербін та Євген Константинов.

Законодавці не тільки змагалися між собою, а й змогли зустрітися в неформальній обстановці, обговорити найгостріші проблеми в прийнятті законів, поговорити про міждержавні відносини своїх країн. Народні депутати побували в Кремлі, Оружейній палаті, здійснили екскурсію по історичних місцях російської столиці.

Парламентська спортивна дипломатія дуже важлива для подолання кризи міжпарламентських відносин України і Росії. Принаймні уже давно не працюють численні комісії з парламентського співробітництва України і Росії. «Запас міцності» співробітництва і ділових зв'язків Києва і Москви визначається лише першими особами виконавчої влади, і то в дуже вузькому сегменті інтересів — паливно-енергетичному.

На жаль, у Москві рідко побачиш і почуєш українських акторів, музикантів, композиторів, режисерів, науковці. Гуманітарне спілкування зведено нанівець. А хотілося б нагадати, що в Росії проживають п'ять мільйонів етнічних українців. Принаймні на спортивних змаганнях за українську футбольну команду Верховної Ради України вболівали п'ятдесят відсотків глядачів.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Незважаючи на суперечності між фракціями у Верховній Раді України, у футболі депутати стали одним цілим на захист воріт. Крайній праворуч — Ельбрус Тедеєв (ПР), далі — Іван Кириленко (БЮТ), Володимир Марущенко («НУ—НС») та Валерій Писаренко (БЮТ).

Фото Ігоря СОЛОВ'Я (Укрінформ).

У НОМЕР

Наш суховантаж зіштохнувся з грецьким судном

Грецьке вантажне судно «Капітан Міхаліс» затонуло в Егейському морі після зіткнення з українським суховантажем «Сантана». Загинув 70-річний грецький моряк. За попередніми даними, жоден із українських моряків судна «Сантана» внаслідок аварії не постраждав, **зазначили в пресслужбі українського МЗС.**

Зіткнення сталося в районі острова Аморгос у центральній частині Егейського моря. Судно «Капітан Міхаліс» під прапором Мальти, яке перевозило вантаж цементу з острова Карпатос на острів Міконос, зіштовхнулося з українським вантажним судном «Сантана». Після зіткнення грецьке судно пішло на дно. Тіло загиблого внаслідок аварії грецького моряка, який працював кухарем, було знайдено і піднято на борт екіпажем грецького пасажирського судна, яке проходило поруч. При цьому було врятовано 8 членів екіпажу «Капітана Міхаліса».

Смерть під завалами у Празі

МЗС України підтвердило, що один із загиблих під завалами будівлі, що обвалилася в Празі, був українцем.

«Правоохоронними органами Чехії направлено офіційну інформацію про смерть громадянина України, тіло якого було знайдено під час рятувальних робіт на місці події», — **йдеться у повідомленні пресслужби українського зовнішньополітичного відомства.**

«Згаданий громадянин України тимчасово перебував у Празі», — додали в міністерстві.

Нагадаємо, в історичному центрі столиці Чехії — в районі Прага-1 на вулиці Соукеницькій, 25 — в п'ятницю вдень частково обрушилися чотири верхні поверхи усередині будинку. Під завалами загинули чотири будівельники. Рятувальна операція тривала близько 40 годин.

Євроінтеграцію гальмують квоти, фітосанітарні норми та... мрія про членство

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нагадаємо, на саміті в Ялті, який відбувся минулого місяця, Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко наголосила, що угоду про асоціацію між Україною та Євросоюзом необхідно підписати до кінця року. Проте експерти у справі євроінтеграції переконують, що цей документ буде підписано не раніше 2011 року, бо сторони мають ряд невирішених питань. Це, зокрема, узгодження фітосанітарних норм і торговельних квот. Спірною залишається і європейська перспектива України. Наші дипломати пропонують західним включити до тексту угоди пункт про майбутнє членство України в ЄС, тоді як у Брюсселі поки що не можуть дати на це згоди.

На момент, коли верстався номер, деталі переговорів ще не були відомі. Проте прогнози експертів, очевидно, справдилися, бо Х'юг Мінгареллі на брифінгу заявив журналістам, що угода про асоціацію між Україною і ЄС може бути підписана тільки після укладення договору про зону вільної торгівлі, передає РБК-Україна. «Ми не можемо підписувати угоду, поки не досягнуто розуміння з всього спектра питань», — сказав він. Пан Мінгареллі також повідомив, що за підсумками 13-го раунду переговорів між Україною і ЄС «досягнуто певного прогресу з більшості питань», серед яких сфери міграції, безпеки, візового режиму. Водночас представник ЄК зазначив, що є «два чи три питання», з яких потрібне ухвалення політичного рішення керівниками європейських держав. Серед таких питань він назвав, зокрема, положення, згідно з яким після завершення дії договору про асоціацію Україна повинна бути прийнята до ЄС.

У той час, коли для політиків угода про асоціацію є надзвичайно важливою, пересічних українців більше цікавить практичний бік відносин з Євросоюзом. А саме — введення безвізового режиму. Нагадаємо, переговори про це між Києвом та Брюсселем йдуть більше року. Учора з цього приводу відбувся «круглий стіл». Однак, на жаль, як запевнив присутніх голова Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк, нині Євросоюз вбачає введення безвізового режиму з Україною як довгострокову мету, **передає УНІАН.** Борис Тарасюк повідомив, що українська делегація виступає проти такої формули, коли громадяни ЄС в'їжджають в Україну без віз, тоді як питання встановлення такого ж режиму з нашою державою розглядається як довгострокова мета. «Проте оскільки рішення приймаються консенсусом, марно сподіватися, що делегація ЄС відійде від цієї формули», — додав голова комітету. Водночас пан Тарасюк нагадав, що на сесії Європарламенту в лютому цього року парламентарі висловилися за те, щоб ввести безвізовий режим з Україною до 2012 року.

ДО РЕЧІ

Кожен сьомий житель планети — мігрант

Чисельність внутрішніх мігрантів, тобто тих, хто переїжджає з одного місця на інше в межах рідної країни, становить 740 мільйонів осіб, що в чотири рази перевищує кількість міжнародних мігрантів. Майже 38 відсотків «переселенців» — жінки. Такі дані було озвучено вчора під час презентації нового звіту Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй про розвиток людини 2009 року.

— Уперше, — каже Олів'є Адам, координатор системи ООН, постійний представник Програми розвитку ООН в Україні, — автори звіту докладно проаналізували міграцію з точки зору людей: мігрантів, їхніх родин, громад, з яких вони поїхали та в яких живуть і працюють. Висновок: міграція — не проблема, яку потрібно вирішувати, а процес, який необхідно контролювати. Тож урядам, і українському зокрема, дається кілька аргументів на користь зменшення обмежень пересування людей, як-то: зниження витрат, пов'язаних із переїздом, забезпечення мігрантам основних прав людини і т. д.

Змушує ж зриватися з місць людей бажання покращити своє життя та знайти добре оплачувану роботу. До слова, у 2007 році грошові перекази мігрантів становили у світі 370 млрд. доларів США. З них 4,5 млрд. надсилалися в Україну. І це, мовляв, тільки офіційні дані. Скільки ще «зелених» було привезено, так би мовити, в кишенях, невідомо. Загалом, за даними Тетяни Петрової, начальника управління політики зайнятості та трудової міграції Міністерства праці та соціальної політики, майже 1,5 млн. українців тимчасово працюють за кордоном. І, мовляв, попри кризу інтенсивність пересувань не впала. Причина — сталий попит на робочу силу. Найчастіше (за різними даними, від 30 до 45 відсотків) шукають щастя в інших країнах вихідці з Західної України. «Контингент вітчизняних зарубіжних трудових мігрантів, — каже Ірина Прибиткова, провідний науковий співробітник Інституту соціології НАНУ, — лише на третину складається із жінок. Понад 70 відсотків — це люди працездатного віку: 30—55 років». Майже 54 відсотки заробітчан, більшість яких чоловіки, влаштовуються на роботу, пов'язану з будівництвом. На другому місці за популярністю із 17-відсотковим показником — «догляд удома», — розповіла Дайва Вілкеліте, старший координатор програм представництва Міжнародної організації з міграції в Україні.

Та все ж більше «рухаються» українці усередині рідної країни. Приміром, переїздять із сіл у міста. Причини ті само, що і в міжнародних мігрантів: бажання працювати та заробляти. Так, станом на 1 січня 2005 року майже в половині сільських населених пунктів були відсутні будь-які суб'єкти господарської діяльності. А тому їх мешканці просто приречені на пошуки робочих місць за межами постійного місця проживання.

Між тим, за даними моніторингу соціальних змін українського суспільства, кожен п'ятий українець є потенційним мігрантом. Причому більшість виїхати хочуть, але не знають, куди.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Безплатний сир буває тільки в мишоловці, а безплатні овочі — на тротуарі

У Франції фермери продовжують акції протесту проти падіння закупівельних цін на свою продукцію. Так, днями в Страсбурзі тисячі аграрії на площі Бордо роздавали плоди своєї праці, не бажаючи здавати їх у магазини за безцінь. Фермерська продукція подешевшала в середньому на 25 відсотків, тоді як виробничі витрати зросли на 34. Через акції протесту в місті було перекрито дороги, практично зупинився транспорт.

Перед цим у Парижі місцеві фермери роздавали всім бажаючим молоко. «Молочні» акції протесту — результат нової політики Євросоюзу, спрямованої на щорічне збільшення квот на виробництво молока аж до їх повного скасування в 2015 році, що категорично не влаштовує фермерів. Усупереч планам ЄС міністерство сільського господарства Франції пообіцяло виділити 250 мільйонів євро для підтримки фермерів — у вигляді дешевих кредитів. Аналогічних заходів вимагають від своєї влади виробники молочної продукції в Італії й Австрії. Протягом останніх тижнів акції протесту проти ситуації, що склалася на ринку, і політики європейської влади проводять аграрії багатьох країн ЄС, повідомляє «Євроньюз».

На знімку: у юних мешканців Страсбурга після страйку аграріїв з'явилася нова розвага — картопляний бій.

Фото Ганни ПУЧКОВОЇ (Укрінформ).

Індонезія попросила міжнародної допомоги в пошуку жертв землетрусу

Міністр охорони здоров'я Індонезії Сіті Фаділа Супарі звернулася до світового співтовариства з проханням надати допомогу в розшукових роботах на Суматрі, де 30 вересня стався сильний землетрус, повідомляє BBC News.

Нагадаємо, землетрус магнітудою 7,6 відбувся на Суматрі минулої середи. Епіцентр знаходився за 47 кілометрів від Паданга, де проживає близько 800 тисяч осіб. Після першого поштовху було зафіксовано безліч повторних.

За останніми даними, внаслідок стихійного лиха загинули більш як 1100 осіб і постраждали понад дві тисячі. Список жертв продовжує зростати. Під завалами, за розрахунками експертів, залишаються кілька тисяч чоловік. За словами міністра охорони здоров'я, рятувальні роботи ускладнені тим, що в місті Паданг, на 75 відсотків зруйнованому в результаті землетрусу, ушкоджено лінії електропостачання і зв'язку. Обидві лікарні міста зруйновані, у зв'язку з чим поранених приймають польові госпіталі, а загиблих — відкриті «морги».

Крім того, за даними CNN, у районі нещастя тривають зливи. Тому люди побоюються, що навіть така плачевна ситуація може погіршитися ще більше. Як стало відомо журналістам, серед жителів Паданга і його околиць поширюються чутки про те, що за землетрусом може піти цунамі. Жодних офіційних попереджень щодо цього поки що не було зроблено. Хоча теоретично Паданг належить до тих місцевостей, які можуть зазнавати небезпеки цунамі.

Обстановку в районі катастрофи, за словами фахівців, підігрівали повідомлення з архіпелагу Самоа, де саме напередодні землетрусу в Індонезії жертвами цунамі стали якнайменше 118 осіб. Крім того, всі пам'ятають 26 грудня 2004 року, коли біля східного берега індонезійського острова Суматра стався один з найдужчих і найбільш руйнівних землетрусів у сучасній історії. Приливна хвиля, спричинена цим землетрусом силою 8,9 бала, обрушилася 10-метровою стіною на узбережжя Шрі-Ланки, Індії, Індонезії, Таїланду, Малайзії. Загальна кількість жертв цунамі досягла 150 тисяч людей.

Землетруси належать до найбільш руйнівних природних сил. Найсильніший може бути в 10 тисяч разів потужнішим від атомної бомби. Він може тривати кілька секунд, а наслідки його не можна усунути роками. Страшний гнів стихії знищує поселення, міста, острови і навіть цілі народи. Історія знає безліч прикладів цієї руйнівної сили. За останні сто років від землетрусів загинули сотні тисяч людей.

7 грудня 1988 року у Вірменії стався руйнівний землетрус, що забрав життя 25 тисяч осіб. Нещодавно я познайомилася з вірменкою, котора пережила його в Ленінакані. Відтоді минуло 20 років, вона вже давно переїхала до Києва, але без сліз і тремтіння в голосі не може згадувати про той день, що поламав її долю, розділивши на життя «до» землетрусу й існування «після» нього: «Коли я побачила те, що залишилося від нашого будинку, так боялася подумати про те, де мої діти, що щодуху зачепилася за одну-єдину думку: «Як прикро, я ж учора помила всі вікна, а тепер у моїх вікнах немає жодної шибки!».«Це тебе страшно, коли навколо смерть, і на тебе дивляться мертві вікна, і на холодному вітрі розвіваються фіранки. І цієї миті раптом розумієш, що твоє сімейне вогнище зруйновано назавжди»...

На початку минулого століття в багатьох місцях земної кулі були створені сейсмічні станції. На них постійно працюють чуттєві сейсмографи, які реєструють слабкі сейсмічні хвилі, що виникають при віддалених землетрусах. Надалі можливість визначати з однаковою точністю місце розташування землетрусів помірної сили в будь-якому районі земної поверхні сильно зросла в результаті створення — з ініціативи США — вимірювального комплексу, названого Світовою мережею стандартизованих сейсмічних станцій.

Учені навіть установили, що найбільші землетруси мають чітку циклічність. При цьому їхня сила підсилюється до кінця циклу. Наприклад, у XX ст. чотири найбільших землетруси сталися в короткий період часу. Це Камчатський землетрус 1952 року силою 9 балів, землетрус на островах Андреанова (Аляска) 1957 року силою 9,1 бала, у Чилі — 1960 року силою 9,5 бала, у протоці Принца Вільяма на Алясці в 1964 році силою 9,2 бала. На думку сейсмологів, таке угруповання малоймовірне для незалежних випадкових подій.

Однак прогрес безсилий перед цією «чумою» усіх часів і народів. Дотепер немає ні апробованих методик достовірного прогнозування землетрусу, ні технічних вирішень, здатних домогтися зниження кількості жертв. Тільки за останні дев'ять років сталося 18 великих землетрусів, унаслідок яких загинули близько 400 тисяч осіб.

Отже, досі люди не знайшли способів урятуватися від гніву природи. І залишається, як і тисячоліття тому, тільки сподіватися на те, що смертельна небезпека обмине тебе стороною...

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото СІНЬХУА\Укрінформ.

ФОТОФАКТ

У неділю в Греції пройшли дострокові парламентські вибори. Перемогу на них здобув опозиційний Всегрецький соціалістичний рух (ПАСОК), який одержав 44 відсотки голосів і 160 місць (із 300) у парламенті.

Фото СІНЬХУА\ Укрінформ.

Посольство Італії в Естонії поскаржилося на пельмені

Посольство Італії в Естонії звернулося в міністерство закордонних справ країни зі скаргою на виробників пельменів за назвою «Мафія».

На їхній упаковці — кольори італійського прапора, а також карта Сицилії і пістолет. Виробляє кулінарний шедевр одна естонська фірма. За словами члена правління цієї компанії Валерія Платонова, назва пельменів — це жарт і він сподівається домовитися з посольством. Тим часом у Департаменті захисту прав споживачів Естонії виробнику порекомендували змінити назву пельменів, **пише агентство DELFI.**

Бюстгальтер-протигаз і діаманти з текіли

У Гарвардському університеті США пройшла щорічна церемонія вручення «Шнобелівської» («Антинобелівської») премії» за найбезглуздіші наукові досягнення, «які спочатку викликають сміх, а потім змушують замислитися», повідомляє агентство Reuters.

Так, свою частку слави і пошани одержали американський інженер Олена Боднар та її колеги з Іллінойсу, котрі розробили бюстгальтер, що за лічені секунди перетворюється на протигаз. До того ж з одного такого «газо-ліфчика» виходять одразу дві маски для дихання — для його власниці та для сусіда.

А за кращі досягнення в галузі хімії організатори відзначили мексиканських «умільців Хав'єра Моралеса і Мігеля Апатіго», котрі отримали діаманти з текіли. Крім того, науковий світ «потрясло» дослідження патологоанатома Стефана Боллігера і його колег з Університету Берна в Швейцарії, котрі вивчали, яка пляшка завдає більшої шкоди під час бійки в барі — порожня чи повна.

Пісочні малюнки

СВІТ ПРО НАС

Французька «Фігаро» публікує на своїх сторінках інтерв'ю з Президентом України Віктором Ющенком. Звичайно, журналіст не міг обійти стороною тему відносин з Росією. «Якщо Росія поважатиме свої міжнародні зобов'язання, то в нас все буде добре. Але якщо ми братимемо участь у нових інтригах та пропагандистських війнах, усе буде інакше». А ось відповідаючи на запитання про українські європерспективи, глава держави випромінював оптимізм: «За чотири роки було зроблено великий прогрес... Я впевнений, що одного дня Україна стане членом Євросоюзу». Говорячи про досягнення за часи свого президентства, Віктор Ющенко нагадав, що «переніс 26 операцій протягом перших двох з половиною років» на посаді.

А ось **британську «Гардіан»** українська політика цікавить менше — газета пише про сором'язливу 24-літню дівчину, поява котрої на українському телешоу талантів цього року стала справжньою міжнародною сенсацією. «Близько 13 мільйонів людей дивились, як Ксенія Симонова стала переможницею шоу, малюючи піском надзвичайні картини з історії рідної країни. Чимало з них плакали, судді у студії також».

Київ — єдине українське місто, яке гарантовано прийме матчі Євро-2012, розповідає читачам **британська «Телеграф»**. Але чи пройде в столиці України фінал чемпіонату та доля інших міст-претендентів вирішиться у грудні. Видання зазначає, що раніше УЄФА лякав Київ позбавленням можливості приймати європейський турнір разом із Польщею через проблеми зі стадіонами, готелями та транспортною інфраструктурою. «Однак, як заявив Мішель Платіні, змагання проводитимуться у колишній радянській республіці, як і планувалося».

А **російські «Известия»** пишуть про те, що Крим цьогоріч не дорахувався 700 тисяч відпочивальників. «Крим з початку року відвідало 4,8 мільйона туристів — це на 700 тисяч менше, ніж за дев'ять місяців 2008 року». Через це істотно впали прибутки місцевих підприємств курортно-туристичної галузі, а власники міні-готелів та жителі курортних регіонів півострова, котрі розміщують туристів у власних будинках, недоотримали в середньому третину минулорічного прибутку, пише видання.

Читала зарубіжну пресу Анна БОЙКО.

Балаклейського міського голову Олександра Кияниченка, який вимагав 250 тисяч доларів за виділення ділянок під будівництво житла і ведення сільського господарства, засуджено до десяти років позбавлення волі з конфіскацією майна

Президент України Віктор Ющенко вимагає від уряду збільшити видатки на ЖКГ та передати НКРЕ права встановлювати тарифи на житлово-комунальні послуги, пов'язані зі споживанням природного газу

Робота і дні Володимира Гісема

КУПУЙ УКРАЇНСЬКЕ!

Нині, коли українська виноробна галузь переживає не найкращі часи, тримається вона хіба що на патріотизмі й невичерпному ентузіазмі таких залюблених у справу людей, як генеральний директор корпорації з питань садівництва, виноградарства, виноробної та консервної промисловості «Закарпатсадвинпром» Володимир Гісем. Ужгородський коньячний завод входить до трійки найбільших виробників вітчизняних коньяків, а за якістю лідирує серед них. Його продукцію знають і в Україні, і в зарубіжжі. Уже не перший рік підприємство виграє тендер на постачання коньяків Міністерству закордонних справ України, і там під час дипломатичних прийомів їх оцінюють зарубіжні гості нашої держави. Добре знають закарпатські коньяки в посольствах і консульствах більшості держав світу.

Торговельна марка «Тиса» — візитка Закарпаття

До складу корпорації «Закарпатсадвинпром» входить 25 господарств і підприємств. Вони газдують на 2500 гектарах виноградників і на 1724 гектарах плодових насаджень та ягідників як на Закарпатті, так і в інших регіонах України. Головною метою створення корпорації «Закарпатсадвинпром» було відродження багаторічних насаджень у господарствах різних форм власності на основі прогресивних технологій вирощування плодів, ягід, винограду та їхньої переробки, а також збільшення виноградних плантацій на 250—300 гектарів щороку.

Підприємства корпорації виробляють вина в широкому асортименті. На різних конкурсах — і в Україні, і за рубежем — ці вина здобули 72 медалі, з яких понад 20 золотих, 41 срібна та 5 бронзових.

Та все-таки предметом особливої гордості корпорації є коньяки. Як стверджують тонкі знавці цього елітного напою, коньяк «Закарпатський», марочні «Тиса», «Карпати» та «Ужгород» не поступаються французьким. І передусім завдяки таким чинникам: виноградники корпорації розташовані винятково в екологічно чистій місцевості, висока майстерність фахівців, безумовне дотримання технології та сучасне обладнання.

— Наприкінці п'ятдесятих років минулого століття в селі Великі Лази Ужгородського району була закладена в дубові бочки перша партія коньячного спирту, а в 1962 році випущено перший коньяк «Три зірочки», — розповідає Володимир Гісем. — Оскільки цехи розташовувалися в непристосованих приміщеннях, то в 1967 році на околиці Ужгорода розпочалося будівництво цехів витримки коньячних спиртів, купажу, спиртокуріння і в 1970-му виробництво перебазувалося до Ужгорода. Наше підприємство спеціалізується нині на випуску коньяків торгової марки «Тиса» віком від трьох до дванадцяти років. Виготовляються вони за класичною технологією з коньячного спирту власного виробництва, тобто з екологічно чистої сировини, мають неповторний аромат і вишуканий смак. Саме це принесло їм визнання і славу. Нині виробляємо шість видів коньяків: ординарні — «Три зірочки», «Закарпатський», «П'ять зірочок» та марочні — «Тиса», «Карпати» й «Ужгород». Підтвердженням високого іміджу нашої марки є вітчизняні та міжнародні виставки в Києві, Ялті, Новій Каховці, Кишиневі, Сочі, Єревані, Санкт-Петербурзі, Москві, Будапешті. Понад 30 золотих, 20 срібних та 6 бронзових медалей привезли ми звідти. Золотий приз «За якість коньяків» здобули в Парижі, Європейський — в Оксфорді. Не кажу вже про те, що підприємство — постійний переможець конкурсу «100 кращих товарів України».

І ось свіжі новини. Як повідомив голова центральної дегустаційної комісії «Укрвинпрому» України Едуард Михайлянц, на Міжнародному конкурсі «Ялта. Золотий грифон-2009», що проходив у Криму під егідою УААН, Національного інституту винограду і вина «Магарач», Міжнародної федерації союзу виноградарів і виноробів країн СНД під патронатом міжнародної організації винограду і вина (Париж), ординарні коньяки «Закарпатський» та «П'ять зірочок» отримали відповідно Велику золоту та золоту медалі, серед марочних коньяків у своїх номінаціях «золото» виборол и «Тиса», «Карпати» та «Ужгород». І це за того, що участь у конкурсі брало 76 підприємств і торгових палат із 16 країн світу.

— Ужгородський коньячний завод був запрошений і на вісімнадцяту виставку-ярмарок «Агрорусь-2009», яка проходила в серпні у Санкт-Петербурзі, — розповів Едуард Михайлянц. — Закарпатці повернулися додому з черговим тріумфом. Марочні «Тиса», «Карпати» та «Ужгород» і ординарний «П'ять зірочок» завоювали золоті медалі. Ужгородський коньячний завод відзначено Дипломом. А вже у вересні на шістнадцятій спеціалізованій міжнародній виставці-ярмарку в Сочі золоті медалі отримали коньяки «Закарпатський», «Тиса», «Карпати», а «Ужгород» — золоту медаль та гран-прі.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Уже понад чверть століття Ужгородський коньячний завод очолює Володимир ГІСЕМ. Він також є головою ради, генеральним директором корпорації з питань садівництва, виноградарства, виноробної та консервної промисловості «Закарпатсадвинпром», віце-президентом Української корпорації з виноградарства та виноробної промисловості «Укрвинпром», членом експертної комісії міжнародної організації винограду і вина (Париж), депутатом обласної ради трьох скликань, членом постійної комісії з питань управління майном і приватизації.

Народився Володимир Васильович у селі Голубиному Свалявського району 29 вересня 1949 року. Після здобуття освіти у Свалявському політехнічному технікумі за фахом «Технологія виноробства» працював у винрадгоспі імені Шевченка Виноградівського району, потім — головним інженером Плосківського заводу мінеральних вод у Свалявському районі. Вступив до Одеського технологічного інституту харчової промисловості імені Ломоносова, а після його закінчення знову повернувся до виноробної справи. Нагороджений орденом «Святий князь Володимир», Срібним орденом «Слава на вірність Вітчизні», Грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а за багаторічну доброчинну діяльність і меценатство — міжнародним орденом святого Миколи Чудотворця «За примноження добра на землі». Заслужений працівник промисловості України.

Хто захистить виробника від фальсифікатора?

— Володимире Васильовичу, попри всі здобутки, іміджу закарпатських, та й не тільки, напоїв величезної шкоди завдають так звані «аматори», а іншими словами — фальсифікатори.

— Не лише іміджу. Йдеться про величезну шкоду здоров'ю тих, хто цю гидоту споживає. Дивує, чому виконавча влада та правоохоронні органи не здатні забезпечити захист справжнього виробника. У кращому разі фальсифікатора оштрафують та вилучать отруйну рідину, яку він продукує шляхом змішування спирту, барвників, ароматичних добавок у звичайній ванні чи навіть у пластмасових діжках. Уявіть собі: коньяк і пластмасова діжка! Дехто виготовляє пійло навіть із додаванням морилки для дерева. Згідно з висновками лабораторних випробувань, проведених спеціалістами ДП «Закарпатський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації», це пійло є непридатним для вживання, становить особливу небезпеку для здоров'я та життя людей. А уявіть, скільки коштів оминає в цьому разі бюджетну кишеню держави, потрапляючи в кишені ділків.

— До слова, нові акцизні марки, введені торік, мали стати своєрідним шлагбаумом для проникнення сурогату до споживача.

— З новими акцизними марками повторюється така само історія, як зі старими. Якимсь чином вони потрапляли в Україну, як засвідчували контрольні закупки, навіть з Угорщини та Польщі. Але в тюрму за це ніхто не сів, хоча акцизна марка — це той само казначейський знак. Те саме стосується й ковпачків, якими коркують пляшки. А щодо акцизу та акцизних марок, то їх збільшення, як і встановлення півмільйонної вартості ліцензії на реалізацію наших виробів, вважаю новим кроком до знищення вітчизняного виробника. Воно однозначно тягне за собою лише одне — здорожчання нашої продукції, а отже, знижує її конкурентоспроможність порівняно із зарубіжною. Вводиться вона, як відомо, на пільгових засадах. Хіба це не відверте до цинізму рейдерство? Окрім іншого, здорожчання продукції вітчизняних заводів потягне за собою нову хвилю фальсифікату — «продукувати» його стає вигідніше. Чи не логічніше було б посилити карні заходи впливу до всіляких ділків, адже ефективна боротьба з цим явищем дала б змогу забезпечити у два з лишком рази збільшення надходжень до бюджету, ніж підвищення вартості акцизних марок.

Наші інтереси нібито захищають численні силові і правові структури, проте реальних кроків у цій справі вони не роблять. Якщо так, то нехай держава дозволить захищатися нам самим. Вважаю, що вкрай назріла необхідність створення відповідної Державної інспекції при Мінагрополітики України. Такі пропозиції не раз вносилися корпорацією «Укрвинпром» і, зокрема, першим заступником генерального директора Володимиром Кучеренком. Та віз і нині там. Знати, комусь це вигідно. І ще одне. Законом України «Про державне регулювання виробництва та обігу спирту етилового, коньячного і плодового» передбачено, що виробництво цих спиртів здійснюється на державних підприємствах, а також на підприємствах, незалежно від форми власності, які мають відповідну ліцензію, повний технологічний цикл виробництва коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, забезпечені спеціальною тарою для витримки спиртів, кваліфікованими фахівцями і виробляють спирти лише для потреб власного виробництва без права реалізації іншим суб'єктам підприємницької діяльності. Тобто «ліві» напої на споживчий ринок потрапляти не мали б. Але закон цей — віртуальний.

Немає пророка, або Реквієм за вітчизняним

— Відомо, що для виготовлення пляшки навіть ординарного коньяку потрібно, починаючи з посадки винограду, як мінімум одинадцять років.

— Якщо порушити цей ланцюжок, наслідки можуть стати незворотними. Та попри всі наші зусилля з боку держави ведеться політика подвійних стандартів, негативи від цієї, з дозволу сказати, державної політики ми відчуваємо в повсякденній роботі. Бо чиновники від влади своїми діями чи бездіяльністю сприяють процвітанню тіньових структур, які постачають на ринок держави продукцію, що виготовляється з кричущими порушеннями всіх технологічних норм. А це тягне за собою негативні і соціальні, й економічні наслідки. Сучасна державна політика щодо вітчизняного винороба є продовженням сумнозвісних горбачовсько-лігачовських реформ під ніби й благородними намірами боротьби з пияцтвом та алкоголізмом. Що, після того на теренах колишнього Союзу пияків й алкоголіків поменшало? Навпаки. Але збільшилося число тих, хто помирав через отруєння всіляким сурогатами. Таке спостерігаємо нині і в Україні, щоправда, ведеться ця диверсія більш витонченими методами. Нинішній курс спрямований проти вітчизняної галузі шляхом непомірного податкового тиску і преференцій на підтримку наших конкурентів — іноземців. Усім відомо, як впали сьогодні доходи населення, а отже, і його купівельна спроможність. Тож продукція на складах і в торговельній мережі залежується, а виробника змушують платити 25 відсотків податків на прибуток. І ще одне. Наше підприємство не працювало у зв'язку із реконструкцією виробництва, але податок на розвиток та відкриття нових робочих місць треба було сплачувати. За кордоном, у разі коли розвиваєш виробництво й відкриваєш нові робочі місця, тобі надають податкові канікули, та ще й дякують...

Абсурдна ситуація складається, коли закладаємо нові плантації. Оскільки оборотних коштів на розкорчування площ, піднятя плантажу, встановлення шпалери не вистачає, беремо кредит у банку, проте від сплати горезвісного ПДВ нас не звільняють. Хоча ніякої додаткової вартості протягом цього часу ми не створюємо. Держава ж чинить за

Сучасна державна політика щодо вітчизняного винороба є продовженням сумнозвісних горбачовсько-лігачовських реформ

принципом: хто тягне, того ще й поганяють. Однак рекламний бізнес, який нічого не продукує, оподатковується в якихось 0,3 відсотка... Ми ж, виробники, вже втомилися навіть від перелічення кількості податків. Чи не можна запровадити 3—5 їх видів і на цьому зупинитися? Але, очевидно, й це комусь вигідно...

Інше. Для того, щоб мати на період витримки коньяків оборотні кошти, ми змушені брати кредит під 25 відсотків річних. Період цей — від п'яти до десяти років. Тож за цей час фактично сплачуємо цілих 250 відсотків.

— А як почуватимуться наші виноградарі й винороби після вступу України до СОТ?

— За словами Володимира Кучеренка, ця галузь уже давно опинилася в надзвичайно складній ситуації. Бо її розвиток з боку держави нехтується. Вступ України до зони вільної торгівлі та СОТ — це, безперечно, прогрес. Проте хоч якусь відкриту інформацію про перебіг і результати цього переговорного процесу, який ведуть представники держави від імені нашої галузі, годі шукати. Чи не станеться так, що через відсутність гласності Україна стане заручницею обставин, за яких виноградарство і виноробство буде знищено? Це й короткі терміни перехідного періоду, і впровадження нульових ставок ввізного мита для імпортних вин, і багато чого іншого. Де гарантія, що інтереси нашої галузі, тобто національні інтереси України, не буде знехтувано на догоду інтересам іноземного виробника? Йдеться насамперед про такі важливі для українських виноградарів і виноробів речі, як збереження інтелектуальної власності щодо географічних назв вітчизняних вин, коньяків і шампанського України на її внутрішньому ринку, захист аборигенних сортів винограду і виробництво з нього унікальних напоїв, гармонізація стандартів із міжнародними вимогами, компенсація втрат та інше. Тому вкрай необхідні узгоджені дії всіх тих міністерств і відомств, котрі ведуть перемовний процес із представниками Єврокомісії, із професійними організаціями, які захищають інтереси галузі. Із вступом України до СОТ ми мали б набути права називати коньяк і шампанське українськими. Відповідний документ прийняла Верховна Рада України, та уряд вчинив навпаки. Хіба це не дискримінація вітчизняної продукції? Та й, зрештою, позбавлення права українця обирати на полиці магазину той товар, який він хоче. Сподобався французький — купуй французький, до вподоби український — придбавай його.

...А караван іде

— Але ж виноградарство, попри найрізноманітніші труднощі в його становленні й розвитку, — чи не єдина високорентабельна галузь аграрного сектору економіки Закарпаття. А корпорація «Закарпатсадвинпром» — один із флагманів галузі.

— Вона щорічно поповнює бюджет області 12—14 мільйонами гривень. Окрім коньяків та вин, корпорація випускає мінеральну воду «Плосківська», що ідентична «Боржомі», а також різну плодоовочеву консервну продукцію. Це соки, компоти, джеми, маринади. Робота переробних підприємств спрямована на наповнення споживчого ринку високоякісними, екологічно чистими вітчизняними продовольчими товарами за доступними цінами. Асортимент виробів становить майже 40 найменувань. Є перспектива для того, щоб довести їх і за п'ятдесят.

— Володимире Васильовичу, в першому півріччі Ужгородський коньячний завод дещо знизив обсяги продажу коньяку. Це наслідок підвищення ставок акцизного збору і, відповідно, здорожчання напою?

— Я б так не сказав. Попит на нашу продукцію не зменшився, і це підтверджує її високу якість та конкурентоспроможність. Справа в іншому. Тоді йшла реконструкція заводу з розширенням його виробничих площ та модернізацією виробництва. Після її завершення ми добудували 15 тисяч квадратних метрів виробничих площ, відкрили 4 дільниці витримки спиртів, запустили 2 повністю автоматизовані нові лінії розливу ординарних та марочних коньяків продуктивністю 10 тисяч пляшок за годину, спорудили склади готової продукції. Тепер маємо хорошу базу для розширення асортименту, тобто випуску нових класичних марочних коньяків. Найближчим часом українські споживачі зможуть спробувати смак нових ужгородських коньяків, у тому числі й елітних та ексклюзивних. Наша програма була, є і буде завжди реальною. Наша стратегія і тактика — зробити все для того, щоб закарпатські коньяки за будь-яких умов залишилися візиткою такого прекрасного краю, яким є Закарпаття.

— А криза?

— Що маєте на увазі: економічну, духовну чи кризу в головах владників? Сподіваюся, що, врешті-решт, переможе не слоโвоблуддя, а людські цінності. Ми не плануємо того, що не можемо зробити. Бо ще задовго до появи відомих білбордів сповідуємо принцип: поки інші говорять, ми працюємо. І маємо результат. Досить сказати, що середня заробітна плата на підприємстві нині — три тисячі гривень. Взяли участь у будівництві вулиці, яка веде до заводу. Допомагаємо студентам-сиротам Свалявського політехнічного коледжу й Ужгородського національного університету, запровадивши для них іменні стипендії, займаємось іншими доброчинними справами.

— Як невиправний оптиміст ви, Володимире Васильовичу, вважаєте, що, врешті-решт, переможе здоровий глузд?

— У цьому не маю ні найменшого сумніву.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

На знімку: головний технолог Ужгородського коньячного заводу Алла Михайлянц про закарпатські коньяки знає все.

Фото автора.

Шахтарські лідери заявляють, що святкові обіцянки влада не виконала

Під час святкування Дня шахтаря наприкінці серпня на гірників, як із рогу достатку, сипалися обіцянки, але насправді підтримка ключової галузі залишається на папері та на словах. Про це заявили учасники засідання президії ЦК профспілки працівників вугільної промисловості в Донецьку.

«Заявлені Прем'єр-міністром додаткові 1,6 мільярда гривень на потреби підприємств галузі, з яких 1,1 мільярда піде на виплату заробітної плати і дотації, 400 мільйонів — на модернізацію і переоснащення шахт, 100 мільйонів — на термінове впровадження систем безпеки на вуглевидобувних підприємствах, — так і залишилися гучною заявою. Ці кошти потрібні галузі, щоб хоч якось «дотягнути» до кінця 2009 року», — зазначив лідер профспілки, народний депутат **Віктор Турманов (на знімку)**.

За його словами, підприємства галузі «стали звичайними прохачами, ходоками до чиновників» через те, що уряд керує фінансовими потоками в «ручному» режимі. Шахтарські лідери піддали критиці проект державного бюджету на 2010 рік: у профспілці сумніваються, що заплановані кошти надійдуть, оскільки значну частину передбачається взяти зі стабілізаційного фонду, а його наповнення не гарантоване. «До того ж підтримку вугільних підприємств, закладену у стабілізаційному фонді, уряд має намір спрямувати на покриття витрат із собівартості (зарплата працівників галузі), здешевлення кредитів, фінансування інвестиційних проектів із будівництва і технічного переозброєння, підвищення техніки безпеки, а також проекти з ліквідації шахт, — додав В. Турманов. — Раніше ці статті витрат завжди вносилися до загального фонду бюджету, шоб гарантувати їхнє надходження на підприємства галузі. До того ж є ще одне суттєве ноу-хау: у стабілізаційному фонді бюджету вугільної промисловості не зазначено ані суми, ані напрями цих коштів. Тобто ми знову стоїмо перед фактом, що бюджетні кошти в 2010 році розподілятимуть у ручному режимі. Кому і в якому обсязі вони дістануться, не знає ніхто».

Активісти профспілки зажадали від Кабміну виконати в повному обсязі постанови, розпорядження й обіцянки стосовно фінансування підприємств галузі у 2009 році і внести зміни до законопроекту про державний бюджет на 2010 рік.

А влада Донецької області стурбована боргами перед бюджетом і Пенсійним фондом, які нагромадили вугільні підприємства. Шахти тимчасово звільнили від цих відрахувань, дозволивши лише виплачувати зарплату робітникам. «Ми переклали все на вчителів, лікарів — усіх, хто отримує зарплату із бюджету, — каже голова обласної державної адміністрації Володимир Логвиненко. — Крім того, вугільникам ці два місяці не підуть у рахунок пенсії. Вони зарахуються лише тоді, коли підприємство погасить свої зобов'язання перед Пенсійним фондом». Із жовтня шахти повинні поновити відрахування до бюджету в попередніх обсягах і погасити заборгованість, що утворилася.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Машиністів уже не опромінюють

Словаки обмежили радіологічний контроль вантажних потягів із України

Просвічувальний пристрій включається на четвертому вагоні, локомотиви і три перші вагони кожного состава на кордонному переході ділянки Ужгород—Матевце словацькі митники перевіряють у звичайний спосіб — за допомогою собак та прощупувальних інструментів.

«Це компромісне рішення, до якого ми схилили українських колег на час, поки комісія Міжнародного агентства з атомної енергетики не зробить остаточного висновку про дозу радіологічного впливу приладу променевого митного контролю на станції Матевце Словацької Республіки», — повідомив генеральний представник в Україні основного словацького вантажного залізничного перевізника ВАТ «Карго Словаччина» Йозеф Вірба.

18 серпня поточного року Україна в односторонньому порядку перервала вантажне залізничне сполучення зі Словаччиною на знак протесту проти шкідливого впливу на залізничників пристрою перевірки потягів. «Влада Словаччини не реагували ні на лікарські висновки про вплив на машиністів підвищених доз радіації під час сканер-контролю українських локомотивів, ні на заклики терміново розв'язати проблему. Черговий контрольний вимір показав перевищення припустимого випромінювання в 30 разів, після чого головний санітарний лікар Львівської залізниці заборонив пускати людей у небезпечні рейси», — пояснив ситуацію перший заступник начальника залізниці Богдан Піх.

За добу на українсько-словацькому кордоні зібралося понад тисячу невідправлених вагонів. Ситуація ускладнювалася заявою про запровадження конвенції — цілковитої заборони навантажування на адресу Словаччини, Чехії, Австрії та інших країн Центральної і Східної Європи, про що відправники вантажу були попереджені на випадок, якщо словаки не відключать небезпечний прилад.

Рішення про відключення словацька сторона прийняла ввечері 19 серпня. «Але самостійно прибрати або замінити сканер не можна — він установлювався за вимогою і на кошти Євросоюзу, вплив приладу на навколишнє середовище чи людину остаточно може встановити лише незалежна комісія, її висновки будуть підставою для наших подальших дій», — зазначив у коментарі «Голосу України» Йозеф Вірба.

За його словами, експертизу вже замовлено, але коли її буде проведено — невідомо, а поки що словацькі колеги запропонували перевіряти українські локомотиви й кілька перших вагонів вантажних составів, які прямують через кордон, у звичайний спосіб — візуально, з допомогою собак і щупів. «Це не займає багато часу, не порушує графіки руху», — запевнив пан Вірба.

Фахівці Львівської залізниці підтверджують, що перевірки проходять швидко. Однак черговий вимір радіологічного впливу сканера, проведений 14 вересня, показав, що рівень радіації в кабіні машиніста незначно, але підвищується. «Тому домовилися просвічувати состави з четвертого вагона і продовжувати контрольні виміри радіації аж до остаточних висновків не тільки українських і словацьких, а й австрійських фахівців МАГАТЕ», — повідомила керівник інформаційної служби Львівської залізниці Лілія Криницька.

За її словами, ужгородська дирекція Львівської залізниці не зафіксувала поки що жодного випадку порушення домовленостей, такий спосіб перевірки діє з 16 вересня, кожен рейс — на контролі в керівництва дороги.

«Ми від самого початку наполягали на тому, щоб перевірку словацького сканера проводили науковці міжнародного рівня, і поки залишається загроза здоров'ю наших машиністів, незалежно від будь-яких компромісів, добиватимемося її повного усунення», — сказав Богдан Піх.

За даними Львівської залізниці, жоден з українських митних постів західного кордону не обладнаний аналогічними променевими скануючими пристроями для виявлення у вантажних потягах контрабандних товарів.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

ВІСТІ З ДОНЕЧЧИНИ

Край забезпечать м'ясом

Завершено перший етап проекту зі створення вертикально інтегрованої структури із замкненим циклом виробництва свинини в Красноармійському районі Донецької області.

Підприємство такого масштабу стане першим в Україні. Вже споруджено тваринницький комплекс, розрахований на вирощування 150 тисяч голів свиней на рік, введені в експлуатацію м'ясокомбінат і комбікормовий завод. Сума вже освоєних прямих інвестицій становить 800 мільйонів гривень. Інвестором виступає вітчизняна компанія «АПК-Інвест». Її головним акціонером є народний депутат України Борис Колесніков. Зараз підприємство вже виробляє охолоджені м'ясні продукти, ковбасу і сосиски. Загалом проект обійдеться в 3,5 мільярда доларів. Власники обіцяють створити 3 тисячі робочих місць.

Під урожай 2009 року компанія засіяла 2 тисячі гектарів озимини, а в майбутньому цю цифру планують довести до 40 тисяч гектарів. Спорудження потужного тваринницького комплексу, за словами голови обласної держадміністрації Володимира Логвиненка, дозволить практично вирішити проблему забезпечення м'ясом населення області. Після виходу проекту на повну потужність поголів'я свиней досягне 600 тисяч, буде створено племінний репродуктор на 30 тисяч свиноматок, а м'ясокомбінат вироблятиме 160 тонн готової продукції на рік.

У компанії вже замислюються про підготовку власних кадрів. «Ми відкриватимемо аграрний ліцей тут, тому що потребуємо фахівців світового рівня, — зазначив народний депутат Борис Колесніков. — Сьогодні в компанії головний ветеринар і зоотехнік — громадяни Франції. Ми повинні докласти сил і коштів, щоб підготувати українських фахівців світового рівня і під світову зарплату».

Іноземний банк профінансує зменшення викидів в атмосферу

Єнакієвський металургійний завод підписав угоду щодо розробки та супроводу проекту спільного здійснення із ING Bank NV (Нідерланди).

Така форма співробітництва дозволяє задіяти механізми Кіотського протоколу зі зменшення викидів парникових газів до атмосфери. Передбачається впровадження на підприємстві енергозберігаючих технологій, зниження впливу на довкілля, підвищення енергоефективності обладнання. За попередніми розрахунками, заплановані заходи дадуть змогу до 2012 року зменшити викид парникових газів на 1,5 мільйона тонн в еквіваленті чадного газу.

Ліна КУЦ.

Нотатки про сумісність кризи і податкової реформи

Доцільність податкової реформи під час кризи. Така тема дебатів, які провів у Києві фонд «Ефективне управління». Дискусія, в котрій взяли участь представники виконавчої влади різних країн, парламентарії, справді виявилася цікавою.

Пролунало чимало переконливих аргументів на користь тієї чи іншої точки зору. За словами екс-заступника міністра фінансів України (2006—2008 р.), **керівника відділу управління економікою Інституту економіки і прогнозування НАН України Тетяни Єфіменко**, регулююча функція в нашій системі оподаткування не просто відстала, її практично немає.

— Все, що пов'язано з регулюванням, — підкреслила вона, — здійснюється практично в ручному режимі. Я не хочу кинути камінь в город податкової адміністрації, яка сьогодні героїчно наповнює бюджет, але, однак, такі умови нашого законодавства. Збирання податків у нас регулює десь два десятки законів. І якщо, скажімо, я прийду в суд з боку підприємця, чи то я прийду в суд з боку податкової адміністрації, Феміда часто плутається в законодавстві тому, що **деякі норми регулюються одночасно різними законами в різних аспектах.**

На думку Тетяни Єфіменко, «насамперед у частині реформування потрібно сказати: податковий закон один — це Кодекс, звід законів. І цей кодекс повинен мати в системі законодавства такий статус, який дозволив би за будь-яких обставин проблеми, пов'язані з оподаткуванням, орієнтувати на ефективне сучасне законодавство. Чому це ще важливо в умовах кризи? Тому що в умовах кризи виживе, тобто збереже свої позиції у світовому співтоваристві, та країна, бізнес якої конкурентоспроможний.

Водночас експерти вже протягом декількох років ставлять систему оподаткування в Україні на 177—180-те місце у світі... Так, останні дані про оцінку української системи оподаткування експертами Світового банку — 180-те місце. Чи треба говорити про те, що сьогодні не те що дебати потрібно продовжувати, а сьогодні всі люди, які готові й хочуть, щоб у нашій країні відбувалися позитивні зміни, які прагнуть підтримувати бізнес, вони просто зобов'язані проявити політичну волю, це я кажу на адресу парламенту, щоб ухвалити рішення: потрібен податковий кодекс».

Платник і так у стресовій ситуації...

Навпаки, **народний депутат, постійний представник Державної податкової адміністрації у Верховній Раді України Сергій Власенко** переконаний, податкова реформа, проведена в період кризи, не буде ефективною.

Адже результат податкової реформи — це завжди нові правила для всіх суб'єктів оподаткування.

— На сьогодні платник податків і так перебуває в стресовій ситуації, — підкреслив Сергій Власенко. — Його позбавлено звичних для нього умов, а ми хочемо ще його навантажити новими умовами й новими правилами в сфері оподаткування. Гадаю, платник податків цього просто не витримає. Я розумію, що податкова система має безліч недоліків, але в принципі за станом на сьогодні — це якийсь такий острівець стабільності. Як мінімум платник податків знає, як діяти в нинішніх реаліях.

На жаль, аргументував свою позицію Сергій Власенко, в Україні на наслідки економічної кризи наклалася ще й передвиборна кампанія. А будь-яка податкова реформа запроваджуватиме нові податки, або збільшуватиме ставки чинних, або робитиме об'єктом оподаткування те, що раніше не було його об'єктом. Також вона посилюватиме процедури

податкового адміністрування. Це все непопулярні заходи. І жоден політик у світі в передвиборній ситуації не піде на непопулярні заходи... Податкова реформа — це антибіотик чи все-таки вітаміни? Так, ми можемо застосовувати податкову реформу як антибіотик, але тут дуже великий ризик. Для того, щоб вилікувати один організм, точніше, елемент організму, ми можемо вбити організм загалом. Водночас вітаміни — це, по-перше, профілактика, по-друге, те, що проходить практично безболісно. Я за вітаміни, я не хочу гробити свій організм.

Тих, хто програє, доведеться переконати змиритися з їхніми втратами

— Будь-яка країна, — поділився своїми думками **головний редактор журналу The Economist (1993—2006) Білл**

Еммотт, — яка в перспективі хоче стати економічно успішною, повинна мати просту, ефективну і дешеву в управлінні податкову систему — досить справедливу і якомога більш нейтральну стосовно різних суб'єктів і видів діяльності в даному суспільстві. Однак питання в тім, чи можливо проведення цієї реформи? Для цього потрібні певні політичні умови. Потрібен уряд, який зміг би провести таку реформу й переконати націю піти на компроміс, тому що під час податкової реформи хтось виграє, а хтось програє, і тих, хто програє, доведеться переконати змиритися з їхніми втратами... У вас немає уряду, який зміг би переконати парламент прийняти більш-менш важливі закони. І, на жаль, немає й надії на прихід до влади такого уряду — принаймні до проведення президентських виборів... А тому хочу запропонувати, щоб Україна зосередилася на інших пріоритетах, за якими легше дійти згоди і які легше ухвалити в парламенті — наприклад, скасувати ті регуляторні норми, які стають на заваді відкриттю нових підприємств, або ті, що перешкоджають освоєнню бізнесом нових галузей економіки.

Не можна гаяти часу, треба починати вже зараз

Лорд Найджел Лоусон, міністр фінансів в уряді Маргарет Тетчер (1983—1989) свого часу розробив і здійснив всебічну податкову реформу у Великій Британії.

— Коли уряд Тетчер, — згадує він, — до якого я входив, прийшов до влади, це були часи кризи. В Європі Велику Британію називали серйозно хворою. Інфляція обчислювалася двозначними цифрами й продовжувала зростати. У нас був величезний бюджетний дефіцит, який також збільшувався. Войовничі профспілки, серйозні журналісти, письменники зазначали про те, що країна стала некерованою. Ну й на довершення, через кілька тижнів після нашого приходу до влади почалася ірано-іракська війна — і ціни на нафту злетіли, похитнувши підвалини світової економіки. Тоді всі нам казали, так, у вас серйозні наміри, у вас радикальні плани, але вам не потрібно здійснювати їх зараз, треба почекати, доки умови стануть дещо кращі. Ми не звертали уваги на ці зауваження. Ми почали роботу... Ми пішли на скасування державного контролю над підприємствами, і ми провели податкову реформу. Ця реформа була чітко продумана й заснована на зрозумілих принципах, і результат її виявився позитивним. Ми знизили податкові ставки, але при цьому одержали більше доходів у бюджет...

Я згоден з тими, хто каже, що не можна зробити все одразу, не можна осягнути неосяжне. Зате важливо почати вже зараз. Якщо ви почнете зараз, ви виправдаєте надії людей. Громадяни повірять у серйозність ваших намірів, у те, що ви справді хочете облаштувати свій дім. Тому що якщо у вас є всі ці плани, але ви нічого не робите, люди стануть циніками і скептиками, і вони вже ні в що не вірять.

На думку Найджела Лоусона, потрібно вводити більш низькі податкові ставки й при цьому стежити, щоб податки сплачувалися. Тому що **дві паралельні економіки — тіньова, де податки не сплачуються, і звичайна, там де їх змушені сплачувати — це не тільки погано, а й економічно невигідно.** І звичайно, податки мають бути зрозумілими, щоб бізнес розумів, з чим він має справу.

— Кращий час ніколи не настане, — вважає екс-міністр фінансів Великої Британії. — Саме під час кризи люди розуміють необхідність суворих заходів. Це ми випробували у Великій Британії, і я гадаю, що це можна застосовувати до людей у будь-якій країні. Якщо ви захочете чекати ідеального уряду у вашій країні, ви можете чекати на нього дуже довго — і не дочекатися. На завершення скажу, що питання полягає не в тім, чи може Україна дозволити собі проведення реформ. Питання в тім, що вона не може собі цього не дозволити. Криза дає шанс, потрібно його використовувати.

Безумовно, конче потрібно контролювати урядові витрати, тому що вони мають стійку тенденцію зростання, адже у всіх міністрів є свої улюблені проекти, які вони хочуть втілити в життя. Ось для чого будь-якому уряду потрібен дуже суворий міністр фінансів, так само як будь-якій фірмі — розважливий фінансовий директор, котрий вестиме справи.

Вам треба скасувати всі безглузді податкові пільги, що і дасть змогу знизити граничні податкові ставки, не зменшуючи при цьому загальних податкових надходжень... Мій досвід доводить, що в жоден період не можна зробити абсолютно все. Це тривалий процес, що може розтягнутися на роки. Але саме тому не можна гаяти часу, треба починати вже зараз.

На дебатах побувала Галина КВІТКА.

Фото з архіву «Голосу України».

Кінець кварталу парадоксів

БАЛАНС МІСЯЦЯ

● Індустрія не виказала ознак економічного пожвавлення: що на базі?
● Держбюджет не добере доходів, зате перебере видатків: хто в якій іпостасі?
● Динаміку курсу гривні до долара США здобрювали спекуляції й обмежували гроші під заставу на приватизаційному аукціоні: хто блефував у касі?

Про результативність і результат

Міністр промполітики Володимир Новицький ще задовго до кінця місяця сумнівався в тому, що металургія покаже кращий результат, ніж у серпні. І з огляду на низькі ціни на металопродукцію у світі, і з огляду на низьку результативність державних преференцій. Власне, мабуть, і судячи з куцих надходжень валютної виручки, на що скаржився Нацбанк, аналізуючи причини падіння гривні в першій половині місяця.

Не відновили виробництво міндобрив на «Рівнеазоті», «Кримському титані», «Сумихімпромі», «Дніпровському заводі міндобрив» після зниження рівня світових цін і фактичної втрати конкурентних позицій (російські міндобрива привабливіші через низьку ціну природного газу).

Різке охолодження економіки за відсутності кредитних ресурсів і держзамовлень найбільше позначилося на будівництві та машинобудуванні. Тож базові галузі промисловості не вийдуть на динаміку минулого року. Поза тим спиратися на кризові індикатори через вкрай низьку базу порівняння не варто. Вона мінімізує негативний тренд через стрімке промислове падіння на фініші 2009-го. І ця база даватиме арифметичний приріст у першій половині 2010-го. Але мізерна результативність ще не означає відсутність результату. Тому МВФ з розумінням ставиться до того, як уряд виконує програмні зобов'язання.

Джордж Сорос на саміті в Ялті зазначив, що країна стояла на межі дефолту. Це так, але вже не стоїть. Але місяць показав, що реальний сектор економіки не готовий брати кредити на розвиток за ринковими ставками через нездатність їх обслуговувати, а банківська система не готова їх видавати. Наразі уряд продовжує втрачати доходи для фінансування соціальних зобов'язань, якими перенасичений держбюджет. Про це свідчить і початок розміщення серед населення власних боргових паперів у вигляді казначейських облігацій, і наміри якомога дорожче продати Одеський припортовий завод (ОПЗ), і суперечливе посилення фіскального тиску на бізнес. Загальний фонд держбюджету за підсумками року може недорахуватися 20 мільярдів гривень збору з ПДВ і 10 мільярдів гривень — з податку на прибуток.

Гримаси політбізнесу

Вимога Партії регіонів законодавчо збільшити прожитковий мінімум і розмір заробітної плати примушувала збільшити видатки держбюджету на сотні мільярдів гривень, тому сприймалася і як граната — під двері Мінфіну, і як підкладена свиня усім іншим. Ініціатори запевняли, що це соціальна доцільність, а не гримаса політбізнесу. (Нагадаю, у серпні реальна заробітна плата знизилася на 11,3 відсотка проти серпня минулого року, а середня — зменшилася проти липня ц. р. на 89 гривень). Але дві третини громадян, як показало соцопитування «Українського демклуба» на замовлення Інституту політики, не повірили. А відтак — привітали курс на підвищення стандартів життя у міру подолання кризових явищ в економіці, який простежується в урядовому проекті держбюджету-2010.

Це не означає, що проект збалансований, а цьогорічний бюджет уникне неабиякого дефіциту. Уряд недооцінив катастрофічного падіння державних доходів. Звідси — гра не за правилами: проект держбюджету-2010, скажімо, звертали нашвидку на основі заветованих Президентом країни змін до Бюджетного кодексу. Звідси — тяжіння до ручного управління: Окружний адмінсуд Києва, приміром, скасовував обов'язкові пенсійні внески для платників єдиного податку, нагадавши тим само, що податкове поле регулює парламент, а не уряд, закони, а не постанови. Звідси — шкідлива агресивність по відношенню до платників податків: ініційовано підвищення ставок акцизного збору, запроваджено авансові внески зі сплати податку на прибуток, звужено права підприємців на одержання податкового кредиту тощо. Уряд перетворює любих друзів на запеклих: згадайте перехід права на розробку і видобуток корисних копалин від приватних власників до НАК «Нафтогаз України»! Зрештою, уряд блефує, бо того вимагають умови передвиборної гри політиків і бізнесменів в єдиній іпостасі. А ще тому, що один блеф породжує інший, тому цим можна знехтувати. Наприклад, аж ніяк не всі підприємці сплачували пенсійні внески і це нікого не обходило.

Ти не повіриш!

За день до приватизації Одеського припортового заводу (ОПЗ) я написав парадоксальне: ми маємо цілеспрямований бардак. Представник «Нортіми», яку оголосили «щасливчиком ненадовго», порівняв конкурс з цирком. Упевнений, що це спало на думку багатьом, кому розповіли, як олігарх, який наполягав на забороні приватизації ОПЗ, придбав його за 5 мільярдів гривень. Або як Прем'єр-міністр, котра рішуче наполягала на проведенні конкурсу, не менш рішуче санкціонувала його недійсність. Рішення конкурсної комісії щодо визнання торгів недійсними, представник «Нортіми» пообіцяв оскаржити в суді. Нічого страшного, якщо навіть злукавив — тоді ОПЗ, швидше за все, залишиться в державній власності. Але якщо не злукавив, то, як на мене, довести в суді чистоту оголошених результатів конкурсу для юристів, які на цьому вже «зуби з'їли», буде нескладно. Однак, момент! Хтозна, чи є у «Нортіми» акціонер з достатньою кількістю природного газу для нормальної роботи ОПЗ, однак важко уявити, що Ігор Коломойський не передбачав перебігу подій у ФДМУ. А якщо так, то ти не повіриш: ОПЗ може перейти в руки «Нортіми» за ще меншу суму, ніж 5 мільярдів гривень (з огляду на відшкодування збитків, які зазнала «Нортіма» під час підготовки до конкурсу), а група «Приват» постати донором передвиборної кампанії глави уряду. Скажете, неймовірно? Але так само неймовірно опротестували перший продаж «Криворіжсталі».

Продаж таких активів — фішка політичного бізнесу. А тому не обійшлося без багаторівневих домовленостей, багатостороннього блефу, прихованого від спостерігачів. Хто саме блефував — стане зрозуміло пізніше.

В останній декаді гривня міцніла проти долара США не тільки завдяки тому, що Нацбанк нарешті змінив правила аукціонів для юридичних осіб з продажу валюти і тому, що нарешті спливав квартал парадоксів. А ще й тому, що потенційні претенденти на ОПЗ збирали на ринку гривню для внесення неабияких застав. Той, хто купував долари США, навіть не підозрював, що є інструментарієм тієї закулісної гри, яка в політичному бізнесі називається блефом, а в народі — цирком.

Сергій ВЛАД.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

«Укравтодор» пропонує розвивати швидкісні автотраси

Державна служба автомобільних доріг України («Укравтодор») пропонує розвивати швидкісні автомобільні дороги в Україні.

Про це йдеться в розробленому відомством проекті закону України «Про швидкісні автомобільні дороги», направленому на узгодження в різні міністерства. Текст документа розміщено на сайті «Укравтодору».

Вартість будівництва мережі швидкісних автомобільних доріг становитиме, за даними «Укравтодору», близько 300 млрд. грн. Під час реалізації положень зазначеного законопроекту буде збудовано орієнтовно 7075 км швидкісних автомобільних доріг.

Розрахункова швидкість руху автомобільних доріг признається залежно від рельєфу місцевості: на рівнинній місцевості — 150 км/год., на горбистій — 120 км/год., у гірській — 100 км/год.

Зокрема, пропонується розвиток таких доріг по вісі західсхід України: кордон (Краківець) — Львів — Житомир — Київ — Харків (розвиток пан'європейського міжнародного транспортного коридору (МТК) №3) — орієнтовно 965 км (зокрема, 162 км проектується і будується на умовах концесії); українсько-угорський кордон (Косине) — Вінниця — Дніпропетровськ — Донецьк — українсько-російський кордон (Ізваріне) (розвиток пан'європейського МТК №5, «Великий шовковий шлях») — орієнтовно 1320 км; українсько-румунський кордон (Ізмаїл) — Бєлгород-Дністровський — Одеса — Миколаїв — Херсон — Скадовськ — Мелітополь — Маріуполь — українсько-російський кордон (Новоазовськ) («Чорноморська окружна автомагістраль») — орієнтовно 880 км.

Швидкісні автомобільні дороги по вісі північ-південь: українсько-польський кордон (Рава-Руська) — Львів — Івано-Франківськ — Чернівці — українсько-румунський кордон (Порубне) — орієнтовно 310 км; українсько-білоруський кордон (Н. Яриловичі) — Чернігів — Київ — Умань — Одеса — орієнтовно 707 км (зокрема, 250 км в основному збудовано); українсько-російський кордон (Щербаківка) — Харків — Новомосковськ — Запоріжжя — Мелітополь — Джанкой — Сімферополь — Севастополь — орієнтовно 810 км (зокрема, 110 км збудовано).

Також до автобанів пропонується зарахувати сполучні швидкісні автомобільні дороги: Велика кільцева автомобільна дорога навколо м. Києва — орієнтовно 217 км (проектується і будується); Київ — Вінниця — орієнтовно 160 км; Київ — Сміла — Кривий Ріг — Нова Каховка — Красноперекопськ — Сімферополь — орієнтовно 720 км; Вінниця — Первомайськ — Миколаїв — орієнтовно 370 км; Дніпропетровськ — Миколаїв -орієнтовно 300 км; Каланчак — Джанкой — Феодосія — Керч — орієнтовно 320 км.

За даними «Укравтодору», для будівництва залучатимуть під державні гарантії потужні будівельно-інвестиційні компанії для будівництва ланок швидкісних автомобільних доріг, зокрема, на принципах концесії і державно-приватного партнерства. Джерелами фінансування будівництва мережі швидкісних автомобільних доріг можуть бути кошти концесіонерів, кредити Міжнародних фінансових організацій і кредити в рамках допомоги Україні урядів розвинених держав.

Як зазначають у відомстві, будівництво доріг необхідне для розвитку транзитного потенціалу України. На сьогодні в Україні є тільки 280 км швидкісних автомобільних доріг, які відповідають усім міжнародним нормам. Це автомагістраль Київ—Бориспіль і, на окремих ділянках, дорога Київ—Одеса.

УНІАН.

У НОМЕР

ВІННИЧЧИНА

Грунти досліджує супутник

Система супутникового зондування грунтів почала діяти на Вінниччині. У райцентрі Тиврів за допомоги національного космічного агентства України створено полігон фотограмметричного дослідження земель.

— Вінниччина — аграрна область, — каже голова Національного космічного агентства України Олександр Зінченко, — тому фахівці повинні мати вичерпну інформацію про стан земель. Така інформація дасть можливість ефективно використовувати родючі грунти для розташування на них посівів сільськогосподарських культур. Знімки з космосу підкажуть, навіть які саме мінеральні добрива краще підходять для того чи іншого поля.

Науковці та фахівці, задіяні до участі в експерименті, працюють над створенням моделі розшифрування знімків з космосу. Отримані дані міститимуть інформацію про вміст у грунті таких елементів, як азот, фосфор, калій. Навіть те, який саме колір має грунт, буде видно на фотознімку, зробленому із супутника. Так само з космосу визначатимуть стан лісів та водойм.

— Ми обговорили ще один проект з керівником Національного космічного агентства України паном Зінченком, — каже голова Вінницької облдержадміністрації Олександр Домбровський. — Йдеться про запровадження у віддалених сільських школах супутникового Інтернету. Передавати інформацію на комп'ютер в інший спосіб у таки села немає технічної можливості.

Віктор СКРИПНИК.

КИЇВ

Виробники сільгосптехніки отримають перші 20 мільйонів гривень із стабфонду

Національна акціонерна компанія «Украгролізинг» розподілила перший транш перерахованих їй із стабілізаційного фонду коштів у розмірі 20 мільйонів гривень п'ятнадцяти заводам—виробникам сільгосптехніки.

Про це повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна» з посиланням на прес-службу компанії.

«Перший транш коштів стабфонду, які почала отримувати НАК «Украгролізинг», на минулому тижні одразу розподілено заводам-виробникам, до того ж частина техніки вже відвантажена агрогосподарствам», — наголошується у повідомленні прес-служби.

Серед цих заводів — Вінницьке ВАТ «Брацлав», Кіровоградське ВАТ «Червона Зірка», Дніпропетровське ВП «Агро-Союз», Житомирське ВАТ «Вібросепаратор», Хмельницьке ЗАТ «ТЕСМО-М», Карлівський машзавод, Харківський тракторний завод і Херсонський машзавод.

У прес-службі нагадали, що кошти виділяють відповідно до визначеного урядом переліку.

Обсяги техніки визначалися за замовленнями лізингоотримувачів, водночас враховувалися останні принципові вимоги уряду до підприємств сільгоспмашинобудування стосовно виробництва сучасної техніки.

Як повідомлялося, раніше уряд заявив про намір виділити до кінця року більш як 390 мільйонів гривень НАК «Украгролізинг» на закупівлю техніки для аграріїв починаючи з серпня.

Перший транш планувався у розмірі 100 мільйонів гривень.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 187 (4687)
ВІВТОРОК, 6 ЖОВТНЯ 2009

Парламентський комітет з питань аграрної політики та земельних відносин планує розглянути на сьогоднішньому засіданні проект держбюджету на наступнтй рік

Уряд дозволив Аграрному фонду експортувати 500 тисяч тонн зерна

ПЕРСПЕКТИВА

Науковці роблять буряки круглими

Такі солодкі корені легше копати, вони не будуть обламуватися і залишатися в грунті

Селекційний матеріал з круглою формою кореня вирощують науковці Ялтушківської селекційно-дослідної станції Інституту цукрових буряків.

— Найбільше цукру в буряках знаходиться на самому кінці корінця, — каже селекціонер станції Леонід Костогриз. — Саме ці кінчики найчастіше обламуються під час збирання і залишаються в грунті. Круглої форми коренеплоди простіше буде копати, такі корені менше травмуватимуться. Прогнозуємо, що з ними менше вивозитиметься землі з поля.

За словами молодого дослідника, над створенням округлої форми коренеплодів вчені працюють давно. Ще до Великої Вітчизняної війни проблему активно досліджували на полях Білоцерківської селекційно-дослідної станції. «Про це я довідався під час вивчення архівних наукових матеріалів, — продовжує Леонід Костогриз. — Працюю над написанням дисертації з даної проблематики. Дуже прикро було довідатися про те, що всі напрацювання селекціонерів тих уже далеких часів не збереглися. Зібрані ними матеріали досліджень пропали під час війни. Залишилася тільки згадка про те, що наші селекціонери працювали над виведенням нової форми цукрових буряків».

З приводу втрати результатів таких досліджень співрозмовник робить ще одне припущення. «Нам достеменно відомо, що над такою само проблемою нині працюють селекціонери в декількох країнах Європи, —уточнює пан Костогриз. — Адже могло так статися, що під час війни загарбники вивезли їх за кордон? Селекційні напрацювання — це великі цінності. До того ж напрацьовують їх протягом тривалого часу. Можливо, плодами роботи наших попередників нині користуються деякі закордонні вчені...»

Крім дослідження характеру успадкування форми кореня, молодий селекціонер вивчає проблему цукристості в коренеплодах з усіченою формою корінця. Ним проведено десятки дослідів. Опрацьовано безліч схем. Зроблено чимало описів. Уже вдалося провести досліди взаємодії гібридів. Попереду ще одна важлива робота — схрещення традиційних коренів з підвищеною цукристістю з коренеплодами округлої форми.

— Для цього спершу треба отримати насінники-штекліни в трьому поколінні, — каже селекціонер, — тоді вже використати їх для отримання насіння стійкої форми круглих буряків.

Науковим керівником у молодого дослідника є директор Інституту кормів академік Микола Роїк. Досвідчений вчений вважає, що селекціонер з Ялтушкова за крок до виведення кореня-кулі, наповненого цукром. Леонід Костогриз майже завершив дисертаційні дослідження. Потрібен лише час для отримання кінцевого результату.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Прибуткове городництво

З ПОШТИ

Колись городництвом займалися великі господарства, і давала ця галузь сільського господарства чималі доходи. Тепер колгоспи на Прикарпатті розпалися, проте вирощуванням овочів успішно займаються окремі одноосібники.

Реформа на Прикарпатті зашкалює

Село Вербівці Городенківського району Івано-Франківської області межує із Торговицею, батьківщиною класика української літератури Леся Мартовича. Звичайно, багато чого змінилося від часу, коли топтав тут споришеві стежки майбутній відомий письменник, але сучасне газдівство в тих краях дедалі більше нагадує давні часи. Наприклад, на більшості земель успішно господарюють великі землевласники-пани, а селяни віддали їм свої наділи-паї, хоч на початку дев'яностих ішли громада на громаду відстоювати межі, як то було в Торговиці та ще одному сусідньому із півдня селі Топорівцях. Думалося, що земельна реформа дасть селянам нарешті розвернутися на рідних просторах, то й воювали за наділи. Та не так сталося, як гадалося... Молодь не дуже шанує клопітку працю, а старим уже не під силу поратися біля неї. Сапа та граблі, лопата й коса — ось весь нехитрий інструмент пересічного селянина. Як і в старовину. Хіба що в жнива «пан» зіжне з латки та восени виорє отим бідолахам, та й то немалі гроші візьме за роботу комбайна... Чи ж хочеться так господарювати? Безперечно, великі агроформування мають майбутнє, а що робити мешканцям сіл, не всі ж із них стали потужними землевласниками. Та й не поїдуть за кордон. Тож, мабуть, варто брати приклад із тих передових селян, котрі не лише, як мовиться, мають на хліб і сіль, але й чималі прибутки зі свого газдівства отримують.

Треба займатися однією справою, але віддаватися їй сповна

Вербівським господарям Миколі та Марії Стефанюкам, кажуть, багато хто в селі заздрить. Звичайно, підстав для цього є чимало. Найперше, мабуть, попри вагомі матеріальні статки, цінується їхній «сімейний підряд», коли поряд із батьками трудяться двадцятишестилітній син Роман з дружиною Іванною та дев'ятнадцятирічний Михайло, хоч і працює завклубом у селі. Як і батьки, діти не цураються ніякої роботи, і навіть шестирічний онук Миколка освоїв трактор швидше за Буквар. Сини сповна скористалися з технічних наук у місцевому ПТУ: мали численні відзнаки, призові місця у фахових змаганнях. Вони й тепер іноді змагаються: хто краще скибу ріже на ріллі тощо.

Безперечно, великі агроформування мають майбутнє, а що робити мешканцям сіл, не всі ж із них стали потужними землевласниками.

Та в розмові зі мною глава сімейства почав із того, що все надбане далося надзвичайно важкою працею. І заздрити, казав, тут нічому: ось нині вдосвіта, о третій ранку, молодший син поїхав на «зелений» ринок до Коломиї, щоб здати там городину. Мають Стефанюки своїх оптових покупців, бо пропонують якісний товар. Рання морква, пояснив господар, була в ціні — по чотири гривні за кілограм, хоч зрозуміло, що перекупники реалізували її значно дорожче. А коли вже всі селяни почнуть копати восени цей овоч, то оптова ціна впаде до гривні, а то й нижче. Цибулю реалізують оптом по три гривні. Хоч, враховуючи суцільне здорожчання всього, сподівалися, що ціна бодай трохи зросте. Та все ж прибутки матимуть чималі.

Але це нині вербівські газди пожинають плоди, а якою клопіткою була праця, починаючи з весняного господарювання та впродовж усього сезону!..

— Вигоду з вирощування городини має той господар, котрий береться до сівби напровесні, коли тільки-но зійде сніг і можна виходити в поле, — ділиться досвідом Микола Стефанюк. — Ручною сівалкою ми засіяли моркву ще на початку березня п'ятдесят сотих з трьох гектарів землі, яку маємо у користуванні. Насіння брали в перевіреного постачальника, попередньо оброблене. Сівалка точного висіву дозволяє використовувати його ощадно, тому посіви практично не проріджуємо, лише пізні сорти в рядках трохи густіші. З бур'янами боремося механізовано: спеціальною фрезою в міжряддях вони січуться дуже дрібно та слугують ще й органічними добривами. Тож залишається лише прополоти трохи в рядках. Нині без техніки годі братися за господарювання на селі: ручна праця нерентабельна. Зрештою, і збираємо урожай, здебільшого, механізовано, за допомогою підіймача. А всю необхідну техніку маємо власну: комбайн, гусеничний та колісний трактори, косарку, різноманітні пристосування. Ще іноді мій двоюрідний брат Петро із Заліщиків, що на Тернопільщині, підсобляє. Тому обробіток й іншої городини — капусти, столових буряків, перцю, цибулі — багато зусиль не забирає.

Вигоду з вирощування городини має той господар, котрий береться до сівби напровесні, коли тільки-но зійде сніг і можна виходити в поле.

— Починати, мабуть, треба з того, — долучається до розмови дружина господаря Марія Михайлівна, — що використовуємо сучасні технології. Постійно передплачуємо кілька спеціалізованих журналів, переймаємо досвід інших господарів, у яких вирощування городини поставлене на потік. Наприклад, ще восени обробляємо площі проти бур'янів, проводимо боротьбу з хворобами рослин та шкідниками, не економимо на насінні. Так, за десять тисяч зернин капусти голландської селекції заплатили навесні вісімсот гривень. Закладаємо його в спеціальні касети, заповнені наполовину землею, по 260 штук, і потім досипаємо нею доверху. Розсаду відтак висаджуємо механізовано, спеціальною технікою. А зернові сіємо лише для власних потреб, бо утримуємо для себе кількох поросят і корів. До речі, з продажу молокопродукції ми почивали «бізнесувати». Я возила її до обласного центру, також щодня по сто — сто двадцять літрів молока здавали на місцевий сирзавод. Але згадую ці часи, коли треба було о четвертій ранку починати доїти п'ятьох корів, із жахом: дуже то важка праця! Вважаю, що треба займатися однією справою, але віддаватися їй сповна. Я за фахом — зоотехнік, трудилася в місцевому свиновідгодівельному комплексі, а чоловік мав фермерське господарство. Та коли одного сезону цукрозавод не виплатив заробленого, і 127 мішків цукру пропало, вирішили працювати лише на себе. Продали моркву — купили цеглу на хату, реалізували капусту — є кошти на дерево...

Молода картопля на Новий рік?

Добротне обійстя, зведене власними силами, подружжя Стефанюків залишило для старшого сина, самі ж придбали в центрі села стару хату й за короткий період побудували нову. Роботи, розповідає пан Микола, провадили всією родиною, адже мають її з півсела. Толокою звозили стіни, штукатурили, накривали. А з усім іншим впоралися самі: господар дає собі раду як із бетонними, так і зі зварювальними роботами. В новому будинку є всі зручності: на першому поверсі — великий гараж, кухня, є підвал, на другому — простора вітальня, спальні, побутові кімнати. Добротна «літня» кухня, необхідні господарські приміщення. Впорядковують подвір'я, огорожу. Щоправда, кажуть сусіди, трудяться Стефанюки всі гуртом від світанку й до опівночі. Ось завершили успішно жнива, зібрали городину. Спробували садити картоплю наприкінці серпня, щоб мати молоду на Новий рік. У жовтні потрібно скосити її бадилля і вкрити цю ділянку соломою чи агроплівкою. Ще одна умова — погідна зима, що останніми роками на Прикарпатті стало майже нормою. Адже під зиму багато хто з господарів сіє моркву, зелень. Якби вдалося, то мали б непоганий прибуток!

— Та хто каже, що в селі легко жити? — резюмує пан Микола. — Зате маємо певний достаток й добрі умови для життя. А з благословенням Божим, в любові та злагоді подужаємо ще більше!

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

На знімку: Микола Стефанюк.

Фото автора.

Мінагрополітики пропонує звільнити від сплати ввізного мита сільгосптехніку і обладнання, аналоги яких не виготовляються в Україні

Така посівна ставить під загрозу майбутній коровай

ВРОЖАЙ

Навіть досвідчені хлібороби в повній розгубленості: за усіма законами аграрної науки, посів озимих має йти до завершення. Натомість у кожному районі знайдуться господарства, які ще й не розпочинали посівну. Але ж їм і докоряти за це ніхто не збирається. З багатьох причин ситуація склалась така, що навіть фахівці не можуть твердо сказати, чи прийшла пора сіяти.

Земля нагадує пустелю

Севастян Бойко, один із найстаріших господарників не тільки Теофіпольського району, а й області, зізнається: за сімдесят років не пам'ятає такого спекотного вересня. Протягом останніх двох місяців дощі практично не випадали. Земля висохла так, що нагадує пустелю. Хто ж наважиться кинути в неї насіння?

Але ж і чекати ніколи. Як правило, посівна закінчувалася вже в останню декаду вересня. А хто не встиг до того часу — навряд чи міг розраховувати на добрий урожай. Одне слово, усе зводиться до одного: як не зробиш — серйозно ризикуєш. У районі навіть зібрали спеціальну раду товаровиробників, аби вирішити, що врешті-решт робити. Зійшлись на тому, що сіяти треба. Тож із десяти тисяч гектарів запланованого посіву більше як на восьми роботи завершені. Але чи тішитись цьому?

Оскільки озимий ріпак сіяли першим, вже тепер можна було чекати добрі сходи. Але так не сталось. На багатьох полях зерно впало у грунт, котрий ще зберігав хоч якийсь натяк на вологу. Та це й виявилось згубою для сходів. Насіння проклюнулось, але прорости у пересушеній землі так і не змогло.

Уже тепер видно, що із трьох тисяч посіяних гектарів велика частина загинула. Але й там, де ріпак проростає, він кволий і безсилий. В районі вже тепер підраховують, що навіть за найкращих зимових умов весною сходи зазеленіють лише на половині засіяних полів. Дехто вже й тепер готовий провести пересів. Але це значить вдруге наступити на ті самі граблі — дощів немає.

Схожа ситуація практично у всіх районах області. Приміром, на півдні у Кам'янець-Подільському ще й третину площ не засіяно. Хоча є і лідери. У Городоцькому районі із восьми тисяч гектарів уже засіяли шість. Тепер усі чекають дощу.

Фінанси, як і раніше, співають романси

Природні умови завжди були одним із найважливіших чинників урожаю. Але тепер ризики у кілька разів збільшені ще й фінансовою посухою. З початку року аграрії невпинно говорять про відсутність коштів і будь-якої фінансової підтримки. У відповідь на це інколи із високих владних кабінетів з'являються обіцянки. Але гроші так і не надходять.

Без кредитів і будь-яких дотацій селяни обсівались навесні. Потім так само жнивували. А тепер — закладають майбутній урожай. То яким його очікувати?

У тому ж Теофіпольському районі сподівалися, що після жнив господарства уже не бідуватимуть, адже було зібрано 94 тисячі тонн зернових. Це гарний показник, особливо враховуючи те, що зібрана пшениця переважно 2—3 класу. За неї сподівались узяти непогану ціну. Але, на жаль, нині ніхто її не дає.

Найгірше — державні обіцянки знову виявились пустопорожніми. Здавши до Аграрного фонду понад шість тисяч тонн зерна, господарства району сподівались отримати 7,4 мільйона гривень. Але мають лише 4,4 мільйона.

Така сама історія сталась і під час продажу за заставними цінами. Зерна відправили на 5,8 мільйона гривень, а реальної оплати мають лише 3,5 мільйона.

У минулі роки, коли господарства могли користуватись банківськими кредитами, на тих кількох мільйонах боргів, можливо, і не загострювали б так сильно уваги. Але ж не тепер. Підприємства все тугіше і тугіше затягують паски. А що далі?

Хазяйства підраховують не доходи від урожаю та своєї праці, а лише те, де недоплатили, недодали, а то й просто обдурили. Якби ж то пару дотаційних мільйонів гривень за посіяний гектар, та ще півтора мільйона за худобу, та ще два з половиною за вирощений буряк, але...

Це втрати лише одного району. По області вони вже обчислюються десятками мільйонів гривень. І допомоги просити просто ні в кого. Тож кожен змушений викручуватись, як може.

Жар гасять... молоком

Волочиські хлібороби, які зібрали понад 120 тисяч тонн зернових, узагалі б не мали відчути жодних фінансових проблем. Хіба можна бути голодним, тримаючи в коморах такі запаси? Виявляється, можна.

Тут не приховують: заробити копійку вдається лише тим, хто має ферму та молоко. У районі називають господарства імені Котовського, «Нива», «Обрій», «Мир», де щодня здають від 1,3 до 6,4 тонни молока. За якісне молоко заготівельники і ціну непогану дають — до 2,2 гривні за літр, що майже у 2,5 разу більше від того, що платять сільському дядькові. За ці «молочні» гроші господарства і жнивують, і обсіваються. Але таких у районі із 24 — лише одиниці, їх можна перерахувати на пальцях однієї руки. Решті, здається, залишається один шлях: або збанкрутіти, або віддати землі потужним аграрним компаніям.

У районах вже не приховують, що дуже часто там сподіваються лише на чужі приватні капітали. Приміром, у Старосинявському районі із десяти тисяч гектарів, які заплановано засіяти нинішньої осені, половину оброблятиме одна компанія. Зрозуміло, що і всі ризики, зокрема і фінансові, ляжуть на її плечі. Але так само беззаперечно і те, що й вирощений урожай теж дістанеться лише одному переможцю.

А від роботи — гаряче

Та попри все люди не йдуть з полів і важко працюють. Хоча зараз ні майбутні перемоги, ні потенційний прибуток ніхто не рахує. Зате ризикують усі: і ті, хто сіє, і ті, хто чекає дощу, грошей, стабільності...

У краї вже посіяно озимий ріпак майже на 90 тисячах гектарів. Тож всі, хто мав намір вирощувати цю культуру, із завданням впорались.

Із посівом пшениці ситуація дещо інша. Досі із запланованих 22 тисяч гектарів не засіяно ще й половини. Втім, поки що ситуацію не вважають критичною. В районах сподіваються: після першого дощу потужна техніка великих компаній швидко впорається з роботою.

А тим часом розпочалось збирання кукурудзи. Качаниста обмолочена на перших семи тисячах гектарів. Кому вдається знайти кошти на пальне та добрива, проводить підготовку грунту до посіву.

Перші партії цукрового буряку вже доставлені на переробку. Але й тут всі плани і сподівання руйнує спека. Восени корені традиційно набирають вагу, а цьогоріч вони лише в'януть. А з ними згасають і надії буряківників. Щоправда, дехто знову сподівається отримати дотаційні 750 гривень за кожний посіяний гектар, обіцянка про які прозвучала з вуст Прем'єр-міністра минулого тижня. Насправді, такою обіцянкою годують аграріїв з початку року. І гроші ці були потрібні ще в час весняної посівної. Та чи прийдуть хоч тепер?

Наразі багато питань без відповіді. І хоч якими непевними залишаються прогнози синоптиків, проте навіть їм селяни вірять більше, ніж багатьом обіцянкам урядовців.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

«Не закривайте школу!» — благають батьки,

хоча в освітньому закладі навчаються лише шестеро дітей

СИТУАЦІЯ

У Чапаївській школі гарні просторі класи, кімнати, та одна біда — на усе це велике приміщення всього-на-всього... 6 учнів, одна вчителька. Цього року освітній заклад мали закрити: у село приходить шкільний автобус і підвозить вранці до сусідньої Дягови 20 старшеньких учнів, а потім забирає їх назад. Але були збори громади, батьків і усі випросили менське керівництво: не закривайте таку школу, бо без неї село немов осиротіє. Що станеться із таким великим приміщенням, якщо у ньому не буде господаря?

...Увесь учнівський колектив я побачив у сільраді, куди дітлахи разом із вчителькою завітали на екскурсію. Потім вони пішли до сільської бібліотеки. Бібліотекар Надія Бура ознайомила школярчиків із новими дитячими журналами, і діти, взявши їх, пішли до школи.

За партами вони з цікавістю розглядали малюнки, жваво обговорювали прочитані віршики.

У школі немає жодного першокласника. А ось у другому, третьому та четвертому класі навчаються відповідно чотири, один та один учні.

— Це маленькі дітки, — каже завідувачка початкової школи Тетяна Мухіна. — Їм все-таки навчатися тут краще. Адже я більше можу приділяти уваги кожному учню, ніж це було б у великих класах. Проводимо різноманітні заходи. Ось вчилися випікати коржики. Ось виставка малюнків наших...

Тетяна Володимирівна показала з гордістю ігрову кімнату, яку відремонтовано за допомогою батьків.

— Вони і шпалери переклеїли, і пофарбували підлогу, батареї опалення, — каже вчителька. — А ще один батько пообіцяв, як викопає картоплю і її продасть, то поставить в учительській на вікна грати. Бо нам подарував Олександр Ковальов з Чернігова комп'ютер, але страшно його так у школі залишати. Адже у нас і в сільраду вже злодії залазили.

Справді, освітній осередок нагадує затишне містечко, де чисто, тепло, світло.

Однак реалії, що нависли над школою, досить промовисті: навчання одного школярика у Чапаївці стає на рік в 11175 гривень. Це удвічі—утричі більше, ніж в інших школах району. У цю цифру входить оплата праці вчителя, техпрацівниці, кочегара, закупівля вугілля, брикету. Торік на Чапаївську початкову школу І ступеня пішло 67 тисяч гривень, з початку цього року по липень — 53 тисячі гривень. Багато!

Начальник відділу освіти Менської райдержадміністрації Віктор Ємець вважає, що діти, до того ж у подібній школі, не можуть отримати повноцінні знання, оскільки вони вчаться разом, а не по класах.

— Минулого року закрили Бігацьку школу, а цього — Максаківську, — повідомив він. — І насамперед батьки підтримали цю ідею. Адже організовано регулярний підвіз їхніх дітей до Березни, Мени. У великих школах вони мають значно більші можливості для отримання знань, розвитку, фізкультурної підготовки.

Нині у всьому районі навчається 4 тисячі 41 учень. Це на 200 школярів менше, ніж торік. Така демографічна тенденція не додає оптимізму. У невеличкій Чапаївці десятеро дошкільнят. А це означає, що у школі знову не всі парти будуть зайняті, а отже, фінансове навантаження на одну дитину карколомно зросте! Криза в Україні не вселяє надію, що з'являться «зайві» кошти на освіту. А тому, схоже, чапаївським дітлахам доведеться незабаром їздити у перший клас у Дягову.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: разом з першою вчителькою.

Фото автора.

Сьогодні ми присвячуємо нашу тематичну сторінку «Регіони» творчим звітам двох областей, які пройшли в Національному палаці мистецтв «Україна»: Харківської — 30 вересня і Вінницької — 2 жовтня. Звіти всіх областей проходять згідно з указом Президента України Віктора Ющенка з метою сприяння розвитку академічного, традиційного народного й сучасного мистецтва, професійної та аматорської творчості, популяризації етнічних і культурних традицій регіонів

Слобожанці вражали киян класикою

Несподіваною і приємною новиною розпочався творчий звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Харківської області. Президент України затримався всього на якихось п'ять хвилин. Лаконічним було його привітання учасникам звіту. Швидко й оперативно пройшла і процедура вручення ним державних нагород та посвідчень про присвоєння почесних звань чималій групі майстрів мистецтв і працівників культури Харківщини. І це, певно, також було несподіванкою для режисерів, тому вони дещо затрималися із початком концерту.

До речі, як і на кількох попередніх звітах, Віктор Андрійович цього разу теж залишився до його завершення, ще запитував у глядачів про їхні враження від побаченого.

А до початку концерту в фойє палацу глядачі мали можливість ознайомитися з невеликою, але своєрідною виставкою «До народних джерел». На ній були представлені вироби з декоративного розпису, соломи, вишивки, кераміка, дитячі малюнки, лозоплетіння тощо. Виставка створювала перфоматівний образ Слобожанщини в її минулому, сучасному та майбутньому. Додатковим втіленням народного мистецтва в сучасне життя була демонстрація тут же майстер-класів провідних митців краю.

Відкрили концертну програму академічний симфонічний оркестр Харківської обласної філармонії та академічний молодіжний симфонічний оркестр «Слобожанський». Вони виконали увертюру до кінофільму «Діти капітана Гранта» І. Дунаєвського. А чому саме цим твором, а не, скажімо, гімном чи піснею про свій край або Україну почали звітувати харків'яни?

На це запитання одержав пояснення: у нас в адміністрації і взагалі в області дуже люблять цей твір, тож після тривалих дискусій і вирішили ним розпочати концерт.

За ним звучали кілька класичних музичних творів Моцарта, Россіні, Мінкуса, Чайковського, Франсуа, Кос-Анатольського, Дичко та ін. Цим звітнярі, вочевидь, вирішили довести, що в них є кому виконувати твори цих та інших відомих і видатних композиторів. Назву ці колективи. Це Державний академічний театр опери та балету, Державна академія культури, Державний університет мистецтв, обласна філармонія, симфонічний оркестр, академічний камерний хор якої продемонстрували свою високу виконавську майстерність.

Ще в концерті взяли участь цікаві колективи кількох навчальних закладів — державних академій: фізичної культури, залізничного транспорту, внутрішніх справ, Національного університету ім. В. Каразіна, Педагогічного університету ім. Г. Сковороди. З-посеред них помітними і виразними були творчі колективи Палацу студентів Національної юридичної академії — Театр естрадної пісні, духовий оркестр, тріо «Купава».

Організатори звітного концерту показали в столиці й інші свої самобутні колективи — Харківський міський театр народної музики України «Обереги», лауреатів міжнародних і національних конкурсів — вокальний ансамбль «ДІТЕМ» та танцювальний дует «Мінарті».

Яскраво засвітили харків'яни на головній сцені країни, мабуть, свою нову мистецьку зірку — Володимира Козлова. Він ще студент місцевого університету мистецтв і водночас уже є солістом Харківського театру опери та балету. Має гарний голос, глядачам сподобалося чудове виконання ним української народної пісні «Чорнії брови, карії очі».

Була в концерті й розлога хореографічна композиція «Палітра Слобожанщини», і масові сцени з народного гуляння «А ще свадьба не кончається...» (така їх місцева назва), котрі виконали багато творчих колективів Харкова й області.

Добре сприймали глядачі танці «Козацький святковий», «Латиноамериканська фантазія». Та найбурхливішими оплесками зреагували вони на запальне, захоплююче виконання спортивними колективами кількох навчальних закладів, ансамблями бального танцю педуніверситету і Харківського міського центру дитинства та юнацтва «Гранд» спортивно-хореографічної композиції «Україно, вперед!» (постановник номера — заслужений тренер України Петро Кизім).

Немов пробуджували, розбурхували присутніх у залі виконані пісні Ю. Добро і В. Степанова «Прокинься, Україно!», лейтмотивом якої є слова «разом ми велика сила».

Завершили харків'яни свій звітний концерт відомим твором М. Лисенка «Боже великий, єдиний», котрий проникливо виконав зведений хор харків'ян.

На знімку: фрагмент зі звіту харків'ян.

А вінничани — чудовим фольклором і народною творчістю

Незбагненно багатою і барвистою була перша складова творчого звіту Вінницької області — виставка творів майстрів декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва. Найбільше тут переважали рушники.

Та перлиною виставки був доробок заслуженого майстра народної творчості із села Клембівка Ямпільського району Віктора Наконечного. Свідченням визнання його високої майстерності є те, що цьогоріч він став лауреатом найпрестижнішої в нашій державі премії — Шевченківської.

Певною особливістю сценічного звіту «Благословенна земля, моя Вінничина» було те, що за привітальним словом Президента України Віктора Ющенка і врученням ним нагород групі митців цього краю, ведучі повідомили, що разом з учасниками концерту до столиці прибули голова обласної ради Григорій Заболотний, вінницький міський голова Володимир Гройсман, які перебували у залі. А на сцену для привітального слова запросили голову облдержадміністрації Олександра Домбровського. Чого, до речі, не буває під час інших звітів.

Ніжним і проникливим був пролог концерту «Вишивана доля Вінничини», в якому було презентовано 8-метровий рушник-оберіг. Він — наслідок невтомної праці 45 вишивальниць області протягом семи місяців у ході проведеної нинішнього року до Дня незалежності України акції, якою назвали і пролог, — «Вишивана доля Вінничини». Керувала творчим процесом заслужений майстер народної творчості України Галина Данилюк. Разом з ансамблем пісні та танцю «Поділля» обласної філармонії композицію виконували п'ять народних та зразкових колективів Вінниці та аматорські колективи із п'яти районів області.

А у виконанні наступного блоку концерту (так назвали організатори його частини) — «З чистих джерел» разом з вінницькими колективами взяли участь уже інші, фольклорно-етнографічні, гурти й ансамблі з 10 районів області. Родзинкою в цьому концертному блоці був виступ обласної зведеної капели бандуристів у складі викладачів, студентів та учнів спеціалізованих мистецьких навчальних закладів області.

Наголошую на кількісних показниках не випадково. Вони свідчать передусім як про їх наявність в області, так і творчу спроможність виступити на головній сцені країни. А ще — про непросту організаторську роботу із залучення їх до участі в концерті тощо. Принагідно додам: всього у столиці звітувало 45 творчих вінницьких колективів загальною чисельністю понад 1300 осіб.

Своє професійне мистецтво вінничани представили у третьому блоці «Свята до музики любов» виступами академічного камерного хору «Вінниця» і камерного оркестру «Арката», а також своїми мало сказати гарними солістами. «Застольну» Дж. Верді виконували найяскравіші зірки Вінниччини солісти обласної філармонії Вікторія Петрушенко і Василь Король. Та Вікторія не лише народна артистка України. Вона, між іншим, ще хірург та науковець, доктор медичних наук, проректор з наукової роботи Вінницького медичного університету. А тенор, заслужений артист України Василь Король має визнання справжнього «короля» вінницької сцени. Ще одна зірка Вінницької філармонії, викладач музично-педагогічного факультету Вінницького педуніверситету Ірина Швець зачарувала глядачів своїм оксамитовим сопрано.

Наступний, четвертий блок концерту «Нашого роду росточки» розпочався дивовижно красивою композицією «Кошик достатку». На сцені були художні образи огірочків, помідорчиків, кукурудзи, гороху та інших рослин, якими щедра вінницька земля. Костюми, хореографію зразкового аматорського ансамблю естрадного танцю «Мрія» Бершадського районного будинку культури глядачі сприймали захоплено і дякували виконавцям бурхливими, тривалими оплесками.

Добре була сприйнята глядачами і вокально-хореографічна композиція національних товариств Вінниччини у блоці «Горнусь до тебе, Україно», в якому взяли участь ансамблі чеського, польського, єврейського, циганського та інших танців. А завершився цей блок вокально-хореографічною композицією «Ми на варті рідних просторів», яку піднесено і бадьоро виконав оркестр Центру військово-музичного мистецтва Повітряних сил ЗС України.

Із задоволенням слухали глядачі віночок українських пісень, який гарно виконали обласний естрадно-духовий оркестр «Подоляни», естрадний оркестр Управління МВС України у Вінницькій області та їх солісти.

Кілька творів у концерті було присвячено «Козацькому родославу». Потужно прозвучала пісня «Країна козаків» у виконанні чоловічого складу хорових колективів області. Неабияке захоплення викликала хореографічна композиція «Нащадки славного козацтва», яку виконав дитячий ансамбль танцю «Барвінок» у присутності більшості гетьманів України **(на знімку)**, в ролі яких були артисти обласного музично-драматичного театру. А перед цим увагу глядачів захопили монологи гетьманів, їхні актуальні поради, як треба жити нині українцям.

Завершили вінничани свій звіт українським «Гопаком», котрий хвацько і завзято виконав той само «Барвінок», і фінальною піснею С. Городинського (він був і солістом) та М. Ясакової «Рідне мій» усіх його учасників.

Звітний концерт вінничан був цікаво побудований композиційно, мав чітку ідеологічну і патріотичну спрямованість.

Цікаво, що місію автора, художнього керівника цього мистецького проекту і головного режисера-постановника взяла на себе начальник обласного управління культури, заслужена артистка України, кавалер ордена Княгині Ольги III ступеня Марія Скрипник. А куратором проекту була заступник голови облдержадміністрації, кавалер такого ж ордена Любов Спірідонова.

Сторінку підготували Яків Гальченко та Анатолій Селентій (фото)

Чому співвласники багатоповерхівок не хочуть об'єднуватися

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

У тому, що ЖЕКи себе віджили, мабуть, уже не сумнівається ніхто. Мешканці будинків переконані, що платять гроші у прірву, а жеківці скаржаться, що на ці копійки утримувати і капітально ремонтувати доведене «до ручки» житло неможливо. Цих коштів вистачає хіба що на утримання самих ЖЕКів. На початку 2000–х років із прийняттям Закону «Про об'єднання співвласників багатоквартирних будинків» (ОСББ), розпочалося реформування системи, але воно, на жаль, проходить дуже мляво.

Який тариф дає змогу жити «елітно»

За словами голови правління Галузевої організації роботодавців житлово-комунального господарства області **Віталія Кіряша (на знімку),** на Дніпропетровщині на 18800 житлових багатоквартирних будинків за вісім років створено лише 533 об'єднання співвласників, що становить менш як три відсотки від загальної кількості житла. А по Україні цей показник ще гірший. До того ж серед створених важко знайти об'єднання співвласників, які б на сто відсотків реалізували свої повноваження. Особливо складно впроваджувати нову форму експлуатації житлового фонду у старих, жеківських, будинках. Саме тому з її перевагами кореспондент «Голосу України» знайомився у новому житловому комплексі «Нагірний».

Об'єднання співвласників тут створили майже два роки тому. Обрали правління, до якого ввійшли сім мешканців будинку, ревізійну комісію, набрали штат працівників, які нині обслуговують дім. Їх п'ятнадцять — управляючий, бухгалтер, сантехнік, електрик, охорона, диспетчери, прибиральниці, двірник. Усі розрахунки — через цей «міні-ЖЕК». Об'єднання уклало угоди з постачальниками газу, електроенергії і води (обсяги спожитого вимірюються лічильниками), на обслуговування ліфтів. Підігрів води та опалення забезпечує власна котельня, встановлена на даху.

Диспетчер «Нагірного» впевнено тримає руку на пульсі будинку — він на зв'язку з усіма квартирами, ліфтами, і постійно «моніторить» навколишню ситуацію.

Переваги об'єднання люди відчули одразу, порівнявши плату за комунальні послуги «до» і «після».

— Річ у тім, що будівельно-комерційна фірма, яка побудувала будинок, на перших порах його й експлуатувала. А оскільки угоди з комунальними службами вона укладала як юридична особа, то й тарифи на послуги були відповідні, — розповідає керуючий ОСББ «Житловий комплекс «Нагірний» Олександр Воропінов. — Нині, згідно з переоформленими договорами, мешканці платять за тарифами, встановленими для населення. Якщо раніше тисяча кубометрів газу фірмі коштувала 2900 гривень, то тепер ми платимо 900.

Об'єднання співвласників обслуговує будинок «до квартири». Усе, що за порогом, — це турбота господаря. Але він може найняти тутешнього сантехніка чи електрика за окрему плату і якщо той готовий виконати цю роботу. На обслуговування будинку, в якому 96 квартир (площею від 70 до 200 кв. м), паркінг, затишний внутрішній двір з квітковими клумбами і дитячим майданчиком, на загальних зборах вирішили збирати по 4,39 гривні з квадратного метра. На сьогодні цей тариф покриває поточні витрати і дає змогу накопичувати фонд для капітальних ремонтів. Усі фінансові розрахунки прозорі, у будь-який час можна перевірити, за що і в якому розмірі береться плата і як використовується.

Безперечно, порівнювати цей елітний комплекс із середньостатистичним житловим будинком некоректно, а співвідносити тарифи (до речі, з 1 січня цього року середній загальноміський тариф на квартплату, затверджений міськрадою, зріс на 30 відсотків і сягає 1,39 гривні за кв. м) і точно підрахувати вигоди, які б мали мешканці «хрущовки», якби вийшли з-під опіки ЖЕКу і створили ОСББ, неможливо. Запевнити можна хіба що в тому, що їхні кошти використовуватимуть винятково на потреби їхнього будинку. А це уже мало б стимулювати до дії. Однак хорошу ідею — передати управління житлом безпосередньо громаді — сама громада сприймає без особливого ентузіазму.

На зарплату «хрущовку» не утримати

— Уся справа в законі, — вважає Віталій Кіряш, — в якому добре виписано обов'язки об'єднань і зовсім не передбачено їхні права, а також не визначена роль держави і місцевої влади щодо захисту і підтримки громад, які добровільно беруться управляти своїм житлом. Більшість його була збудована в довоєнні роки та до 1965-го, а понад дві тисячі будинків належать до перших масових серій, так званих «хрущовок». На сьогодні капітального ремонту не потребують лише будинки, зведені після 2000 року, — а це 3—4 відсотки від загальної кількості житлового фонду. Тому перш ніж передавати житло на відкуп людям з надто скромними зарплатами, на які неможливо ремонтувати, реконструювати й утримувати старі будинки, держава мала б реально оцінити їхні можливості і підставити плече.

Не можна сказати, що у сфері ЖКГ жодних рішень не приймали. Були законодавчі акти і про реформування ЖКГ, і про обладнання житла приладами обліку енергоносіїв, і про перебудову «хрущовок», і багато інших нормативних актів. Однак жоден із них не був підкріплений фінансами.

Отже, реальний стан справ не змінився, зате змінилася державна житлова політика: з 2000 року утримання та експлуатація житла здійснюються винятково за рахунок квартирної плати і незначних коштів місцевих бюджетів. Населенню це нічого доброго не принесло. Квартплата і комунальні платежі в сукупному доході сім'ї зросли до 80—90 відсотків (у розвинутих країнах вони не перевищують 16—18 відсотків). Цим і пояснюється, чому постійно збільшуються борги населення за квартплату.

У прийнятому 2004 року Законі України «Про житлово-комунальні послуги» чітко обумовлено обов'язки місцевих органів влади стосовно погашення різниці в тарифах між затвердженими і розрахунково обґрунтованими, але на місцях ця норма не виконується. Через відсутність джерел фінансування капітальний ремонт житла взагалі припинено, а спеціалізовані ремонтно-будівельні організації перепрофільовано або ліквідовано.

Чого не вистачає в законі

Що ж потрібно зробити на державному і місцевому рівнях, щоб утримувати та експлуатувати житло належним чином? Голова правління галузевої організації роботодавців житлово-комунального господарства Дніпропетровської області Віталій Кіряш пропонує:

— Насамперед слід внести доповнення до чинного Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирних будинків» і чітко визначити, як вирішуватимуться питання капітального ремонту житла та інженерних комунікацій, земельні питання, хто господар внутрішньобудинкових систем опалення, водопостачання і водовідведення, виписати права власності об'єднань на нежитлові приміщення. А перед тим, як передавати житло у власність ОСББ, провести повну технічну інвентаризацію житлових будинків і за її висновками або відшкодувати витрати на ремонт, або відремонтувати житло за державний кошт. Зрозуміло, що це справа не одного дня, але співвласники повинні мати державні гарантії, що це буде зроблено і в реальні строки.

Місцевим органам влади треба не «тиснути», а стимулювати створення об'єднань, скажімо, стовідсотковим перерахуванням субсидій і пільг громадянам, які ввійшли до їх складу. А оскільки ОСББ — неприбуткові організації, то потрібно звільнити їх від податку на додану вартість і надати інші пільги, які б стимулювали їхню діяльність.

Лише за державної підтримки об'єднання співвласників багатоквартирних будинків можуть стати єдиним реально діючим господарем житлового фонду.

А тепер про обслуговуючий персонал. Без нього ми можемо тільки мріяти про справні ліфти і чистий під'їзд, про те, що його не використають як забігайлівку п'яниці чи наркомани, що у квартиру не проберется злодій...

Ми припустилися великої помилки, роздробивши єдине спеціалізоване підприємство ліфтового господарства на безліч малих і безпомічних, скоротивши при цьому чергових працівників ліфтового господарства. Сьогодні в області із 8420 ліфтів більш як тисяча не працює, а кожний працюючий ліфт потребує невідкладного ремонту.

І ще: до підвищення заробітної плати та пенсій тарифи на житлово-комунальні послуги для населення повинні залишатись незмінними! Хто перекриватиме збиткову діяльність комунальних підприємств — це питання має вирішуватися згідно з чинним законодавством.

Я впевнений, що ці «прописні істини» ми, врешті-решт, візьмемося втілювати в життя. А що далі відкладати цю роботу, то більше зусиль і коштів доведеться вкласти в занедбані стіни.

Світова практика свідчить: ***дешевше тримати черговий кваліфікований персонал, ніж платити за ремонт ліфтів. У Китаї, наприклад, кожний ліфт цілодобово супроводжує черговий. Економні китайці не економлять на цій штатній одиниці, бо порахували, що так вигідніше.***

У Німеччині, як правило, квартир у власності немає. Житло не купується, а орендується. Власники житла — муніципалітети — організували приватні акціонерні компанії, які й займаються утриманням та експлуатацією житла. На кожний будинок компанія виділяє керуючого. Договори на житлово-комунальні послуги складено так, що в разі перебоїв в подачі води, тепла чи роботі ліфтів квартиронаймач має право самостійно знижувати оплату послуг до 20 відсотків. Тож і не дивно, що всі неполадки в будинках усувають миттєво. Мешканців, які без причини заборгували за житло, згідно з рішенням суду протягом доби переселяють у більш дешеві квартири. Обслуговуючі компанії нечисленні, але зі своїми обов'язками справляються успішно. Якщо раніше в соціалістичній Німеччині на одну тисячу квартир припадало 50—60 працівників, то нині — чотири.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Фото автора.

У НОМЕР

ОДЕСА

Старому дубу загрожує небезпека

Буквально за 200 метрів від будинку Одеської обласної державної адміністрації на очах у чиновників гине дуб, якому пішло третє століття. За переказом, саме під цим дубом провели останню ніч в Україні козаки Чорноморського козачого війська на чолі з отаманом Антоном Головатим. Уранці вони вирушили за указом імператриці Катерини II на Кубань, де сформували Кубанське козаче військо. Коли на прилеглій до дуба території розпочалася реконструкція магазину «Автозапчастини», держуправління охорони довкілля в Одеській області провело експертизу проекту й видало висновок про неможливість здійснення будівельних робіт у зоні ботанічної пам'ятки. Попри це, роботи почалися. Державна екологічна інспекція своїм рішенням зупинила їх. Суд на період розгляду позовної заяви забудовника зупинив дію рішення держінспекції, чим не забарилися скористатися будівельники. Коли будівництво завершилося, з'ясувалося, що під кроною дуба розташовується магазин побутової хімії. Від такого сусідства дерево почало всихати. Державна екологічна інспекція передала матеріали в прокуратуру, і тепер рятуватимуть дуб правоохоронці.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Попросили стати потерпілими

Мешканці висотки, що на проспекті Грушевського, 74, натерпілися страху: з вікон квартир вони побачили, що до будинку мчать пожежні машини, аварійна служба газових мереж, міліція та «швидка»... Утім, тривога була безпідставна. Переляк охопив лише забудькуватих, адже мешканців завчасно попередили: саме на базі цієї багатоповерхівки відбудеться «перевірка реалізації державної політики в сфері цивільного захисту населення на випадок надзвичайних ситуацій». Тож на Грушевського, 74, імітували вибух побутового газу. Екзамен перед столичними перевіряльниками складали «надзвичайники» всієї Хмельницької області. Одну з найвищих оцінок отримали рятівники Кам'янця-Подільського. А громадяни, які зіграли роль постраждалих, тепер упевнені: раптом що, їх не покинуть у біді.

Віра ШПИЛЬОВА.

ЧЕРКАЩИНА

Продавав зерно фіктивним фірмам

Близько 1,3 мільйона гривень приховав від держави приватний підприємець з райцентру Шпола. Торік спритний бізнесмен відзвітував перед податковою адміністрацією про проведення фінансово-господарських операцій з продажу зернових та гербіцидів на 7,7 мільйона гривень. Однак під час перевірки поданих документів фіскальні органи виявили, що п'ять столичних фірм, з якими підприємець нібито мав взаєморозрахунки, фіктивні. Порушено кримінальну справу.

І крокодил у подарунок

На 30-річчя Черкаського зоопарку до його співробітників приїхали колеги з Києва, Одеси, Харкова, Санкт-Петербурга та Москви.

Гості привезли для одного з наймолодших українських зоопарків багато подарунків. Серед них дагестанські тури, єноти-полоскуни, варани, муфлони, нільський крокодил та багато інших тварин, котрі одразу збільшили склад зоопарку на 25 видів.

Утім, Черкаський зоопарк вже нині має унікальний тераріум, в якому мешкає понад 120 видів рептилій та земноводних. Щороку улюблений дітворою звіринець відвідують близько 80 тисяч людей.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Переваги об'єднання люди відчули одразу, порівнявши плату за комунальні послуги «до» і «після»

ГОЛОС УКРАЇНИ № 187 (4687)
ВІВТОРОК, 6 ЖОВТНЯ 2009

У столиці, в Українському домі, відкрився Великий антикварний салон–2009, який триватиме до 17 жовтня *(Укрінформ)*

Перший заступник голови Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» Ігор ДІДЕНКО заявляє про достатню готовність газотранспортної системи до осінньо–зимового періоду *(Укрінформ)*

Незалежне оцінювання потребує правового забезпечення

АКТУАЛЬНО

Однією з найістотніших змін в освітній системі України останніх років стало запровадження зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) якості освіти. Українська історія тестових технологій бере початок з 1993 року. Тоді через низку об'єктивних та суб'єктивних чинників перша спроба виявилася невдалою. У 1999–му з ініціативи провідних університетів було започатковано проект «Незалежне тестування», який у 2001 році набув статусу пілотного експерименту з розробки та апробації тестових технологій для незалежного оцінювання знань учнів.

Рік у рік ЗНО набирало обертів. У ньому взяли участь 3121 випускник Київського національного університету імені Т. Шевченка, Львівського національного університету імені Франка, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Харківського педагогічного університету імені Г. Сковороди. Пізніше до процесу долучилися ще 27 ВНЗ, які погодилися приймати сертифікати з оцінкою від випускників, які пройшли незалежне тестування: 2004-го — 2480 учнів, 2005-го — 8700, 2006-го — 41000, у 2007 році — 117 тисяч учасників зовнішнього незалежного оцінювання (26 відсотків від загальної кількості випускників).

У 2008, 2009 роках в Україні запроваджено всеохопне ЗНО.

Досі в суспільстві не вщухають дискусії щодо законності його запровадження. Нагадаємо, незалежне оцінювання в Україні проводиться на основі нормативно-правових актів, які прийняті Кабінетом Міністрів, Президентом, Міністерством освіти і науки та Українським центром оцінювання якості освіти.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 92 Конституції України засади регулювання виховання та освіти визначаються виняткова законами України, які ухвалює Верховна Рада. Закон України «Про освіту» передбачає, що «державна політика в галузі освіти визначається Верховною Радою України відповідно до Конституції України і здійснюється органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування».

Отже, постає правомірне запитання: чи є впровадження ЗНО знань зміною державної політики в галузі освіти? На нашу думку, воно не лише коригує, а істотно змінює цю освітню політику.

По-перше, змінюється порядок прийому абітурієнтів до ВНЗ.

По-друге, змінюється статус державної підсумкової атестації.

По-третє, наказом Міністерства освіти і науки № 848 від 12.09.2009 р. фактично змінено тривалість навчального року та режим роботи ЗОШ, скореговані навчальні плани та навантаження учнів 11 (12) класів, поставлено під сумнів виконання типових планів випускників старшої школи.

По-четверте, знівельовано значущість документа державного зразка про повну загальну середню освіту (атестата).

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» та статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту» «вища освіта здійснюється на базі повної загальної середньої освіти», «випускникам загальноосвітніх навчальних закладів II і III ступенів видається відповідний документ про освіту. Зразки документів про загальну середню освіту затверджує Кабінет Міністрів України». Проте після запровадження ЗНО знань визначальним документом, на основі якого проводиться зарахування до ВНЗ, стає сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання.

Саме тому наш комітет неодноразово і наполегливо рекомендував Кабінету Міністрів України як суб'єкту законодавчої ініціативи підготувати та внести на розгляд Верховної Ради проект закону щодо правового забезпечення зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти. Але певні прояви політичних протистоянь завадили оперативному його внесенню. Законопроект надійшов до парламенту лише наприкінці січня поточного року і не був підтриманий народними депутатами, що змусило, зокрема, членів профільного комітету підготувати та внести на розгляд проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань запровадження зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти і встановлення відповідальності за порушення порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань та використання його результатів». Автори законопроекту наголошують, що відсутність законодавчого унормування призведе до дискредитації самої ідеї зовнішнього незалежного оцінювання.

У подальшому можуть виникнути труднощі із застосуванням норм правової відповідальності у разі порушень, які створять серйозні перешкоди в доступі осіб до вищої освіти.

У квітні 2009 року народні обранці ухвалили законопроект № 4241 у першому читанні й доручили Комітету з питань науки і освіти доопрацювати його з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи. За цей час комітетом отримано майже 60 поправок. Більшість з них органічно вписуються у концептуальні засади законопроекту, який був прийнятий за основу (у першому читанні). Але деякі суттєво змінюють його концепцію. Зокрема, пропонується:

1) визначитися, хто має затверджувати нормативно-правові документи щодо організації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання (Порядок проведення ЗНО знань випускників закладів системи загальної середньої освіти та Правила (умови) прийому до ВНЗ). Ким вони мають затверджуватися — Кабінетом Міністрів чи Міністерством освіти і науки?

2) значно розширити визначення терміна «зовнішнє незалежне оцінювання» в частині можливості запровадження такого оцінювання не лише знань учнів, а й їх уміння і здібностей. Виходячи з цієї дефініції, постає запитання — чи можна незалежним оцінюванням об'єктивно оцінити уміння і здібності учня?

3) під час прийому осіб на навчання до вищих навчальних закладів враховувати не лише результати зовнішнього незалежного оцінювання, а й середній бал документа державного зразка про повну загальну середню освіту;

4) подовжити термін дії сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання від 2 до 10 років, тобто на весь період дії відповідного Державного стандарту повної загальної освіти, встановленого чинним законодавством;

5) встановити, що до введення в дію Державного стандарту повної загальної середньої освіти, затвердженого відповідно до закону, особи, які бажають здобувати вищу освіту на базі повної загальної середньої освіти за заочною формою навчання за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб, можуть зараховуватися вищими навчальними закладами як за результатами зовнішнього незалежного оцінювання, так і за результатами вступних іспитів.

Отже, зовнішнє незалежне оцінювання якості освіти потребує законодавчого унормування відповідно до Конституції України і чинних законів.

Сподіваємося, питання правового забезпечення організації та проведення ЗНО знань випускників загальноосвітніх закладів, які виявили бажання стати студентами, найближчим часом будуть вирішені. Слово за народними депутатами.

Євген КРАСНЯКОВ,
головний консультант секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти.

Якщо закриють ринки, куди йти?

СИТУАЦІЯ

Мешканці Херсона, вочевидь, не забули нещодавніх пікетів та баталій, коли торговельники з місцевих ринків перекривали рух на центральному проспекті обласного центру. Тим часом тема вуличної торгівлі й досі залишається актуальною. І, схоже, на черзі — нові акції протесту: до них може призвести невдоволення громадян рішенням Господарського суду області.

— Нас знову підштовхують «брати вила» в руки, щоб захищати свої робочі місця. Якщо закриють ринки, куди йти? Підприємства не працюють, навпаки, згортають свою діяльність, а в кожного з нас сім'я, діти, — схвильовано розповідає жіночка за прилавком ринку по вулиці Димитрова у Шуменському мікрорайоні. Разом з чоловіком вони працювали на колишньому комбайновому заводі, разом залишилися без роботи.

Про те саме каже й Олег Іванович — торгувати дрібним сантехнічним ремантентом дев'ять років тому лікаря-педіатра, батька трьох дітей погнала на ринок мізерна та ще й невиплачувана зарплата. Обидва продавці підписалися під колективним листом до уряду, Президента та Верховної Ради, на увагу яких розраховують.

Що не продавець, то своя доля. «Повірте, не від хорошого життя стоїмо тут і в спеку, і в мороз!» — запевняють люди.

Не можна сказати, що місцева влада Херсона не бачить цієї проблеми. Навпаки, міська рада відмовилася від звички розганяти продавців з допомогою міліцейських кийків, а ухвалила рішення про створення комунального підприємства, яке об'єднає й упорядкує всю стихійну торгівлю. Мета благородна: люди заспокояться, місця торгівлі набудуть більш-менш пристойного вигляду, а у зблідненій міській скарбниці з'являться не зайві кошти. А головне, вуличні ринки «в законі» дуже зручні для покупців, бо розташовані близько від дому чи зупинки транспорту, і навіть увечері, повернувшись із роботи, завжди можна купити тут картоплю, помідори чи ще якийсь харч. Не всі ж ідуть до супермаркетів, котрі й з'явилися пізніше та й не для покупок нашвидкуруч.

І ось знову привід для протесту: рішення суду про вилучення у комунального підприємства «Херсонський комунальний ринок» земельної ділянки, що означає закриття торговельних рядів. З позовом про це звернулася прокуратура Комсомольського району — в інтересах держави, яку в цій ситуації представляє Херсонська міська рада.

Парадокс, але той факт, що сама міська рада «позов у її інтересах» не підтримала, більше того, у суді просила відмовити прокурору в задоволенні вимог, мабуть, був не досить переконливим.

Окрім того, комунальне підприємство має ще й сплатити понад 40 тисяч гривень. Це зафіксовано в рішенні суду і названо заподіяною шкодою. Для місцевого бюджету — так, наче міська громада винна сама собі. Аргументом для суду, схоже, послужило те, що відведена для роботи ринку земельна ділянка має розмір на 0,12 гектара більший, ніж зазначено в договорі. Але ж, крім паперів, є ще й реальна ситуація: ну стоять продавці на два метри далі, ніж їм виділили. Але ж не без діла стоять! Саме ці місця чи не найбільше облюбовані покупцями, бо тут переважно торгують селяни з навколишніх населених пунктів Білозерського району, котрі привозять на ринок продукцію, вирощену у власних господарствах. Звісно, найперше, чим приваблюють, то це ціною, що нижча, ніж у перекупників та в супермаркетах.

— Скажу відверто: будемо захищати людей, — зазначає, коментуючи рішення суду, заступник міського голови Херсона Юрій Христич, котрий справді багато зусиль доклав до того, щоб упорядкувати роботу ринків.

— Не називатиму прізвищ, але є в раді група депутатів, котрим ділянки під ринками не дають спокою.

— Звідси і йде весь «дим», що питання порушується майже на кожній сесії, — додає «багаторазовий» депутат Херсонської міськради Алла Беліченко. — Але ж така правда життя: не працюють заводи, люди знайшли собі роботу за прилавками, тож завдання депутатів — допомогти їм. І будемо це робити.

«Ми цінуємо намагання держави подолати кризу, і нас порадувала прийнята урядом 29 липня нинішнього року постанова, яка рекомендує в разі виявлення облаштованих торговельних місць, де йде торгівля без відповідних документів, для забезпечення захисту споживачів та підприємців утворити тимчасові комунальні ринки, — пишуть у своєму листі працівники Димитрівського та інших херсонських ринків. — Міська влада це вже зробила. Але нам не зрозуміло, яку шкоду ми завдали державі тим, що справно платили всі належні платежі до міської скарбниці? Чому суд виніс таке фатальне для нас рішення?»

Хто їм на це відповість?..

Алла БРУСИЛОВА.

На знімку: на Димитрівському ринку.

Фото автора.

Відсутність законодавчого унормування призведе до дискредитації самої ідеї зовнішнього незалежного оцінювання

Стипендії Вадима Гурова тепер отримують й учні

Цього року перші чотири стипендії Вадима Гурова вручили й учням загальноосвітніх шкіл. Наймолодший серед них — Руслан Котляр, шестикласник 52-ї криворізької школи, яку, до речі, свого часу закінчував і сам засновник іменних виплат *(на знімку вони вдвох)*. Руслан уперше отримав таку вагому відзнаку, і у своєму інтерв'ю для газети, яке теж, очевидно, давав уперше, все повторював, що й досі не вірить такому успіху. Це, мабуть, тому його вибрали, припускав хлопчик, що вчиться на «відмінно» і хоче стати металургом.

Лауреатів стипендії Вадима Гурова не призначають, а вибирають самі учні. Таку умову він поставив десять років тому, як тільки її заснував.

— Оцінки вчителів і дітей не завжди збігаються, а я не хотів свисту в залі під час вручення, — пояснив Вадим Миколайович.

І треба сказати, що на нинішніх урочистостях у заповненому вщерть залі Палацу металургів незадоволеного свисту не чули: кожного стипендіата зустрічали палкими оплесками і схвальними вигуками. А їх було аж двадцять. Одинадцять учнів професійно-технічного училища одержали по тисячі гривень. З них, власне, все й починалося.

— Я хотів привернути увагу насамперед до цих навчальних закладів, — каже Вадим Гуров. — Адже саме тут готують основу металургійного виробництва — професійних робітників: підручних сталевара, електриків, водопровідників, машиністів крана... Сам пройшов школу фабрично-заводського навчання, і практично всі сталевари мого покоління — це вихованці ФЗН. Хто, як правило, іде в ПТУ? Діти із незаможних родин, сироти, яким нема чим заплатити за навчання у вищому навчальному закладі і котрим якнайшвидше треба здобути спеціальність, щоб заробляти самим. Найбільше їх мені хотілося підтримати.

Пізніше «гуровські» стипендіати з'явилися і в технікумах, і в металургійному інституті (філія Дніпропетровської металургійної академії). Два студенти інституту і троє учнів технікумів (двоє — з металургійного і один — з коксохімічного) вже три роки поспіль отримують по дві тисячі гривень. І ось цього року по 500 грн. уперше вручили школярам. Стипендію Гурова, відомої в Україні людини, а у Кривбасі поготів (на «Криворіжсталі», нині ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», пройшов шлях від сталевара до начальника цеху і зараз є уповноваженим представником підприємства в Києві, народний депутат України трьох скликань), можна отримати не один раз: якщо за тебе голосують товариші — чому б і ні... І такі випадки були.

Вручаються виплати з Фонду відродження Кривбасу (власний фонд Гурова) на початку нового навчального року за підсумками минулого. Раніше «своїм» петеушникам Вадим Миколайович допомагав ще й працевлаштуватися. І тепер планує дізнатися про долю кожного стипендіата, бо почувається відповідальним за них.

Нинішніх володарів іменних стипендій прийшли привітати шановані й відомі в місті люди — Герой України Михайло Костюченко, Герой Соціалістичної Праці Анатолій Сторожук, повний кавалер ордена Слави Олександр Ляшенко, колишній народний депутат, політолог Дмитро Степанюк і його син — голова Дзержинської райради Кривого Рогу Сергій Степанюк, який заступив на цьому посту батька, заступник міського голови Георгій Гончарук, генеральний директор ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Жан Жуе і глава адміністрації з виробництва цього підприємства Володимир Шеремет.

Проректора Національної металургійної академії, голову ради Криворізького науково-навчального комплексу, директора Криворізької вищої металургійної школи, лауреата премій — Державної і НАН України — Олександра Учителя самого вітали не менше, ніж нагороджених, адже і серед тих, хто піднімався на сцену, і серед присутніх у залі було чимало його учнів. А від Сергія Правденка, першого головного редактора «Голосу України», стипендіатам дісталися книги з автографом автора.

«Зараз усі скаржаться на скрутні часи. Вони не завадять вам продовжувати цей проект?» — запитали журналісти Вадима Гурова.

— По-моєму, кращого часу для того, щоб робити людям добро, й бути не може, — відповів він. — Знаєте, про що я зараз думаю? Як мені забезпечити довге життя цій справі — щоб стипендії Гурова вручали й тоді, коли Гурова не стане... Я спішу робити людям добро і не чекаю за це вдячності. Чому не чекаю вдячності? — перепитав Гуров і посміхнувся: — Бо тому, хто чекає, інфаркт гарантований...

Проте він лукавив. Сам усьому залу зізнався: з-поміж отриманих нагород (а серед них два ордени Трудового Червоного Прапора, ордени всіх трьох ступенів «За заслуги», звання заслуженого металурга України) найдорожча — знак Почесного громадянина Кривого Рогу, якого удостоїли його земляки і який він надіває на всі урочисті події. А ще — захоплення в очах тих, хто (він щиро у це вірить!) завтра прийде у його професію і доведе, що він у ній — кращий.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Кривий Ріг.
Дніпропетровська область.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Як швидко розвести в туристському поході вогнище, поставити намет, правильно зібрати рюкзак — ці змагання припали до душі вихованцям Чигиринської школи-інтернату для дітей з особливими потребами.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

Дитячі права і доросла «забудькуватість»

Сімейний кодекс України передбачає, що батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття. Не звільняються вони від цього обов'язку навіть після позбавлення батьківських прав. Влаштування дитини до дитячого закладу або закладу охорони здоров'я не припиняє права дитини на аліменти, пенсії та інші соціальні виплати. На жаль, «забувають» про це не лише самі горе-батьки, а й ті, хто мав би піклуватися про дітей за своїм службовим становищем.

Прокуратура Полтавської області провела відповідну перевірку. Як з'ясувалося, нехтування правами дитини з боку чиновників — явище доволі поширене.

— Загалом за результатами перевірок порушено 2 кримінальні справи, внесено 40 документів прокурорського реагування, 12 посадових осіб притягнуто до дисциплінарної відповідальності, поновлені права 213 дітей, відшкодовані кошти у сумі 75 тис. грн., заявлено до місцевих судів 8 позовних заяв, — свідчить старший помічник прокурора області з питань захисту прав і свобод неповнолітніх, старший радник юстиції Світлана Волкова.

Ось лише один приклад. У Градизькій спеціальній загальноосвітній школі-інтернаті для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, більше десятка вихованців не одержували аліменти, оскільки адміністрація «забула» підготувати відповідні позови до суду на їх стягнення.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

ВІСТІ З ЛУГАНЩИНИ

Депутати об'єднують зусилля в боротьбі за здоров'я підлітків

Житомирські депутати облради запропонували своїм колегам з Луганщини об'єднати зусилля в боротьбі проти надмірного захоплення пивом молоді та підлітків.

Зі свого боку, особливим рішенням сесії депутати Житомирської обласної ради заборонили торговельним підприємствам регіону всіх форм власності продавати пиво дітям віком до 18 років. А також — розпивати його в громадських місцях. Підстави для такої заборони є серйозні. Як показують останні дослідження Всесвітньої організації охорони здоров'я, Україна посідає перше місце у світі зі вживання алкоголю серед дітей і молоді. Середній вік, по досягненню якого молодь починає вживати алкоголь, — 14 років. Депутати Луганської облради підтримують своїх житомирських колег. На думку директора Красноріченської школи Лариси Чекмарьової, «мало просто заборонити продаж пива дітям», необхідні й суровий контроль, і відчутне покарання усіх, хто губить молодь. З нею солідарний головний лікар Стаханівського пологового будинку Анатолій Черних. Він вважає, що давно пора на найвищому рівні розглянути питання про те, чому в руки підліткам потрапляє не тільки пиво, а й так звані «енергетики». Усі вони — шкідливі для зростаючого організму.

Обдурювали пенсіонерів

Співробітники міліції затримали в Луганську двох шахрайок зі Стаханова, що збагачувалися за рахунок довірливих пенсіонерів. 81-літню Вікторію Єгорівну вони зустріли у Ленінському районі, розповіли про рекламну акцію для соціально незахищених людей і запропонували взяти у ній участь.

Вікторія Єгорівна погодилася, оскільки умови були нескладними. Ветерану видається пластикова картка, за якою у супермаркетах можна придбати продукти. Щоб одержати картку, пенсіонерка повинна показати суму грошей, яку має, після чого буде визначено розмір матеріальної допомоги. Жінка похилого віку зовсім не сумнівалася, що їй хочуть допомогти, тому принесла з квартири гроші, і на лавці біля будинку відбулося оформлення участі в акції. Одній з молодих жінок Вікторія Єгорівна передала свої посвідчення ветерана праці та учасника бойових дій, а іншій — 800 гривень. Гроші та поклала до конверта і туди само відправила 400 гривень, що дістала зі своєї сумки. Конверт заклеїла. Поки Вікторія Єгорівна збирала документи, конверт замінили. Вручаючи бабусі «пустишку», настійно її застерегла: «Не розкривайте конверт завчасно. Пластикову картку ми вам привеземо завтра». Але допитлива пенсіонерка порушила слово. Після того, як поділилася новиною зі своєю сусідкою, розпечатала конверт і замість грошей побачила рекламні проспекти магазину. Не гаючись, звернулася до міліції. Аферисток затримали.

Алла АНТІПОВА.

Давно пора на найвищому рівні розглянути питання про те, чому в руки підліткам потрапляє не тільки пиво

Автор першого повітряного тарана

ПАМ'ЯТЬ

Переважна більшість думок сходиться до того, що першим, піднявши свій літак з аеродрому біля селища Млинова на Рівненщині, пішов на таран старший лейтенант Іван Іванов **(на знімку)**. Це сталося через 25 хвилин після початку Великої Вітчизняної війни, і саме за цей подвиг льотчику було присвоєно звання Героя Радянського Союзу (посмертно). 8 жовтня минає 100 років відтоді, як народився перший герой минулої війни.

Свій подвиг Іван Іванов здійснив, будучи досвідченим льотчиком, — у 32 роки. А народився він 8 жовтня 1909 року в селі Чижово у Підмосков'ї (нині воно у межах міста Фрязіно) в сім'ї сільського коваля. Закінчив Одеську школу військових льотчиків. Йому довелося брати участь у радянсько-фінській війні, під час якої на бомбардувальнику здійснив сім бойових вильотів.

Як одного з найкращих військових льотчиків, Івана Івановича в 1940-му делегували на першотравневий парад до Москви. Втім, тоді необачність ледь не зіпсувала Іванову долі. Випадково в їдальні льотчик загубив посвідчення кандидата в члени ВКП(б), і за це мав неприємності. Але, на щастя, обійшлося суворою доганою по партійній лінії.

Наприкінці 1940 року старшого лейтенанта Івана Іванова направили служити в Дубно та Млинів на Рівненщині, і саме звідси, з млинівського аеродрому, де базувався 46-й винищувальний полк 14-ї змішаної авіадивізії, 22 червня 1941 року о 04 годині 10 хвилин за тривогою піднялася в небо ланка винищувачів «И-16». Її завданням було знищити шістку німецьких бомбардувальників «Хейнкель-111», які намагалися розбомбити літовище. Зумівши збити одного бомбардувальника, а решту примусивши повернути назад, Іван Іванов наказав льотчикам здійснювати посадку. І раптом помітив наближення ще одного німецького бомбовоза...

Пальне в баках літака Іванова закінчувалося, набої в кулеметах — також. А німецький пілот твердо тримав штурвал, намагаючись таки скинути бомби на аеродром. І тоді старший лейтенант Іванов повів свого винищувача на таран.

Авіатехнік Соловйов, котрий у той момент автомобілем саме повертався до Млинова зі Львова, бачив, як літак його командира почав знижуватись у бік села Загірці.

— Ворожий літак був знизу, а Іванов — над ним, — згадував житель Загірців Микола Павлюк. — Потім у небі спалахнула вогняна доріжка, і машина із зірками на фюзеляжі почала падати...

А «Хейнкель-111» врізався у землю неподалік аеродрому і вибухнув. Нікому із членів екіпажу врятуватися не вдалося. За даними історика Сергія Ткачова з Тернополя, командиром німецького бомбардувальника був відомий фашистський унтерофіцер Х. Вольфейль. Разом із ним загинуло ще четверо льотчиків люфтваффе.

Закривавленого Іванова дістали з кабіни понівеченого літака ще живим. Швидко доправили до госпіталю в Дубно. Але там уже панував безлад: німці так швидко наступали, що треба було негайно евакуйовувати і персонал, і пацієнтів. Утім, пораненого таки поклали на ноші й занесли всередину. Та за кілька хвилин лікар повернувся і повідомив, що льотчик помер. Однополчани поховали Івана Іванова на місцевому кладовищі, встановивши на могилі табличку.

Опісля у газеті «Правда» було надруковано Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння старшому лейтенанту Іванову Івану Івановичу звання Героя Радянського Союзу. Всесоюзний староста М. І. Калінін надіслав дружині героя В. В. Бочаровій такого листа: «Шановна Віро Володимирівно! Ваш чоловік — старший лейтенант Іванов Іван Іванович — у боях за Радянську Батьківщину загинув смертю хоробрих. За героїчний подвиг, здійснений Вашим чоловіком Іваном Івановим у боротьбі з німецьким фашизмом, Президія Верховної Ради СРСР Указом від 2 серпня 1941 року присвоїла йому вищий ступінь відзнаки — звання Героя Радянського Союзу. Посилаю Вам Грамоту Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння Вашому чоловікові звання Героя Радянського Союзу для зберігання як пам'ять про чоловіка-героя, подвиг якого ніколи не забуде наш народ».

У селі Загірці було споруджено пам'ятник на честь подвигу Івана Іванова. В Дубно теж вшанували героя. Встановили реактивний літак «МиГ-15» з табличкою, яка сповіщала про перший в історії Великої Вітчизняної війни повітряний таран, здійснений Іван Івановим.

У Росії у місті Фрязіно (на батьківщині героя) Івану Іванову встановлено пам'ятник на Алеї Слави **(на знімку вгорі)**, його ім'я присвоєно місцевій школі №1, а також вулиці у місті Щьолкіно Московської області.

Фото з архівів.

Відеорозповідь про людину-легенду

Фільм за документальною повістю колишнього партизана з Полісся знято у Карачаєво-Черкеській Республіці (Росія).

Кінодокументалісти з Росії для фільму «Людина-легенда» використали документальну повість «Парашутисти над хутором Загалля» 84-річного мешканця селища Рокитного Рівненської області Андрія Григоровича Гречка **(на знімку)**, який у роки Великої Вітчизняної війни був командиром диверсійної групи в партизанському загоні імені Дзержинського з'єднання Бегми. Після війни, працюючи журналістом, зібрав і видав чимало спогадів бойових побратимів. Знав він і уродженця Карачаєво-Черкесії, Героя Росії Тюгербія Танайовича Уздьонова, чий бойовий шлях пов'язаний з українським Поліссям.

— У вересні 1942 року в Рокитнівському районі Рівненщини, у лісі біля хутора Загалля, що за вісімнадцять кілометрів від села Борове, десантувалась група Генерального штабу, яку очолював старший лейтенант Тюгербій Уздьонов, — розповідає Андрій Гречко. — До неї, крім Уздьонова, входило два радисти і троє розвідників. Їх закинули у тил ворога, щоб збирати розвіддані про пересування ворожих військ. Згодом група Уздьонова об'єдналась із партизанською групою Сидорука, яка діяла на території Олевського району Житомирської області. Так був створений загін особливого призначення №058 (надалі всі розвідгрупи з Москви направлялися саме сюди). «Уздьонівці» контролювали шосе, що вели до Рівного, а також залізницю.

У листопаді 1943 року загін влився у партизанське з'єднання Героя Радянського Союзу Бринського і у його складі брав участь у кількох рейдах по тилах ворога. Бойові шляхи партизанів Уздьонова пролягли Рівненською і Житомирською областями, вони пустили під укіс майже сто ворожих ешелонів, підірвали 25 залізничних та автомобільних мостів, знищили близько 150 танків і бронетранспортерів, багато складів із боєприпасами. Не раз виводили з ладу підземний кабель, що зв'язував ставку Гітлера у Рівному з Берліном. У 1943 році партизани раптовим нападом знищили охорону й звільнили всіх бранців табору для військовополонених у місті Корці...

— Коли Рівненщину визволили від фашистів, Тюгербія Уздьонова з особливим завданням перекинули до Польщі, — продовжує Андрій Григорович Гречко. — Згодом його викликали до Москви, потім призначили в кавалерійську дивізію начальником розвідки. Тюгербій Танайович був дуже розумною і мужньою людиною, багато зробив для перемоги над фашизмом. Тож нікого не здивувало, що його ще в ті роки було представлено до звання Героя Радянського Союзу.

Але події тих років (земляки мужнього офіцера, який родом із Карачаєво-Черкесії, зазнавали гонінь з боку Сталіна, і багато хто з них був засланий в Середню Азію. — **Авт.**) завадили героєві отримати високе звання.

— І все ж дуже радий, що хоч через роки справедливість перемогла, і нагорода знайшла героя. Т. Уздьонову 17 березня 1995 року, напередодні святкування 50-річчя Перемоги над фашизмом, було присвоєно звання Героя Російської Федерації і вручено медаль «Золота Зірка», — продовжує розповідь А. Гречко. — Тюгербій Танайович має й інші нагороди — орден Червоного Прапора, два ордени Вітчизняної війни 1-го ступеня, медалі, а в мирний час, у 2005 році, його зусилля у патріотичному вихованні молоді та активна участь у ветеранському русі указом президента Росії були відзначені орденом Дружби.

— Чи зустрічались ви після війни з Уздьоновим?

— Аякже. Він кілька разів приїздив у наш Рокитнівський район, і не сам, а з бойовими друзями. Згадували війну, а я ті спогади занотовував, — каже колишній партизан. — А потім усі ці матеріали використав під час підготовки документальної повісті "Парашутисти над Загаллям". Матеріали з моєї повісті, за моєю згодою, земляки Уздьонова використали для книги про нього, назвали її «Світло золотої зірки». Знадобилась моя повість і коли російські журналісти робили документальний фільм про Тюгербія Танайовича «Людина-легенда». Знімальна група працювала на Рівненщині, зокрема, в Рокитнівському районі. Тоді я знову ніби переживав і свою партизанську молодість, — зазначив Андрій Григорович.

— Мені дуже приємно, що допоміг, чим міг, створити розповідь про таку чудову людину, як Тюгербій Танайович Уздьонов, та його бойових побратимів, котрі на це справді заслужили, — підсумовує ветеран із селища Рокитного.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Сторінку підготували Олександра ЮРКОВА та Євген ЦИМБАЛЮК (*Рівненська область*).

Німецький пілот твердо тримав штурвал, намагаючись таки скинути бомби на аеродром

Хто не знає свою історію, той не має майбутнього

Однією з центральних подій Дня міста в Южному стало відкриття Музею історії порту «Южний».

Музей існує ще з 1993 року і раніше перебував в управлінні порту. З січня 2009 року заклад, згідно з наказом начальника порту, нарешті набув офіційного статусу. Тоді ж було вирішено, що музей має бути розташовано так, щоб якомога більше людей мали змогу відвідувати його експозицію. У квітні цього самого року розробили відповідний проект для розміщення музею на другому поверсі санаторію-профілакторію «Портовик».

У 31-й день народження міста Южного Музей історії порту відчинив свої двері для перших відвідувачів.

— Ми сьогодні відкриваємо дуже солідний та серйозний об'єкт, — відзначає у своїй урочистій промові міський голова Володимир Новацький. — Я дуже вдячний керівництву порту, всім портовикам за те, що вони зробили таку корисну й необхідну справу. Порт і місто — єдиний цілісний організм. Тому це не просто музей історії порту, а це міський музей історії порту та Южного.

Начальник порту Юрій Крук висловив глибоку вдячність ветерану підприємства, нині директору музею, Валентину Герасимовичу Болдирєву. Адже саме він по крупицях збирав експонати, фотографії, вирізки з газет.

— Велике спасибі Валентину Герасимовичу за те, що він взяв на себе таку відповідальну місію. Хочу висловити вдячність усім ветеранам, усім тим, хто стояв біля витоків підприємства та своєю працею здобували могутність і славу порту «Южний», — сказав Ю. Крук. — Зібравши матеріали для музею, ми проклали лінію від самого заснування порту до перспектив подальшого розвитку, в такий спосіб поєднавши славетне минуле з майбутнім, яке ми в силах зробити світлим.

Після урочистих промов та обміну подарунками начальник порту «Южний» Юрій Крук, міський голова Володимир Новацький та перший капітан порту «Южний» Станіслав Незавітін перерізали символічну червону стрічку, й перші відвідувачі мали змогу переступити поріг музею і побачити його експозицію.

Стенди в першому залі вміщують інформацію про історію регіону, започаткування будівництва Григорівського портово-промислового вузла. Окремі частини експозиції розповідають про тих, хто будував порт, у тому числі, про передових працівників підприємства і звичайних трудівників, які своєю працею здобули і здобувають МТП «Южний» трудову славу. Окремі стенди присвячено ветеранам Великої Вітчизняної війни. Перейшовши до другого, великого залу, можна побачити всі нагороди та подарунки, які порт та його колектив отримали протягом всієї історії існування. У центрі розміщено сучасний макет акваторії та об'єктів порту масштабом 1:1500. Тут також є панель для демонстрування мультимедійної презентації експозиції.

Нині в музеї будують плани на найближче майбутнє. Створюються власні фото- і відеофонди.

— Ми хочемо організовувати екскурсії для школярів молодшого та середнього віку, щоб ознайомити їх з історією одного з містоутворюючих підприємств, трудовими подвигами їх батьків, дідів. Для школярів старшого віку такі екскурсії матимуть профорієнтаційний характер, — розповів директор музею Валентин Болдирєв.

Ірина ЧИБИРОВА.

На знімку: начальник морського торговельного порту «Южний» Юрій Крук (*ліворуч*) і перший в історії порту капітан Станіслав Незавітін (*у центрі*).

Фото автора.

Чернігівський варіант «мертвої» залізниці

МАНДРІВКИ

Пройшовши у 2007 році по так званій 501–й будові ГУЛАГу («мертвій» залізниці Салехард — Надим — Ігарка), я й гадки не мав, що дещо подібне можна побачити не на Крайній Півночі, а тут, на Чернігівщині.

Але нещодавно, взявши в руки топографічну карту області, з подивом виявив на ній раніше невідому мені залізницю у Бобровицькому районі — від Кобижчі до Нового Бикова, позначену як «недіюча». Інтерес дослідника взяв гору над усім і одного серпневого дня я вирушив на знайомство з цим об'єктом.

Доїхавши на двох електричках з Чернігова до Кобижчі, о 9-й ранку висадився у стартовій точці своєї мандрівки. Отже, станція Кобижча, 763-й кілометр від Москви (стовпчик з такою цифрою стоїть майже навпроти невеличкого вокзальчика).

Запитую у першого зустрічного залізничника:

— Звідси залізниця на Новий Биків є?

— Колись була, навіть поїзд у Новий Биків ходив. Тільки вже немає нічого, років з вісім тому відмінили.

Йду по рейках у бік Києва. Через півкілометра за станцією ліворуч від магістральної залізниці відвертає колія. Одного погляду на неї достатньо, щоб підтвердити слова залізничника, — рейки заіржавіли, по них справді вже років з вісім ніхто не їздить.

Назустріч йде місцевий житель. Запитую:

— Ця дорога на Новий Биків?

«Абориген» здивований, але через кілька секунд відповідає:

— Так, на Новий Биків. Тільки ж до нього 28 кілометрів, а по цій дорозі вже давно ніхто не їздить. Вже й рейки познімали. Хіба що пішки...

Саме на піше проходження цією залізницею я й розраховував. Повернувши на південний схід від Кобижчі, покладені на залізобетонні шпали рейки прямою стрілою пішли в польову далечінь. Через ці рейки, яких вже багато років не торкались колеса поїздів, простягнули свої віти кущі ожини і верболозу. Та й дерева поступово наближаються до залізниці, а подекуди вже й просто ростуть між шпал. Ну прямо як на 501-й будові! Приблизно на 5-му кілометрі після Кобижчі рейки раптом обриваються, далі йде лише насип з щебеню.

Мабуть, рейки комусь знадобились у господарстві, от і провели «експропріацію». Одначе можна подивуватися силі і винахідливості людей, які їх демонтували. Кожна з рейок завдовжки не менш як 25 метрів, а вагу — не менш як 2200 кілограмів! Куди там чеховському «злоумышленнику», який підкручував лише гайки на грузила... Розбирають не тільки рейки, а навіть і щебінь з насипу...

Поки залізниця йшла в оточенні кукурудзяних полів, крокувати по ній було досить просто — по шпалах, лише інколи обминаючи поодинокі кущі та деревця, що виросли між рейок. Але коли дорога зайшла в ліс, рухатися по ній стало вкрай важко.

Густі зелені зарості «захопили» залізницю й інколи доводилось не йти, а буквально прорубатися через лісову гущавину. Природа не терпить пустоти, і ліс невпинно наступає на «мертву» залізницю.

Виникли певні асоціації з 501-ю будовою ГУЛАГу: там, на Ямалі, по залізниці Салехард — Ігарка вже ніхто не проїде, а через кілька років тут, на дорозі Кобижча — Новий Биків, вже ніхто не пройде... Поки що найважчою для пішого проходження є приблизно двокілометрова ділянка за селом Свидовець — там треба йти з сокирою, щоб розчистити собі шлях серед «джунглів» з акації, кропиви і лісового плющу.

Досить сказати лише про те, що ця рослинність вже «поховала» під собою і рейки, і шпали. Єдина радість для мандрівника, що ризикне пройти цією залізницю влітку, — це велика кількість ягід ожини.

28-кілометрова недіюча залізниця Кобижча — Новий Биків не проходить через жоден населений пункт Бобровицького району, але неподалік неї знаходиться кілька великих і малих сіл: Свидовець, Катеринівка, Вороньки, Веприк, Лидин, Миколаїв, Козацьке. Їх жителі, а також мешканці Нового Бикова і користувалися єдиним приміським поїздом (його називали «кукушкою»), який регулярно курсував залізницею між Кобижчею і Новим Биковом. Місцеві жителі пригадують, що колись «кукушка» ходила навіть тричі на день. Мала велику користь ця дорога і для Новобиківського цукрового заводу.

Але все минає. Закрито цукровий завод у Новому Бикові, майже спустіли села Лидин і Миколаїв, експлуатувати тупикову гілку залізниці стало надто збитково. Залізниця Кобижча — Новий Биків вмерла.

...Втомившись дертися через чагарники і дряпати ноги об гілки акації, біля Вороньків я звернув з недіючої залізниці і пішов у село, щоб побувати на могилах декабристів С. Волконського, М. Волконської і О. Поджіо, похованих у Вороньках.

Потім ще раз вийшов на «мертву» дорогу — між Веприком і Миколаєвом. Заіржавілі рейки йшли на південь, гублячись у черговому густому лісі...

Олександр ВОЛОЩУК.

Кобижча — Вороньки — Пустотіно.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

37-річний Олександр Волощук — професійний чернігівський журналіст-мандрівник. З 2002 р. пройшов і проїхав більше 118 тисяч кілометрів по материку Євразія. Основні теми журналістської діяльності під час мандрівок: дослідження життя українців, що живуть за межами України, масові політичні репресії 1930—1950 років (Біломорканал, Соловки, Воркута, Колима, 501-ша будова ГУЛАГу та ін.). Автор книг «Автостопом на край світу» (2008), «Північна Одісея» (2009).

На знімках: сучасний стан залізниці; автор ласує ожиною.

Фото Олександра ВОЛОЩУКА.

Розбирають не тільки рейки, а навіть і щебінь з насипу

А якщо менше мінімуму

Ми, техпрацівники в школах та дитячих садочках, отримуємо мінімальну заробітну плату. Поясніть, чи мають право керівники цих закладів зменшувати заробітну плату з метою подолання економічної кризи без згоди працівника, якщо він виконує той обсяг робіт, який і виконував раніше?

В. СЕМЕНЕНКО.

Житомирська область.

Відповідає заступник начальника юридичного управління, начальник відділу Міністерства праці та соціальної політики О. ТУЛІНА:

— Зміна систем та розмірів оплати праці вважається зміною істотних умов праці, що допускається у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці (відповідно до частини третьої статті 32 Кодексу законів про працю України). Про зазначену зміну працівник повинен бути повідомлений не пізніше, ніж за два місяці.

Якщо колишні істотні умови праці не може бути збережено, а працівник не згоден на продовження роботи в нових умовах, то трудовий договір припиняється за пунктом 6 статті 36 Кодексу законів про працю України, тобто у зв'язку з відмовою від продовження роботи через зміну істотних умов праці.

Позачергове право на спадкування

Поясніть, що таке спадкування, як воно здійснюється та хто має на нього позачергове право?

Тамара КОЗІЙЧУК.

Хмельницька область.

Відповідає заступник міністра юстиції України Леонід ЄФІМЕНКО:

— Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом (відповідно до статей 1216, 1217 Цивільного кодексу України (далі — Кодекс).

До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися у зв'язку з його смертю (стаття 1218 Кодексу).

Статтею 1223 Кодексу визначено, що спадкування за законом може мати місце у разі відсутності заповіту, визнання його недійсним, неприйняття спадщини або відмови від її прийняття спадкоємцями за заповітом, а також у разі неохоплення заповітом усієї спадщини. Право на спадкування за законом одержують спадкоємці почергово.

У першу чергу право на спадкування за законом мають діти спадкодавця, той з подружжя, який його пережив, та батьки (стаття 1261 Кодексу).

Спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку, встановленого статтею 1270 Кодексу (шість місяців), він не заявив про відмову від неї (частина третя статті 1268 Кодексу).

На майно, що переходить за правом спадкоємства до спадкоємців, нотаріусом за місцем відкриття спадщини видається свідоцтво про право на спадщину (стаття 66 Закону України «Про нотаріат»).

Малюкові на придане

Нині я працюю, але невдовзі збираюся в декретну відпустку. Скільки коштів виділяє молодим мамам держава — я знаю. А от яку суму отримаю на рідному підприємстві? Як тепер обчислюють допомогу по вагітності та пологах?

Маргарита ВЄЛІХОВА,

Миколаїв.

Відповідає директор Департаменту соціального партнерства і загальнообов'язкового державного соціального страхування В. СТУПАК:

— Допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке компенсує втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами (ст. 38 Закону України від 18.01.2001 р. № 2240-111 «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням»). Виплачують її за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей — 70) календарних днів після пологів. Розмір зазначеної допомоги обчислюється сумарно та надається в повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів, у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу).

Інструкцією про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян (п. 6.1) (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я від 13.11.2001 р. № 455), передбачено, що листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами видається на місці спостереження за вагітною з 30 тижнів вагітності воднораз на 126 календарних днів (70 — до пологів і 56 — після). Жінкам, які належать до I-IV категорій постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, видається листок непрацездатності з 27 тижнів вагітності тривалістю на 180 календарних днів (90 днів до пологів і 90 — після).

Розрахунок допомоги по вагітності та пологах здійснюється відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за видами загальнообов'язкового державним соціальним страхуванням (далі — Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 р. № 1266.

Розрахунковим періодом, за який обчислюється середня заробітна плата застрахованої особи для оплати листка непрацездатності, є останні шість календарних місяців (з 1-го по 1-е число) праці за основним місцем роботи, що передують місяцю, у якому настав страховий випадок.

Відповідно до пунктів 7-9 Порядку середня заробітна плата обчислюється, виходячи з нарахованої заробітної плати за видами виплат, які визначаються згідно з нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону України «Про оплату праці», та підлягають обкладанню податком із доходів фізичних осіб, у межах максимальної величини (граничної суми) місячної заробітної плати (доходу), на які нараховуються страхові внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.

Пунктом 14 Порядку передбачено, що для осіб, які працюють на підприємствах в установах, організаціях на умовах трудового договору (контракту), середньоденна заробітна плата (дохід) обчислюється шляхом ділення нарахованої за розрахунковий період заробітної плати (оподатковуваного доходу), з якої сплачувалися страхові внески, на кількість відпрацьованих робочих днів у розрахунковому періоді.

Згідно з пунктом 20 Порядку сума допомоги по вагітності та пологах застрахованій особі розраховується шляхом множення суми денної (годинної) виплати, на кількість днів (годин), які підлягають оплаті, тобто на кількість днів (годин) згідно із графіком роботи установи або працівника (якщо такий для нього встановлений), які припадають на період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Служба в армії зараховується до спеціального трудового стажу

Скажіть, чи зараховується служба в армії до викладацького трудового стажу? Відпрацювавши 26 років учителем в загальноосвітній школі, я вирішив піти на пенсію за вислугою років. Але у пенсійному фонді мені не зарахували 2 роки служби в Збройних силах до спеціального стажу. Юристи пенсійного фонду і незалежні юристи, до яких я звертався, дають зовсім різні відповіді.

Юрій В.

Київська область.

Військова служба законодавством України відноситься до державної служби особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності, пов'язаній із захистом Вітчизни. Час її проходження зараховується до страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до ст. 2 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Окрім цього, Постановою Кабінету Міністрів України № 78 від 31 січня 2001 року (зі змінами і доповненнями) «Про порядок виплати надбавок за вислугу років педагогічним та науково-педагогічним працівникам навчальних закладів і установ освіти» чітко зазначено, що до стажу педагогічної роботи зараховується час перебування громадян України на військовій службі.

Для того, щоб працівнику освіти призначили пенсію за вислугу років (незалежно від віку) йому необхідно мати спеціальний стаж роботи від 25 до 30 років. Така вимога передбачена Законом України «Про пенсійне забезпечення» та Постановою Кабінету Міністрів України № 909 від 04.11.1993 р.

Зверніть увагу і на ч. 2 розділу XV «Прикінцевих положень» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», яка передбачає, що пенсійне забезпечення застрахованих осіб, які працювали або працюють на посадах, що дають право на призначення пенсій за вислугу років, які відповідно до законодавства, що діяло раніше, мали право на пенсію за вислугу років, здійснюється згідно з окремим законодавчим актом через професійні та корпоративні фонди.

Ірина НАЗАРЧУК,
юрист.

Сіль — символ стабільності

Не розумію, чому з такою повагою говорять про сіль... І в прикметах також одні застереження: розсиплеш — посваришся. Розкажіть, звідки таке ставлення до солі?

Олександра ШАРОВА.

Чернігів.

«Ви — сіль землі», — сказав Ісус Христос своїм учням. У арабів є вислів «Між нами сіль», а перси говорять про віроломних або невдячних людей, що вони «зрадили солі». Завдяки консервувальним властивостям цієї речовини, слово «сіль» як у древніх, так і в сучасних мовах, почало асоціюватися з високою повагою і шаною. А ще сіль вважається символом стабільності та постійності. Протягом століть сіль (хлорид натрію) була таким коштовним продуктом, що через неї навіть розв'язувалися війни. Однією з причин Великої французької революції були високі мита на сіль, введені Людовиком XVI. Сіль була також коштовним засобом обміну. Мавританські купці обмінювали грам солі на грам золота, а в деяких центральноафриканських племенах шматки кам'яної солі використовувалися як гроші. Англійське слово salary («платня») походить від латинського слова salarium (корінь sal, «сіль»), яким позначалася платня давньоримського солдата, що включала пайок солі. Греки купували за сіль рабів, звідки бере початок вислів «Не коштує сплаченої за нього солі».

У середньовіччі з'явилися різні марновірства, пов'язані із сіллю. Просипати сіль вважалося ознакою нещастя. Наприклад, на фресці Леонардо да Вінчі «Таємна вечеря» перед Іудою Іскаріотом зображена перекинута сільничка. Але вже у XVIII столітті положення людини за обідним столом щодо сільнички вказувало на його соціальний статус: більш знатні люди сидали вище того місця, де стояла сільничка, ближче до глави стола.

Люди ще в стародавності навчилися добувати сіль із солоних водойм, морської води і кам'яної солі. Древній китайський трактат з фармакології згадує більше 40 видів солі і описує два способи її видобутку, які разюче схожі на сучасні. Наприклад, сіль добувають, випарюючи морську воду за допомогою енергії сонця, і найбільший у світі завод, на якому застосовується цей спосіб, знаходиться на узбережжі затоки Себастьян-Віскаїно у мексиканському штаті Нижня Каліфорнія Південна.

В «Британській енциклопедії» наводиться такий цікавий факт: за підрахунками, якщо повністю осушити всі океани, то «вийшло б щонайменше 4,5 мільйони кубічних миль (19 мільйонів кубічних кілометрів) кам'яної солі, що приблизно в 14,5 рази перевищує обсяг тієї частини Європейського континенту, що знаходиться вище максимального рівня моря». А у Мертвому морі концентрація солі приблизно в дев'ять разів більша, ніж в океані! Сьогодні сіль, як і раніше, є коштовним продуктом і використовується як приправа, для консервування м'яса, у виробництві мила і скла та в інших областях. Особливо цікаво те, як сіль використовують в охороні здоров'я. Наприклад, відомо, що нестача йоду в організмі призводить до зобу (збільшення щитовидної залози) і у важких випадках — гальмування розумового розвитку. Тому в багатьох країнах, де у навколишньому середовищі бракує йоду, цей хімічний елемент додають до споживаної людьми солі. Також у деяких країнах у сіль додають з'єднання фтору, щоб запобігти карієсу.

Хоча сіль необхідна для здоров'я — вона регулює об'єм циркулюючої крові і кров'яний тиск, — що можна сказати про спірний зв'язок між споживанням солі й підвищеним тиском? Лікарі звичайно радять гіпертонікам зменшити споживання солі і натрію. Справа в тому, що від третини до половини людей, які страждають гіпертонією, чутливі до солі. Було з'ясовано, що, коли такі люди зменшують споживання солі, кров'яний тиск у них знижується.

Фото Ірини ВОЛОШКИ.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суду Харківської області (пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд, м. Харків, 61022) визнав банкрутом:

- постановою від 23 вересня 2009 р. по справі № Б-50/133-09 приватне підприємство "НПК ХАРМЕТ" (код ЄДРПОУ 35971569, юридична адреса: 61153, м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, б. 56, п/р 26002010170 у ХФ ТОВ Унікомбанк, МФО 350006);
- постановою від 23 вересня 2009 р. по справі № Б-50/136-09 приватне підприємство "ПК СХІДМЕТАЛ" (код ЄДРПОУ 35971899, юридична адреса: 61153, м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, б. 56, п/р 26002010170 у ХФ ТОВ Унікомбанк, МФО 350006);

Ліквідатором призначено Шапілова Сергія Анатолійовича (ліцензія серії АВ № 081149 від 24.07.06 р., м. Харків, Ак. Павлова,132-г, кв. 27).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення. Печатки, штампи, статут, свідоцтво про держреєстрацію, бухгалтерські, фінансові та інші документи ПП "НПК ХАРМЕТ" (код ЄДРПОУ 35971569) та "ПК СХІДМЕТАЛ" (код ЄДРПОУ 35971899) вважати недійсними.

Постановою Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 06.07.2009 р. у справі 23/111, скасовано Ухвалу господарського суду Полтавської області від 27.04.2009 р. у справі 23/111 та припинено провадження у справі № 23/11 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Рижівський гранітний кар'єр» (код ЄДРПОУ 03327339).

---

30 вересня 2009 р. відбувся позачерговий з'їзд Всеукраїнської незалежної профспілки працівників транспорту, на якому було обрано новий керівний склад Ради. Головою Ради Всеукраїнської незалежної профспілки працівників трнспорту обраний Сар'ян Дмитро Арсенович.

Приватне підприємство «ПОИСК», і. к. 13462127, оголошує про припинення ліквідації та стану банкрутства на підставі ухвали господарського суду у Дніпропетровській обл., справа № Б24/200-07 від 28.07.09 р., який затвердив мирову угоду від 19.06.09 р., тел. 371-77-80.

21.09.2009 р. Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) винесено постанову по справі № Б29/180-09 про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю «АТМА ЕСТЕЙТ» (адреса: 49061, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 16, п/р № 26005060284808 у КБ «Приватбанк», МФО 305299, ідентифікаційний код 33718295) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Плющову Наталію Олексіївну (ліцензія АВ № 307204), поштова адреса: 49083, м. Дніпропетровськ, вул. Дарницька, буд. 4, кв. 132; тел./факс (056) 377-82-52.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 18/98/09 від 10.09.2009 року визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру товариства з обмеженою відповідальністю «НАРВИК ЮГ», 54025, м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 13, кв. 48, код ЄДРПОУ 36099730.

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел. 8 (0512) 47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) по справі № 7/95-09 від 28 травня 2009 р. порушено провадження у справі про банкрутство стосовне Відкритого акціонерного товариства «Хлібозавод «Залізничник» (код ЄДРПОУ 23050348, п/р № 26042870 в Сумській ОД «Райффайзен банк Аваль» у м. Суми, МФО 337483, юридична адреса Сумська обл., м. Тростянець, пров. Гаївський, 2-б). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сисоєва Олексія Валерійовича (ліцензія серії АБ № 176146 від 28.07.2005 р., адреса: м. Суми, вул. Петропавлівська, 74, к. 49А).

Письмові заяви з вимогами до боржника, а також документами, що їх підтверджують приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

ПП «Бланксервіс», код 30928613, повідомляє про ліквідацію (Протокол від 29.09.2009 р.). Ліквідкомісія приймає претензії протягом 2 місяців з дати публікації цього повідомлення за адресою: 04116, місто Київ, вул. Довнар-Запольського, 10-А.

В оголошенні, надрукованому 15.08.2009 р. в газеті «Голос України» № 152 (4652) по справі № 5/231/09 про визнання банкрутом ТОВ «Гронос ЛТД» код ЄДРПОУ правильно читати: **33080355.**

Відповідно до частини другої статті 79 Закону України "Про судоустрій України" Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про засідання комісії, яке відбудеться 22 жовтня 2009 року в приміщенні Кловського палацу в залі на першому поверсі за адресою: м. Київ, вул. Пилипа Орлика, 8. Початок засідання з 10.00.

Порядок денний

22 жовтня 2009 року

І. Атестація.

ІІ. Розгляд матеріалів щодо надання рекомендації для обрання на посаду судді безстроково.

Постановою господарського суду м. Києва від 06.03.2009 року № 50/120 ТОВ "Торговий дім «Інтерарм», що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Верхній Вал, 42-В, ЄДРПОУ 32828571, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Борисова Олександра Юрійовича, ліцензія АВ № 347400 від 13.03.2008 року, адреса для кореспонденції: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Франка, 2, кв. 32, тел./факс (044) 501 27 80.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Відкрите акціонерне товариство "Інноваційно-промисловий банк" *(банківська ліцензія № 68 від 04.08.2003 р., дозвіл на право здійснення банківських операцій № 68-2 від 29.09.2004 р.)* з метою фінансового оздоровлення банку здійснює пошук інвестора. Орієнтовний розмір коштів необхідних для фінансового оздоровлення банку - 250 млн. грн. Строк подання заяв - до 28 жовтня 2009 року.

З пропозиціями звертатись до тимчасового адміністратора ВАТ "Інпромбанк" Угрімова Олексія Миколайовича за телефоном (057)777-08-68 та на електронну адресу: refer@inprombank.ua.

Ухвалою від 17.09.2009 р. господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справу № Б26/176-09 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Мега Трейд», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ульянова, буд. 6, кв. 1, р/р 26007224980100, в Дніпропетровській обласній дирекції «Райффайзен Банк Аваль», МФО 305653, код ЄДРПОУ 32293744.

Розпорядником майна призначена Чеснова Наталья Володимирівна, ліцензія АБ 216702, 49033, м. Дніпропетровськ, а\с 2047, тел. 36-10-75.

Ухвалою Господарського суду Вінницької області (інд. 21036, м. Вінниця Хмельницьке шосе, 7) суддя Даценко М. В. Номер справи 10/139-09, порушено провадження у справі про банкрутство Приватного малого науково-впроваджувального інноваційного підприємства «Струм», інд. 21008, Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Бохоники, вул. Пирогова, 151-ж, код ЗКПО 13306137, р/р № 26006301707 в ФЦВ Промінвестбанку м. Вінниці МФО 302571.

Розпорядником майна призначений Бахура Руслан Миколайович, м. Вінниця, Келицька, 106/70, ліцензія № 347348 від 27.12.2007 року.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Краматорськтеплоенерго" (84320, м. Краматорськ Донецької області, вул. Бєляєва, 113, тел. (06264) 3-98-10, факс: 7-13-12) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про продовження дії ліцензії з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності м. Краматорськ Донецької області, Краматорська ТЕЦ"

До відома громадськості:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Краматорськтеплоенерго" (84320, м. Краматорськ Донецької області, вул. Бєляєва, 113, тел. (06264) 3-98-10, факс: 7-13-12) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про продовження дії ліцензії з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях та установках з використанням нетрадиційних або поновлювальних джерел енергії за місцем здійснення заявленої діяльності м. Краматорськ Донецької області, Краматорська ТЕЦ"

До відома громадськості:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Краматорськтеплоенерго" (84320, м. Краматорськ Донецької області, вул. Бєляєва, 113, тел. (06264) 3-98-10, факс: 7-13-12) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про продовження дії ліцензії з виробництва електричної енергії за місцем здійснення заявленої діяльності м. Краматорськ Донецької області, Краматорська ТЕЦ"

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

28 вересня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Учасник Фонду Акціонерний банк "Таврика" (м. Київ, реєстраційний номер у Фонді №008 від 02.09.1999р.) змінив назву на **Публічне акціонерне товариство "Банк "ТАВРИКА"** (свідоцтво учасника Фонду №008 від 28.09.2009).

29 вересня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Учасник Фонду Закрите акціонерне товариство "Перший Український Міжнародний банк" (м. Донецьк, реєстраційний номер у Фонді №111 від 02.09.1999р.) змінив назву на **ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК"** (свідоцтво учасника Фонду №102 від 29.09.2009). 8-800 3081080 www.fg.org.ua

---

На підставі рішення Комісії з питань нагляду та регулювання діяльності Банків від 10 вересня 2009 року, № 518 «Про схвалення програми фінансового оздоровлення»,

ВАТ «Банк Столиця»

оголошує конкурс із залучення інвесторів

з метою фінансового оздоровлення банку.

Ліцензія Національного банку України № 212 від 04 березня 2009 року. За детальною інформацією звертайтесь за телефоном **(044) 230-87-67.**

Постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т. Шевченко, 18/1) від 10.09.2009 року у справі № 6/15-09 ТОВ «ПЛАНЕТА СТРОЙ ПЛЮС» (Сумська обл., Сумський р-н, с. Підліснівка, вул. 50 років Стахановського руху, код 34513425) визнано банкрутом, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мальованого Олександра Павловича (ліцензія серії АВ № 158256 від 21.09.2006 року, м. Суми, вул. СКД, 24/2).

26.09.2009 р. Постановою Господарського суду Дніпропетровської обл. (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) у справі Б24/26-09 Товариство з обмеженою відповідальністю «Нафтопродукт», ЄДРПОУ 32196790 (Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, смт. Ювілейне, вул. Радгоспна, 56, р/р № 26005009048001 в АТ «ІндексБанк», МФО 307015) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тернову Інну Валентинівну (ліц. № АБ 397396, 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 169/4/43, тел.8095-505-57-07). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

24.09.2009 р. Постановою Господарського суду Дніпропетровської обл. (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) у справі Б24/27-09 Товариство з обмеженою відповідальністю «Трейдер», ЄДРПОУ 30508563 (Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, смт. Ювілейне, вул. Радгоспна, 56, р/р № 26004000532001 в АТ «ІндексБанк», МФО 307015) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тернову Інну Валентинівну (ліц. № АБ 397396, 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 169/4/43, тел.8095-505-57-07). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44Б) за позовом фізичної особи підприємця Цимбал Ірини Анатоліївни 17.08.2009 року була винесена Постанова про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю «ФК»Універсальна» (01034, м. Київ вул. Ярославів Вал, 34, р/р 2650802035001 в ВАТ «ЕРДЕ БАНК» м. Київ, МФО 380667, ЗКПО 35945900) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

Справа 44/439-б. Ліквідатором банкрута призначено фізичну особу підприємця Цимбал Ірину Анатоліївну (м. Київ, вул. Генерала Наумова, 41, кв. 124), контактний телефон (067) 736-88-99.

Постановою Господарського суду АР Крим (95000, м. Сімферополь., вул. Р. Люксембург/Річна, 29/20) від 22.09.2009 р. по справі № 2-12/4784-2009, Гвардійське виробниче управління житлово-комунального господарства (АР Крим, Сімферопольський район, смт. Гвардійське, вул. Леніна, 1; код ЄДРПОУ 03348229) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнаний його банкрутом».

Ліквідатором призначено арбітражною керуючою Куртаметова Якуба Юнусовіча. Ліцензія № 307452, серія АВ (95023, м. Сімферополь, вул. Зої Рухадзе, 127; т/факс 8 (0652) 513973).

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 24.09.2009 р. по справі № Б-39/124-09 товариство з обмеженою відповідальністю "ВІКСЕН" (Україна, м. Харків, пр. Героїв Сталінграду, 10, код 33120256, р/рахунок 26009036374700 у ХФ АКІБ "УкрСиббанк" ХРУ, МФО 351641) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Кузнєцову Оксану Анатолієву (м. Харків, вул. Чернишевська, 26, 3-й пов., тел.: 8(057)760-45-72).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) від 23.09.2009 р. по справі № Б-48/105-09 товариство з обмеженою відповідальністю "Промбудмонтажінвест" (код ЄДРПОУ 35246739, 61030, м. Харків, вул. Греківська, 79, п/р 26001103358001 у ЗАТ "Альфа-Банк" м. Київ, МФО 300346) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лученка Д. В. (ліц. АВ № 307234 від 31.01.2007 р., адреса: 61174, м. Харків, пр-т Перемоги, буд. 57-Б, кв. 23).

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) по справі № Б-50/124-09 від 07.08.09 р. порушено провадження по справі про банкрутство СПДФО Москаленко М. А., код 3008710846, м. Харків, Салтівське шосе, 242, кв. 41, п/р 26001406438001 у Приват-Банку м. Харків.

Постановою від 14.09.09 р. СПДФО Москаленко М. А. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Заривайка В. В., ліц. АВ № 158306 від 23.10.06 р. (вул. Петровського, 6/8, к. 15, м. Харків, 61002, т. (057)700-55-97). Згідно постанови встановлено строк подання вимог кредиторів у 1 місяць з дня прийняття постанови про визнання боржника банкрутом.

На фестивалі «В родинному колі», що відбувся у місті Дубно, мистецтво своїх народів представили білоруське, вірменське, польське, єврейське, російське та чеське культурні товариства Рівненщини *(Укрінформ)*

Уряд заснував літературну премію імені перекладача та громадського діяча Григорія КОЧУРА. Про це йдеться у постанові Кабміну № 1010

РЕГІОНИ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Свято хорової музики

У Хмельницькому пройшов перший відкритий міжнародний фестиваль «Співоча асамблея».

У ньому брали участь академічний хор та художні колективи із Вінниці, Кам'янця-Подільського, Нетішина, польського Чеханова. У перший фестивальний день порадували своїм співом хор парафії «Христа — Царя Всесвіту», народна академічна капела студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, колектив студентів Хмельницького музичного училища імені В. Заремби «Молодість», а також Хмельницький муніципальний камерний хор. У стінах костьолу, де проходила асамблея, звучала як духовна, так і світська музика. Концерти відбулися також в інших храмах Хмельницького та Кам'янця-Подільського, а також в органній залі обласної філармонії. В заключному заході брали участь понад триста хористів.

Ірина КОЗАК.

Видадуть усі твори Уласа Самчука

Видати всю творчу спадщину українського письменника, номінанта на Нобелівську премію, уродженця села Дермань Здолбунівського району Уласа Самчука взявся Національний університет «Острозька академія». Перевидання творів почалося з трилогії «Волинь» у двох частинах, а не так давно побачив світ третій том творів письменника, до якого увійшли повісті «Марія», «Чого не гоїть огонь» та збірка оповідань «Віднайдений рай».

Повість «Марія» — це один з найвідоміших творів прозаїка, своєрідний реквієм про голодомор 1933 року. У творі «Чого не гоїть огонь» відтворено боротьбу українців-патріотів за незалежність своєї держави. Оповідання, що увійшли до збірки «Віднайдений рай», позначені враженнями письменника з часів його «першої європейської еміграції» у 30-х роках минулого століття. У цих творах Улас Самчук поряд із відображенням подіями робить проекцію на свою малу батьківщину, «своєрідний рай» — село Дермань.

Ініціаторами видання творів письменника в Україні стали Оксана та Ярослав Соколики з Канади, котрі є розпорядниками творчої спадщини Уласа Самчука. Саме вони надали ексклюзивне право на перевидання творів Національному університету « Острозька академія» як провідному центру української духовності та патріотизму.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Щоб любити життя і бачити добрі дні

ЛІТЕРАТУРНЕ ІМ'Я

БУШНЯК Володимир Степанович (на знімку) народився 9 березня 1952 року в місті Коркіно Челябінської області. У 1969 році закінчив середню школу № 2 у м. Рені Одеської області. З 1972 по 1974 рік служив у лавах Радянської Армії.
Після демобілізації вступив до Сімферопольського державного університету на філологічний факультет. Закінчив СДУ в 1980 році. У студентські роки працював в університетській газеті «Университетская жизнь». Після закінчення університету — вчителем російської мови і літератури. Згодом — директором Сімферопольського клубу письменників, журналістом.
Автор газетних і журнальних публікацій, книг: «Перекресток» («Таврия», Сімф., 1984), «Испытание» («Таврия», Сімф., 1988), публіцистичної книги «Земля — за горизонтом» («Таврия», Сімф., 1984), роману «Стамбульский зазывала» («Крымский писатель», Сімф., 2007). Друкувався в журналах: «Литературная учеба», «Октябрь», «Советская литература», «Смена», «Радуга» та ін.
Лауреат премії В. Короленка Національного союзу письменників України, лауреат премій журналів «Радуга», «Наш современник», міжнародної літературної премії імені великого князя Юрія Долгорукого.
Нині — Голова Кримської республіканської організації Національної спілки письменників України.

Незабутній той час. Літературний півострів розділився на різні спілки письменників. Ми приїхали за завданням Президії НСПУ, щоб допомогти кримським письменникам об'єднатися. Не зовсім удалий був день приїзду — дата депортації кримських татар зі своєї колишньої батьківщини. Не відразу вщухали пристрасті. Керівник столичної делегації Володимир Яворівський слово за слово тягнув до примирення і створення Кримської письменницької організації у складі Спілки письменників України. Ми з В'ячеславом Медведєм, чудовим письменником і розумним дипломатом, перечитували ночами твори і старих, і нових кандидатів у члени Національної спілки письменників Криму. Я особисто тоді вперше і познайомився с Володимиром Бушняком. Мені здалося: оце і є майбутній керівник кримської організації письменників. Так воно потім і сталося. Складний Крим як письменницьке єдине поле. Тиск на обстановку не тільки фізичний, що особливо прилітає з північними вітрами. Я давно вже хотів взяти інтерв'ю у Володимира Бушняка. У ті мої розмови-запрошення до слова він сором'язливо відмовлявся. Тепер погодився сам. Ми провели з ним чимало часу, щоб читач газети переконався в тому, як уціліло, не пішло на принади окремих політиків нинішнє літературне слово літописців Криму. Фізично в найважчий час для НСПУ, коли хотіли забрати в українських письменників приміщення на Банковій, 2, вони приїхали всі як один і стояли під дощем і снігом, не злякавшись передбачуваного погрому будинку. Ми йшли потім разом вулицями Києва до пам'ятника Тарасові Шевченку. Володимир Бушняк крокував поруч. Він був надійний, стійкий і являв взірець мужності.

Я поставив йому в цей приїзд до Криму свої запитання. Ми разом потім їх шліфували, щоб вони були ближчими до життя однієї з найбільших письменницьких одиниць НСПУ.

— Ваша книга «Стамбульський зазывала», з темою і нині модною, тоді, після її видання, відразу знайшла читача, завоювала кілька престижних премій. Що вона означає для сьогодення?

— Мені важко, як і кожному автору, судити про свої книжки. Це право належить читачам і критикам. Можу сказати тільки, що як і тоді, після публікації роману в журналах «Радуга» і «Наш современник», а пізніше окремою книгою, про роман продовжують говорити і писати. Особливо в інтернеті. На нього посилаються в суперечках і дискусіях. Іноді, читаючи все це, я відкриваю для себе щось нове, те, чого я не знав про свій роман, чи те, про що я і не думав писати, але хтось це в романі побачив. Таке буває, коли книгу не просто пробігають очима, а читають вдумливо. Адже за кожним словом, за кожною фразою завжди залишається ще один зміст, про який навіть сам автор часом не здогадується. Це відбувається тому, що художній твір створюється певною мірою на підсвідомому рівні. А те, що приходить до нас із підсвідомості, ми не завжди зауважуємо і розуміємо. Коли ж це комусь удається побачити, це свідчить про дуже уважне ставлення до тексту, про серйозність сприйняття художньої реальності. Мені подобається, коли про книги і про літературу взагалі говорять серйозно.

Справжня класична художня література завжди була справою елітарною і подвижницькою.

Мені здається, що за останні роки серед усіх духовних утрат ми втратили головне, що нас піднімало над світом, — серйозне ставлення до художньої літератури, до її вічних невичерпних цінностей. Ми з нації духовної, що любить літературу, непомітно перетворилися на націю ринкову. Ми розучилися заглядати у власну душу і вже не чуємо подиху свого серця. Коли я писав свій роман, я не думав про жодні премії, я просто розповідав про те, що за всіх часів відбувалося з тисячами і могло б статися з кожним із нас, байдуже де, у Києві, у Москві чи в Стамбулі. Людина завжди вирішує сама, ким їй залишатися в цьому житті і за що боротися. Якщо це й сьогодні комусь цікаво і про це говорять і сперечаються, виходить, Бог не помилився, коли допомагав мені. Значить, моя книга і сьогодні комусь потрібна.

— Багато подій і людських доль, напевно, залишилося, як то кажуть, за бортом, не ввійшло в оповідь. Розкажіть про це.

— Це питання техніки. Я не ставив собі завдання розповісти про все, що я спізнав і побачив у Стамбулі. Моєю метою було створити сучасний короткий і дуже динамічний роман про те, що з нами з усіма сталося і перед яким вибором багато хто з нас опинився у переломний момент епохи. Треба сказати, що події, описані в романі, вигадані. Так само вигадані й дійові особи. Але все це було створене з тієї реальності, котра тоді, у дев'яності роки, існувала в Стамбулі. А вона була непростою. І не тільки для нас, а й для місцевих мешканців. Той багатомільйонний потік туристів, який ринув на Стамбул, багатьох із них просто ввів у стан трансу. Це з одного боку, а з другого, точнісінько в такий стан впадали і багато хто з наших співвітчизників, які прибували до Стамбула з колишнього Радянського Союзу. Для багатьох потрапити зі зруйнованої напівголодної країни у розкішний, сповнений достатку і спокус Стамбул було справжнім потрясінням. Не всі могли це витримати. Не всі могли встояти перед спокусами і всілякими принадами. Життя завжди складніше і трагічніше, ніж ми його собі уявляємо, і в ньому завжди знаходиться місце таємничому і несподіваному. Сьогодні багато що з того, про що я вперше довідався і що побачив у Стамбулі, стало для нас повсякденністю, і багато що з того, що вже міцно укоренилося в нашому житті, нас уже не шокує. Більше того, наше життя стало дуже схожим на те, з яким ми колись зіткнулися в Стамбулі. Я маю на увазі гірший бік людського життя. І в цьому сенсі подій і понівечених доль вистачило б не на одну книгу. Як, утім, і подій або людських учинків, гідних найвищих слів і оцінок. Звичайно, той фактичний матеріал, який залишився невикористаним, не ввійшов у роман, міг би, поза всяким сумнівом, бути цікавим для сучасного читача. Але це була б уже інша книга.

— Ви є керівником кримської республіканської організації Національної спілки письменників України. Вона була створена давно. Однак кілька років тому нові часи змусили багато чого реформувати. У чому полягала суть нововведень і змін?

— Про це багато писали як у нашій кримській пресі, так і в центральній. Але, на жаль, ніхто з журналістів так і не докопався до суті питання чи не захотів. Бо тоді довелося б мати справу з правдою. А правда полягала в тому, що ще за часів перебудови в кримській письменницький організації почалися процеси, котрі ніяк не можна було залишати без уваги і які згодом призвели до того, що з розпадом Радянського Союзу і Спілки письменників СРСР розпалася і кримська організація Спілки письменників України. Що зовсім не було і не повинно було бути закономірним. Адже Крим залишався у складі України, а кримська письменницька організація — у складі Спілки письменників України. Недалекоглядність тодішніх керівників письменницької організації призвела до того, що на кінець дев'яностих років у Криму вже діяли три місцевих самодіяльних «союзи» і кримська організація Спілки письменників України, котра цілковито втратила на той час авторитет і будь-який вплив на нове письменницьке покоління. Потрібно було просто виправити цю ситуацію. Дати новому поколінню письменників опору, показати, що вони затребувані. Відновити в Криму авторитет головної, державної, Національної спілки письменників України в особі кримської організації. Розв'язати численні проблеми, що нагромадилися протягом цього часу, головною з яких була втрата закріпленого в радянські часи за письменницькою організацією приміщення, чого жодним чином і за жодних обставин не можна було допускати. Потрібно було вирішувати і творчі питання. Кримська письменницька організація не мала свого друкованого органу. Не було і видавничої політики. Як відомо, за все це довелося поборотися. Пліч-о-пліч з керівництвом НСПУ. Сьогодні Кримська республіканська організація має закріплене за нею невелике, але зручне приміщення в центрі міста, в історичному будинку Центрального музею Тавриди. Ми маємо сьогодні газету «Литературный Крым», журнали «Алые паруса» і «Черное море». Активно працює видавництво «Крымский писатель», котре видає не тільки професійних письменників, а й молодих літераторів-початківців. При нашій письменницькій організації працює молодіжна республіканська літературна студія імені Миколи Кобзєва, першого редактора журналу «Черное море». Свого часу були організовані і проведені такі відомі літературні заходи і фестивалі, як «Дні кримської літератури в Севастополі», «Крим і світова література» (у Феодосії) та інші. От уже четвертий рік у Коктебелі проходить Міжнародний літературний фестиваль «Коктебельська

весна», душею і мотором якого всі ці роки є поет В'ячеслав Ложко, лауреат Міжнародної літературної премії імені Миколи Гумильова. Торік у Євпаторії народився новий літературний фестиваль «Поетичний трамвайчик». Літературне життя в Криму змінилися, стало насиченим, цікавим і плідним. Звичайно, і сьогодні є ще не вирішені проблеми, але це вже проблеми іншого характеру.

— У вас, у Криму, особливі літературні традиції, пов'язані з творчістю таких великих письменників, як Чехов, Леся Українка, Грін, Волошин, Купрін і, звичайно ж, Пушкін, який бував у Криму і залишив про нього свої геніальні рядки. Як усе це впливає сьогодні на письменників, які живуть у Криму? Чи наслідують вони ці традиції?

— На творчість кожного художника, зокрема й художника слова, передовсім впливає те, що його оточує. Крим багатий не тільки своєю унікальною природою, а й своєю історією, тісно пов'язаною з великими літературними іменами, починаючи від Геродота і кінчаючи Пушкіним, Гоголем і Набоковим. Присутність духу великих імен на кримській землі відчуває, мені здається, кожен кримський письменник. Тому геніальні рядки Пушкіна «Так, если удаляться можно Оттоль, где вечный свет горит, Где счастье вечно, непреложно, Мой дух к Юрзуфу прилетит» є для усіх нас живим підтвердженням такої присутності. Крим — то особлива літературна Майстерня, у якій є великі Майстри минулого і Митці нинішні, що прагнуть майстерності. Мені здається, кожен кримський письменник у своїй творчості рівняється на ті великі літературні зразки, на ті імена, якими пишаються наші великі літератури, українська і російська. А це і є наслідування традицій. Я гадаю, що, наслідуючи традиції, письменник тим самим бере на себе велику відповідальність. І це, у першу чергу, свідчить про його творчу зрілість. Я розумію, що в рамках цього інтерв'ю неможливо перелічити всіх, кого б я хотів відзначити як письменників, які продовжують традиції наших літератур, але кілька імен я назву.

Почну з Валентини Фролової, чудової севастопольської письменниці, головного редактора альманаху «Севастополь», лауреата багатьох літературних премій, автора не одного десятка книг. Нещодавно її роман «Вітри Босфору» було визнано гідним дуже престижної відзнаки — Міжнародної літературної премії імені Олександра Невського. Там же, у Севастополі, живе дивовижний письменник Микола Тарасенко, якому цього року виповниться дев'яносто років. Перелічити всі його книги, нагороди й ордени тут просто неможливо. У Ялті живе не менш заслужений орденоносець, лауреат премії ім. Чехова, письменник Григорій Пятков, книги якого свого часу друкувалися в самих престижних видавництвах Києва і Москви. Дуже відповідально і серйозно працює в історичному жанрі Леонід Єфанов, лауреат премії Автономної республіки Крим, автор таких відомих романів, як «Важкий вибір імперії» і «Кавказький фельдмаршал». Навесні цього року Міжнародною літературною премією імені Юрія Долгорукого був відзначений роман Олександра Загорулька «Гора і миша».

Звичайно, хотілося б згадати всіх, чия творчість відзначена престижними преміями і високими нагородами. Але тоді довелося б назвати принаймні з півсотні імен відомих кримських письменників, які є сьогодні гордістю нашої літератури, і не тільки продовжувачами літературних традицій, але і їх ревними хранителями.

— Нові книги кримських письменників… Яка їх нинішня доля? Адже кримська тема — вона відповідальна подвійно, бо після того, що тут писалося і було створено на віки, не можна в чомусь оступитися. Яка доля книг нового покоління кримчан?

— В кожної книги, як і в людини, своя доля. Випускаючи книгу у світ, письменник немов випускає птаха у небо. Куди він полетить — ніхто не знає. Це один бік справи. І мені цікаво про це говорити, тому що це пов'язане з таємницею. Міркувати про другий бік медалі, пов'язаний з труднощами видання, з тиражами, з продажем тощо, немає жодного сенсу. Був час, коли книги в нашій країні видавали мільйонними тиражами за державний кошт, але від того в нашій літературі не побільшало Пушкіних і Тургенєвих, Цвєтаєвих і Ахматових, Шолохових і Шукшиних. Звичайно, стверджувати, що великі тиражі і державна підтримка книговидання не потрібні чи свого часу були справою даремною, — неправильно і несправедливо. Але в тій формі, у який ця підтримка існувала, було і багато неприродного. Сьогодні ми живемо в більш природних літературних умовах. Сьогодні нам так само важко видавати свої журнали, газети і книги, як це було за часів Пушкінського «Современника». Справжня класична художня література ніколи не була справою поголовною, навіть у радянські часи. Вона завжди була справою елітарною і подвижницькою. І кримські письменники ніколи не забували про це. Сьогодні в кожного з них своя літературна доля, і книги, що вони видають, наче птахи, розлітаються по всьому світі. Я завжди поділяю радість, коли хто-небудь із письменників каже мені: «Знаєш, а моя книжка якимсь чином опинилася в Канаді». Чи: «Моя книжка знаходиться в бібліотеці президента Росії». Чи ще таке: «Мою книгу переклали німецькою!» Колись Марина Цвєтаєва видала свою першу книгу «Вечірній альбом» власним коштом, мізерним тиражем, і її помітили! І хто?! Волошин! Це був справжній успіх. А потім прийшло і читацьке визнання. Точнісінько так само визнані сьогодні читачами і кримські письменники, книги яких видаються за власні гроші і невеликим накладом. Ці книги не зникають у безвісності. Їх помічають, про них говорять і сперечаються. Їх відзначають різноманітними літературними преміями. Це книги таких письменників як Галина Печаткіна, Костянтин Фролов, Сергій Овчаренко, Олександр Грановський, Галина Грановська, В'ячеслав Кілеса, Валерій Левенко, Анатолій Масалов, Борис Бабушкін, Володимир Сорокін, Валерій Воронін, Едуард Абрамов, Ірина Сотникова, Павло Гребенюк, Андрій Агарков, Микола Ярко, Євген Никифоров і багато інших. Суть і значення художньої книги не в її тиражі, а в її змісті і якості, у таїні слова, котре вдовольняє спрагу духовного пізнання. Така книга і в одному примірнику буде затребувана, стане популярною і, як траплялося не раз у російській літературі, буде передаватися в рукописному вигляді з рук у руки. Напевно, таку книжку хтось уже пише. Добре, якщо це кримський письменник.

> Лихо в тому, що молоді літератори–початківці з числа національних меншин з кожним роком усе рідше і рідше послуговуються у своїй творчості своїми рідними мовами.

— Над чим Ви працюєте сьогодні? Адже Ваш час нині зайнятий службою. Як керівникові організації Вам доводиться розв'язувати чимало рутинних проблем. Чи залишається час для творчості?

— Творчий процес у творчої людини не припиняється ніколи. Є в неї час на творчість чи ні, підсвідомість працює без вихідних. Питання в іншому. Пам'ятаєте, як сказав Володимир Маяковський: «Поэзия — та же добыча радия, в грамм — добыча, в год — труды: изводишь единого слова ради тысячи тонн словесной руды». Отож, коли до тебе приходить усвідомлення того, що за кожне твоє слово ти нестимеш відповідальність не тільки за життя на землі, а й потім, на небі, ти вже зовсім по-іншому ставишся до власної праці. Все зовнішнє, наносне іде на задній план, а весь брудний процес добування «радію» протікає десь глибоко в підсвідомості. Це те, що стосується рутини й часу. Що ж до самої роботи, можу сказати лише одне. Те, що я роблю сьогодні, зовсім не схоже на те, що було написано вчора. Я маю на увазі роман «Стамбульский зазывала». Хоча час і події в майбутній книзі комусь можуть нагадати той роман. Насправді нічого подібного між ними не буде і не повинне бути. Бо мета і завдання нової книжки зовсім інші. Мені б не дуже хотілося зараз про це говорити. Робота ще не закінчена, тому і предмета розмови поки що немає. Я сам багато чого ще не знаю. Знаю тільки, що ця книга буде про любов і про пошуки щастя.

— Якими мовами пишуть члени Кримської республіканської організації Національної спілки письменників України? Чи є можливість друкувати свої твори на національних мовах і чи займаються кримські письменники перекладами?

— Це дуже важливе запитання. І не тільки для нас, кримських письменників, а й для всіх письменників узагалі, котрі пишуть своїми національними мовами. Коли твір автора виходить у світ у перекладі іншою мовою, це вже саме по собі сприймається як авторський успіх. Але, мені здається, важливіше побачити свій твір надрукованим спочатку рідною мовою. Я вже казав, що у нас видається газета «Литературный Крым», журнали «Алые паруса» і «Черное море». Це наші письменницькі видання, і ми ще нікому з письменників не відмовляли в публікації своїх творів рідною мовою. Переважно у нас пишуть трьома мовами: російською, українською і кримськотатарською. Трапляється, що твір публікується відразу двома мовами: мовою оригіналу і у перекладі на російську чи українську. Є в нашій організації письменники, що займаються перекладами на російську з інших мов. Це Самадин Шукурджієв, Ірина Сотникова, Ольга Голубєва та інші. Є й професійний перекладач з кримськотатарської та з турецької на російську, професор Таврійського Національного університету імені Вернадського Адиле Емірова, відома своїми працями як у науковому, так і в літературному світі. У журналі «Черное море» не так давно був опублікований її чудовий переклад з турецької на російську уривка з роману кримськотатарського письменника Денгіза Дагджі, який нині живе в Лондоні. Хочу ще раз наголосити, наші друковані видання завжди були і залишаться відкритими для публікації творів наших письменників як національними мовами, так і в перекладі. Лихо в тому, що молоді літератори-початківці з числа національних меншин з кожним роком усе менше і менше послуговуються у своїй творчості своїми рідними мовами. Це велика помилка. Крим за своїм етнічним складом багатонаціональний, але це майже непомітно за тією літературно-мовною гамою, яку ми спостерігаємо. От у чому проблема.

— Як стоять справи з книговиданням? Адже це найважливіше для письменника. Чи існує державна підтримка видання книг членів кримської організації НСПУ?

— Частково я вже відповів на це запитання, коли ми говорили про долю нових книг кримських письменників. Сьогодні видання нової письменницької книги в нас у Криму — справа суто особиста. Я знаю багато прикладів того, скільки письменницьких книг щорічно видається в різних областях України і які на це виділяють кошти з обласних бюджетів. У нас до цього питання ставлення влади інакше. Якщо ще кілька років тому з бюджету АРК виділялося на загальне книговидання Комітету з інформації не більше трьохсот тисяч гривень, що у три-чотири рази менше, ніж у будь-якій області України, то сьогодні і цих грошей немає. Що ж до цілеспрямованої підтримки книговидання саме професійних письменників Кримської організації НСПУ, те цього ніколи не було і, зрозуміло, немає й сьогодні. Напевно, тому в нас так багато хороших письменників. Той, хто спирається тільки на власні сили, завжди виявляється сильнішим за того, хто чекає допомоги.

— Як ви дивитеся в майбутнє? Чи можна сподіватися на краще? І чи можуть письменники впливати своїм словом на ті непрості життєві й духовні процеси, що їх ми всі сьогодні переживаємо?

— Я людина віруюча. І завжди дивлюся в майбутнє з вірою, попри всі життєві негаразди. Я переконаний, що поки ти віриш у свою долю, у свої сили, завжди є шанс отримати те, до чого ти прагнеш. І не використовувати цей шанс було б нерозумно. Я з вірою дивлюся і на наше спільне майбутнє, на майбутнє нашого народу, нашої літератури. Яким воно буде, залежить багато в чому від кожного з нас. І це правда. Адже в кожній нашій сьогоднішній думці, у кожному нашому сьогоднішньому слові вже закладений образ нашого майбутнього. І кому як не письменникам формувати через думку, через живе слово цей образ! Є непорушний закон Істини: все, що людина може собі уявити, вже існує в майбутньому. Завтрашній день ми «малюємо» своїм словом сьогодні. У Біблії сказано: «Отож, відкинувши всяку злість і всяке підступництво і лицемірство і заздрість і всяке лихослів'я, як малі діти, полюбіть чисте словесне молоко, щоб від нього зрости вам на порятунок». І далі: «Тому що, хто любить життя і хоче бачити добрі дні, той утримує язик свій від зла і вуста свої від лукавих речей. Ухиляйся від зла, шукай миру і прагни до нього». Я упевнений, що нашими спільними зусиллями і працею наш завтрашній день буде кращим за нинішній. Ми всі живемо заради цього. Заради того, щоб любити життя і бачити добрі дні.

> Той, хто спирається тільки на власні сили, завжди виявляється сильнішим за того, хто чекає допомоги.

Взяв інтерв'ю Володимир ЮГОВ.

ЮВІЛЕЙ

Донецька скарбниця мистецтв

Сьогодні Донецький обласний художній музей приймає поздоровлення з нагоди 70-річчя з дня заснування. Численні гості — офіційні особи, майстри мистецтв, прихильники прекрасного вітають одне з кращих в Україні зібрань творів зарубіжних, російських та українських художників.

Напередодні цієї події відбулося відкриття великої виставки з нових надходжень живопису, графіки, скульптури та прикладного мистецтва майстрів Донеччини, багатьох міст України, Німеччини, США за останні 15 років. Чимало робіт минулих століть потребували відновлення, тож працівники Науково-дослідного реставраційного Центру України части гості музею. Тому особливу зацікавленість викликав альбом, в якому представлено твори до реставрації і після. Провідний реставратор Центру, заслужений працівник культури України Анатолій Бежкровний підніс його директорові музею Галині Чумак.

На знімку: Студенти Донецького художнього училища уважно слухають розповіді про створення музею.

Микола КАПУСТА.
Фото автора.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

На Прикарпаття повернувся «Родослав»

На Прикарпатті відбувся III Міжнародний фольклорний фестиваль етнографічних регіонів України «Родослав». На свято приїхали близько двох тисяч учасників з багатьох міст України, а також із США, Польщі, Молдови. Понад півсотні аматорських фольклорних колективів на відкритих сценах міста репрезентували своє мистецтво.

Гості фестивалю відвідали фольклорні світлиці, виставки робіт майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, спортивні «Етноігри-2009» та свято «Храму української родини».

Фестиваль «Родослав» започатковано 2001 року як щорічний. Однак між другою та третьою зустріччю шанувальників фольклору минуло сім років. Ініціаторами фестивалю виступили всеукраїнські асоціації і об'єднання товариств етнографічних регіонів України, а організаторами — Івано-Франківська облдержадміністрація та виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради за підтримки Міністерства культури і туризму України. Мета заходу — популяризація автентичного фольклору, відродження та збереження народних традицій і обрядів.

Дарина НАЗАРЧУК.

СВІТЛО ПАМ'ЯТІ

ЛУГАНЩИНА

У Старобільську відзначили 80-річчя Івана Світличного

У Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка разом з Інститутом літератури НАН України проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію, присвячену творчій спадщині Івана і Надії Світличних. Конференція зібрала науковців із Києва, Харкова, Сум, Кам'янця-Подільського, Івано-Франківська та деяких інших регіонів. Говорили про те, що, на превеликий жаль, для багатьох наших сучасників «шестидесятники» невідомі, наче їх і не було. Уявлення про літературу сформовано шкільною програмою, у якій до кінця XX століття не знайшлося місця дисидентам 60-х років. Сьогодні ця прогалина заповнюється. Історії життів «шестидесятників» схожі. Вони виросли в післявоєнний час. Відрізнялися яскравими спалахами неординарної творчості, сплесками громадянської активності, за що й розплачувалися. Арешти, табори, заслання, в'язниці, рання смерть від захворювань, отриманих в ув'язненні. З кінця 1950-х років молодий літературознавець Іван Світличний, який народився на Старобільщині, стає ідейним наставником українського «шестидесятництва». У 36 років був вперше заарештований. У 1973 році, після другого арешту, засуджений на сім років таборів суворого режиму і на п'ять років заслання. Усі ці роки Світличний продовжував літературну роботу.

Учасники конференції звернулися до керівників області та Старобільського району з проханням увічнити пам'ять Івана Світличного на Луганщині. Науковці пропонують присвоїти Половинкинській школі та Старобільській районній бібліотеці ім'я Івана Світличного, перейменувати вулиці в Луганську, Старобільську, Антрациті та в селі Половинкине, де жили й працювали Іван та Надія Світличні.

Алла АНТІПОВА.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА

Військові вирушили на прощу

Майже тисяча військовослужбовців Збройних сил України та інших військових формувань брали участь у першій Всеукраїнській військовій прощі до Зарваниці. Її гасло — «Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться». За словами старшого офіцера Головного управління виховної та соціально-психологічної роботи Збройних сил України полковника Григорія Філя, стати прочанами виявила бажання значна кількість офіцерів, контрактників, курсантів та їхніх родин. Військові взяли участь у богослужіннях у Марійському духовному центрі і парафіяльній церкві, де зберігається чудотворна ікона Богоматері, панахидах за тих, хто загинув, виконуючи службовий обов'язок, пройшли Хресною дорогою. Супроводжували прочан військові музиканти, які виконували духовний репертуар.

Василь ЛАБАЙ.

Райське дерево із Самчиків

Буває така земля: що не посієш — збереш багатий урожай. А є місця, де народжуються таланти. Ніхто їх там не сіє і тепличних умов не створює, а воно, дивись, ледь не в кожній хаті як не художник, то поет, то співак, то різьбяр... Так і в Самчиках, що в Старокостянтинівському районі на Хмельниччині. Не в кожному місті є такі творчі об'єднання, художні майстерні та стільки власноруч створених картин, як в цьому селі.

Зона особливого таланту

— Це в нас така зона особливої природної активності, — висловлює припущення заслужений майстер народної творчості, член Національної спілки художників Олександр Пажимський. — В геології є таке правило: в материковому розломі правий берег повинен бути вищий, а лівий — нижчий. Наш Случ саме тече по такому розлому, але співвідношення берегів якраз протилежне. Ймовірно, через це у нас і люди особливі, наділені багатьма талантами.

Може, й справді природа постаралася. Але, думається, не тільки вона зробила Самчики селом талантів. А ще й такі люди, як сам Олександр Пажимський. Коли вже така охота, міг би собі малювати для душі тихо в своїй хаті. Або пробивався б на великі художні орбіти. Та де там, вирішив, видно, діяти всупереч законам природи і притягнути оті високі мистецькі світи у свої крихітні Самчики.

У селі не було такого ремесла, за яке не брались би люди. Ковалі, бондарі, різьбярі — це для чоловіків. А жінки ткали, вишивали, виготовляли килими. В який двір не зайдеш — майстра зустрінеш. Щоправда, гончарів не було, бо й глини навколо Самчиків немає. Але це успішно перекривалось загальною любов'ю до малювання.

Хатні стіни, меблі, посуд, навіть про глиняну долівку не забували — все розквітало пишними яскравими квітами. А якими вже гарними були скрині, то й говорити нічого. Не дивно, що знайшлись охочі перенести цю красу на папір.

Так з'явилися перші самчиківські мальовки. І навколо них півстоліття тому виник гурт художників, до яких приєдналися тутешні поети, фотографи, письменники...

— Змалку пригадую, як в нашій хаті збирались батькові приятелі й довго обговорювали різні мистецькі теми. А часом ми йшли до когось, і там знову — дискусії! — розповідає нинішній директор Самчиківської художньої школи Віктор Раковський. — Так і визріла ідея не стільки створення, як затвердження нашого самобутнього художнього розпису.

Гніздо вогняного птаха

Але шлях від ідеї до вічного дерева життя, яке стало основою розпису, був непростим. Спочатку тягнуло до петриківських мотивів, і важко було здолати звичні лінії, кольори, сюжети. Тому й відклали папір та фарби, звичні підручники з живопису та знайомі зразки й подались у навколишні села в пошукові експедиції, щоб зрозуміти, якими очима дивились на світ тамтешні малярі спрадавна.

З уламків глиняних горщиків, на яких збереглись ще трипільські сварги, хрести та зірки, з баранячих ріжок, курячих лапок та кучерів, які звично виводили господині на писанках, з косиць, кривульок та смужок, якими обмальовували вікна та двері, поступово й виросло казкове дерево. А вже на ньому розквітли пишним цвітом рожа і барвінок, маки й соняхи, горицвіт і калина...

Мистецтвознавці кажуть, що головна роль у самчиківських розписах належить рослинним мотивам. Але в кроні пишного дерева в'ють гнізда чудернацькі птахи, під — ховаються звірі. Часом козак присяде спочити, часом — дівчина затужить...

— Моя мама була із козацького роду Джурів, — розповів Олександр Пажимський. — А вже так любила квіти, що й не передати. Які тільки можна було — висаджувала біля хати. Тепер, коли малюю, дуже часто згадую про них.

Жодне наукове визначення не передасть того буяння кольорів і форм, які цвітуть на самчиківських мальовках. До традиційних жовтих, зелених, синіх та червоних кольорів у них додали ще коричневий, фіолетовий та чорний. Обов'язковими залишили так звані білі оживки (мазки, що оживляють, підкреслюють деталі малюнка) і біле тло — наче символ свіжовибіленої стіни.

Є ще один важливий момент: малюнок обов'язково повинен бути великоформатним, з крупними деталями, чітким, не подрібненим зображенням. На такий раз поглянеш — на все життя запам'ятаєш. І ні з яким іншим уже не сплутаєш.

Щоб цвіт не зів'яв

Коли в середині минулого століття самчиківські художники закладали основи свого мальованого саду, вони намагалися заглянути і в перспективу: хто ж далі доглядатиме за ним? Спочатку захоплення було таким масовим, що ледь не в кожній хаті народжувалися яскраві мальовки. На картоні, на дошках, на будь-якому підручному матеріалі. В кінці сімдесятих років минулого століття навіть створили в селі свій сувенірний цех. На вазах, дошках, ляльках, тарілках почали утверджувати свій розпис. І все б нічого, якби оті райські дерева не поставили на потік. Тільки-но з'явився виробничий план, художники зрозуміли: самобутнє мистецтво починає вмирати. Щоб зберегти його, багато хто жертвував постійним місцем роботи і сталими заробітками, йшов до своєї хати і... починав виводити вогняних птахів на білих аркушах.

Дерево життя було не так просто згубити. Вслід за старшим поколінням, до якого належить і Олександр Пажимський, з'явилось середнє. Так, Віктор Раковський перейняв секрети в свого батька Геннадія Францовича та його приятелів. А тепер і сам із колегами вчить самчиківському розпису дітей у місцевій художній школі.

Нині в області призупинили роботу десятки сільських шкіл, отож існування в селі художньої — явище унікальне. Тож яким переконливим має бути той розпис, щоб зацікавити півсотні дітей. І в Самчиках, і в сусідніх Ладигах та Сахнівцях.

На моє запитання, як діти добираються до школи, директор посміхнувся: «Це не вони до нас, це наші вчителі до них у село ходять». Ходять, щоб знову і знову кидати в дитячі душі насіння, з яких проростає буйний сад краси і радості.

Роботи вихованців школи побували на багатьох виставках. Діти не раз ставали призерами різних конкурсів і фестивалів. Завдяки і їх старанням казкові квіти, птахи й звірі стали відомими в різних куточках країни. Хто знає, можливо, і для когось із них, так само як і для їхніх учителів, цей живопис стане палкою пристрастю на все життя.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімках: роботи самчиківських майстрів.

Фото автора.

ДЛЯ ДОВІДКИ

Село Самчики Хмельницької області, де розташований Державний історико-культурний заповідник з унікальним архітектурно-парковим ансамблем, стало відомим осередком самчиківського народного розпису, що базується на традиціях народного мистецтва південно-східної Волині. Основними мотивами розпису є вазон, букет, бігунець. У 1960-х роках у Самчиках виникає гурт народних майстрів, які на традиціях минулого відроджують народний декоративний розпис — мальовку.

На Буковині — «Захарецький гарчик»

Фольклорно-етнографічний гуцульський фестиваль-ярмарок «Захарецький гарчик» вже дев'ятий рік поспіль провели у селі Підзахаричі Путильського району. Організували його з допомогою спонсорів навчально-виховний комплекс «Перлини Гуцульщини» та Музей етнографії і ремісництва Гуцульщини.

У програмі «Захарецького гарчика» майстер-класи з народних промислів та ремесел, виставка-продаж екологічно чистої продукції місцевих виробників продуктового та промислового ряду, ярмарок туристичних пропозицій краю, виступи фольклорно-етнографічних колективів, конкурси, забави, дегустація традиційних гуцульських страв та напоїв.

Сергій СУЛИМА.

Фото автора.

Для мене особисто — відкриття,

або Деякі міркування з приводу нової книги журналіста і письменника М. Махінчука «Вереснева просинь»

НОВІ ВИДАННЯ

Знаю Миколу давно. Зі студентських років. Ми однокурсники. Навіть жили в одній кімнаті гуртожитку Київського держуніверситету імені Т. Г. Шевченка. Знав ще тоді, що він бавиться поезією — пописує вірші. Та не чув, не пам'ятаю, щоб він їх озвучував. Бо для нього надто притаманне рідкісна риса творчих людей — скромність.

Жодного вірша Микола не надрукував у своїх попередніх прозових книгах: «Народження веселки», «Фрески осіннього неба», «Переяславський скарб», «Обереги нашої пам'яті», «Володька Рекс», «Марчуківський куток» та інших. А ось свою нову книгу «Вереснева просинь» розпочав добіркою поезій, написаних в останні роки, яку назвав «Що надбав за літо...»

Читаю його гострі публіцистичні вірші й бачу неспокійного, небайдужого до всього навколишнього Миколу Гавриловича. В житті. А тут — поезії. У них філософське осмислення баченого, пережитого ним, його ставлення до складних і суперечливих нинішніх суспільних процесів. Поетичні рядки немов вистрілюють обуренням і невдоволенням автора, влучають в серця, голови його і всіх нас з вами сучасних горе-героїв. Читаю, перечитую, і зовсім іншим постає переді мною М. Махінчук, його творчий портрет.

Навіть не знаю, які рядки навести на підтвердження сказаного. Може, ось оці...

Гей, доморощені дебіли,
Всіляких зайдів байстрюки,
Де вам і що вам поробили,
Щоб ви на пращурів могили
Сичали хижо, мов круки?
Гей ви, безпам'яттям затяті,
Яка у вас пульсує кров,
Щоб так ось матір продавати
І лицемірно ще й волати
Про честь,
Про гідність
І любов?

Цей вірш був написаний у 2006 році. А через два роки автор неначе заспокоює і закликає читача:

Що було, то було...
Врешті, можемо в хаті своїй вікувати.
Є багата земля й працьовита рідня,
Лиш уміли б себе у світах шанувати.
Годі жити вже маревом кращого дня.

Друга, більша, частина книги «Вереснева просинь» — художньо-документальна повість «Магія слова і колір епохи». В ній кілька розділів. У першому — «Силове поле родоводу» автор подумки повертається до тих односельчан, які оточували його з перших років життя і від яких черпав мудрість народну та житейські уроки. Які щедро напували його словом і власними вчинками, продиктованими традиціями його колиски — села Тарган на Київщині.

«Співучі і роботящі, веселі і затяті в собі, романтики й хитруни, добрі і злі — саме такими, якими виліпила їх природа і підшліфувало життя», були героями низки оповідань, поетичних, а згодом і великих прозових творів М. Махінчука, зокрема, роману «Марчуківський куток».

В новій книзі Микола Гаврилович знову повертається до них, описує нелегке життя-буття кількох і з гіркотою констатує: «Господи, яких колоритних людей поселив Ти у нашому селі. Зовні — звичайнісінькі селюки, які з приходом більшовиків були всі переодягнуті у куфайки і кирзові чоботи. В які ще часи наш селянин був схожим на зека? Куди поділися чумарки і добротні кожушки та свитки? Куди поділася горда постава господаря своєї землі?..»

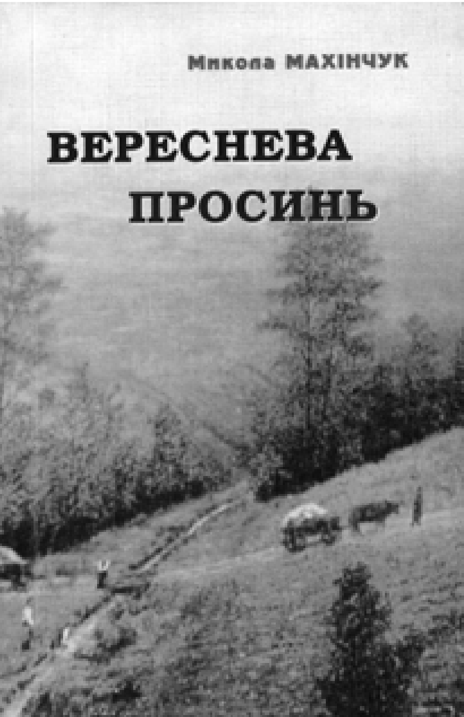
Веселіший розділ повісті «Абетка сільської філології». У ньому багато з того, що дитяча пам'ять автора, як губка, всмоктувала все мовлене і почуте ним в рідному селі. «Воно й досі дзвінко бринить у моїх вухах», — зізнався мені Микола.

У цьому розділі чимало колоритних діалогів його односельчан.

Жахливій трагедії нашого народу — Великому Голодомору 1932—1933 років — автор присвятив розділ «Скорботний біль і пам'ятка живим». Тут спогади мешканців села, яким пощастило вижити. А не вижило тоді майже чотири сотні — в чотири рази менше, ніж у роки Другої світової війни. Тут автор розширює вже описане ним на цю тему в книзі «Роса на спориші».

М. Махінчук продовжив цю скорботну тему в розділі «Воскресіння правди». В ньому детальна розповідь про роботу Асоціації дослідників голодомору, очолювану майже 30-літнім в'язнем радянських концтаборів Левком Лук'яненком. Саме ця громадська організація, працюючи в складних умовах, «першою публічно прорвала майже 60-річне мовчання щодо Голодомору в Україні 1932—1933 років». Тут же згадка і про попередника цієї асоціації — відоме товариство «Меморіал». І, зокрема, про значну роль в його роботі поета і публіциста Володимира Маняка та його дружини — журналіста Лідії Коваленко.

Не міг обійти цієї теми М. Махінчук ось чому. Перший в нашій історії міжнародний симпозіум «Голодомор-33», який проходив у Києві 5—7 вересня 1990 року, завершував свою роботу в його рідному селі. Де ще за радянських часів, у 1988 році, стверджує автор, місцеві патріоти і керівники села спорудили перший в Україні пам'ятник жертвам того голоду. А невдовзі за тим з'явилося й видання «33-й: ГОЛОД: народна книга-меморіал», яка містить 1000 свідчень про жахливі події в українському селі.

Є в повісті розповідь автора про його враження від багатьох поїздок за кордон, де він перебував під час багаторічної роботи першим заступником головного редактора газети «Урядовий кур'єр». І про посла миру і дружби — українську пісню, її носіїв світом: багатьох наших митців і самодіяльних колективах та окремих повпредах, зокрема, про відомого кобзаря-лірника, народного артиста України, лауреата Шевченківської премії Василя Нечепу. Автор вміщує його розповідь про численні зарубіжні гастролі, своїх вчителів, історію появи кобзи — інструмента, якого не має жоден народ світу, і її наступниць — бандури та ліри.

Книга «Вереснева просинь» насичена художністю і документалізмом. Вона спонукає до роздумів, оцінок минулого і вибору майбутнього. Цим вона цікава й важлива для читача, нашої історії. Саме цим, на мій погляд, вона посідає особливе місце в письменницькій творчості Миколи Махінчука.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Дивовижна садиба Назаркевичів

Родина Назаркевичів із села Брищі Млинівського району облаштувала на своєму обійсті садок–музей. Тож цікаві автотуристи, які проїжджають трасою Дубно—Луцьк, часто зупиняються біля цієї садиби.

— Недавно до нас завітала польська делегація, — розповідає Валентина Назаркевич, якій, власне, і належить ідея щодо створення музею. — Їхали вони з Луцька, шукали гарне місце, щоб зупинитися та відпочити, й уздріли наш садок. А в нас такий принцип — нікому не відмовляти в гостинності. Пробули поляки в садку-музеї зо дві години, й, за їхніми словами, всю дорожню втому як рукою зняло. Казали, що щось подібне облаштують і на своїх обійстях, бо це вже й не так складно.

Такі музеї просто неба, вважає пані Валентина, ще й повчальні, бо молодь дізнається про речі, якими користувалися в побуті їхні прадіди та прабабці:

— Скажімо, часто хлопців та дівчат дивує коловерток, який стоїть під яблунею. На

таких зараз ніхто вже не пряде, а раніше це був, по суті, обов'язковий атрибут у хаті. І для нашої бабці Марії, у якої цей предмет ми взяли, і для її попередників. Подібне можна сказати і про верстат, на якому ткали килимки. Ним також бабця користувалася. Маємо намір зняти його з горища і поставити в садку. Хай нагадує людям старовину. Як і колишня праска, що нагрівалася від жарин, і дерев'яні гребінці, і веретено, й терниця, і глечики, яким вже по сотні років, а вони ще цілі-цілюсінькі.

— У створенні музею-садка брала участь вся наша сім'я: мама, тато, брати і я, — долучається до розмови донька Валентини Назаркевич Антоніна. — Тато з братами у садку старовинний тин збудували, облаштували ставочок. А ми вже з мамою усе доповнили старовинними речами, насадили багато квітів.

— Фактично квіти не перестають цвісти у нашому садку, — каже Валентина Назаркевич. — Щойно зійшов сніг, як з'являються проліски, а завершують квітковий цикл хризантеми. Було якось, що вони в нас майже до нового року у всій своїй красі протрималися. Загалом у садку — понад сто видів квітів. Є і рідкісні, навіть чорні тюльпани. Звичайно, все це потребує догляду, коштів. Чоловік інколи дивується, де гроші з сімейної «казни» діваються. А це я поштою насіння квітів з Харкова виписую. Але краса варта будь-яких затрат.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімках: наймолодший з Назаркевичів випробовує вуса в козака, що стоїть у їхньому садку; фрагменти музею під відкритим небом.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Пробули поляки в садку-музеї зо дві години, й всю дорожню втому як рукою зняло

У НОМЕР

Петроманія-2009

Упродовж першої декади жовтня в Кам'янці-Подільському змагатимуться сім відомих митців України, які прибули на симпозіум скульпторів «Петроманія-2009».

Торік такий фестиваль відбувся вперше, і завдяки йому місто отримало чудовий сад скульптур на території комплексу «Гала-готель». Петро Романюк, Орест Дзиндра, Олексій Покусинський, Іван та Сергій Кляпетури були тоді учасниками мистецького форуму, їм припала до душі робота з подільським каменем — вапняком.

На щастя, в місті знайшлися бізнесмени — Анатолій Ковальський, Ігор Чешневський, Сергій Вєдєрніков, Олександр Борейко, Володимир Завадський, — які підтримали ініціативу митців. Меценати кажуть, що в такий спосіб вони дбають і про майбутнє Кам'янця, щоб місто мало більше куточків, де можна насолодитися мистецтвом.

Віра ШПИЛЬОВА.

Поет Іван Драч підтримав виставку художника Юрія Химича, присвячену Кам'янцю-Подільському

Виставку «Із скарбниці Юрія Химича: архітектура старого Кам'янця» відкрито в пам'ятці архітектури «Вірменська криниця» в центрі Кам'янця-Подільського.

Це перша експозиція знаного у світі українського художника, архітектора і педагога на його малій Батьківщині. Проходить вона в рамках міжнародного фестивалю «Terra heroika-2009» й організована сином митця Михайлом Химичем за підтримки члена-кореспондента НАН, президента Малої академії наук, народного депутата України Станіслава Довгого, **повідомляє Укрінформ.**

У відкритті виставки, окрім організаторів, узяли участь поет Іван Драч, який був другом і шанувальником творчості Юрія Химича, представники влади Кам'янця-Подільського, а також місцеві студенти та гості міста.

Тут експонується понад 20 картин митця, створених у різні роки й присвячених одному об'єкту — самобутній архітектурі його рідного міста. Техніки, в яких працював художник, — акварель, гуаш, гризайль і монотипія. Репродукції всіх представлених в експозиції картин відтворено у виданому за підтримки С. Довгого мальовничому буклеті, який безкоштовно отримали всі учасники урочистого відкриття виставки.

Милуватися картинами Ю. Химича його земляки зможуть протягом двох тижнів.

Олексій БОТВИНОВ: «Країну можна поміняти, Батьківщину — ні»

ОСОБИСТОСТІ

Перелік достоїнств цієї надзвичайно працездатної й талановитої людини, чиє ім'я широко відоме у світових музичних колах, може видатися досить довгим. Але, якщо коротко, то в око впадають насамперед дві особливості характеру Олексія.

Перша — чисто професійна. Це один із найвизначніших піаністів сучасності. Визнаний і чи не єдиний майстер особливих оригінальних інтерпретацій творів світових класиків. Його виступи вітає оваціями найвибагливіша аудиторія найпрестижніших концертних залів планети. Він — переможець міжнародних конкурсів Рахманінова, Баха та Шумана. Музичні диски з його записами у Західній Європі стали золотими. Та серед професійних здобутків найвищий для нього — звання заслуженого артиста України. І саме це становить другу примітну особливість його характеру — патріотизм.

Олексій Ботвинов понад 17 років працює і мешкає за кордоном. Але з-поміж наших відомих земляків, «заслужених» і «народних», які з різних причин і за різних часів поміняли громадянство, він залишається українцем не лише за походженням, а й за паспортом. Тому як ніхто інший заслуговує право говорити про свою любов до України і власну українську громадянську позицію. Він — справжній патріот. І в цих словах не шукайте присмаку патетики: отримавши всесвітнє визнання, перемігши в найпрестижніших європейських конкурсах, він залишається сином своєї держави, й одеситом насамперед. До цього міста — його найпалкіша любов. Де покояться пращури, де живуть рідні, знані в Одесі, в Україні музиканти і де Олексій прагне сьогодні реалізувати свої світові напрацювання на сучасній оперній сцені Південної Пальміри. Звідки цей порив? Поспілкувавшись з музикантом, стає зрозуміло: це йому болить, це його тривожить. Адже за найменшої нагоди він прилітає сюди.

— Музика в домі — це як особливий аромат. Пам'ятаю: їх було два, рідні з дитинства мені аромати — музика і кава, — згадує Олексій. — У вундеркіндах я, звичайно, не ходив, хоча Бах був моїм улюбленим композитором. Але чого гріха таїти — футбол любив набагато більше, ніж рояль. Та й у житті, напевно, з упертості, робив усе навпаки — йшов від класики до сучасної музики. Я дуже люблю рок-музику, був її фанатом. Більше того, нічого в житті не могло і не мало права проминути, пройти повз мене. Усе було цікаво! У 17 років я почав готуватися до конкурсу Рахманінова в Москві. У дев'ятнадцять був його наймолодшим учасником, і мало хто вірив, що хлопець з одеської провінції переможе. Я — не самозречений фанат. Однак у другому турі на конкурсі Рахманінова, під час виконання Другої сонати Рахманінова, а це 22 хвилини, я просто відключився і прийшов до тями вже наприкінці гри. Вийшов у фінал. Отримав третю премію... І все думаю: як доля веде людину... Ввійшовши у свій музичний транс єдиний раз, я більше цього не практикую: ніде і ніколи не можна відриватися від довкілля, від землі, від Батьківщини. Усе це речі глибоко взаємопов'язані. А що бачу, спостерігаючи сучасну молодь? Її просто виривають із цієї землі. Страшно. Але виправити це ще можливо.

Головне, вважає Ботвинов, — вчасно розпізнати талант, підтримати його, створити для його розвитку сприятливі умови. І в цьому він виходить із власного життєвого досвіду. Адже і за часів його молодості доля багатьох талановитих людей, особливо музикантів, часто-густо складалася непросто: не завжди їхній Божий дар знаходив розуміння й перспективу на Батьківщині. І розпорошувалися вони світом у пошуках щастя, щоб їх почули і зрозуміли. І в тому була і трагедія їхньої країни, і трагедія їхня особиста.

— Власне, для мене виїзд з України на початку дев'яностих був питанням виживання. Після конкурсу імені Рахманінова я не встиг збудувати кар'єру в тодішньому СРСР, а після його розпаду через фінансові потрепання в царині культури це неможливо було зробити в Україні. Багато музикантів тоді виїхали за межі держави і там залишилися. Тому що століттями за кордоном ставлення до класики не змінюється. Здобувши визнання в СРСР, у Німеччині та Швейцарії, мені довелося все починати з нуля. А в бізнес іти я не збирався. Виїхав, пережив усі складності адаптації, почав працювати, піднявся. Тепер, думаючи про Україну, маю потребу зробити щось для людей, які тут живуть. Щороку даю концерти, але всі вони мають стихійний характер. Виступаю в Одесі, де в мене є свої шанувальники. Та, повірте, хочу і можу більше... Я не ставлю жорстких вимог до держави, але прошу: де є можливість, не обминати розвиток класичної музики, яка є потужним духовним носієм культури. Дивіться: шалені кошти витрачаються на поп-музику. А чому ж класика — в стороні? Я розумію, що корінь цього питання — у вихованні. Я проїхав чимало країн — як у калейдоскопі змінюються люди, землі, сцени, зали... Однак у моєму житті присутні велика любов і ностальгія за Батьківщиною. Тому я готовий долати всі труднощі, щоб бути з нею. Лише б вона не відкидала мої можливості. Я пишаюся, що народився і виріс в Україні, чого не приховую, попри те, що дехто цього соромиться. Своє місце і місію в Україні вже вибрав — піднімати авторитет класичної музики, як це ще недавно зробили пострадянські Чехія, Польща, Східна Німеччина. На жаль, нашу країну захлиснув низький рівень духовності. Повна матеріалізація вибиває ґрунт з-під ніг молодого покоління. Ми забуваємо істину: без душі немає й достатку. Там, де духовність, — там і злагода, і достаток.

Днями Олексію Ботвинову виповнилося 45 років. Напередодні він самотужки спробував не лише реалізувати, а й зробив першу презентацію нового унікального проекту — прем'єри мультимедійного фортепіанного концерту для молоді «Візуальна реальність музики» в Україні. У жовтні схожа презентація відбудеться в Москві. Російська преса нині не шкодує компліментів: «Алексей Ботвинов — зрелый, мощный, самодостаточный музыкант, нисколько не нуждающийся во внешних эффектах и представлениях. Он, пожалуй, один из немногих пианистов, сделавших блистательную карьеру в Европе. Как солист-звезда, он выступает с лучшими оркестрами и дирижерами на самых известных сценах мира. В Европе его интересы представляют авторитетнейшее музыкальное агентство Швейцарии Music Promotion Helene Kern и самое известное немецкое агентство «Ханс Адлер». Ботвинов там — единственный из музыкантов бывших постсоветских государств. В то же время он посещал с сольными концертами более тридцати стран». Тож Росія щедро позиціонує себе прізвищем Олексія, щоправда, жодним словом не згадуючи його українське походження та громадянство.

Сорок п'ять — це той вік, коли дуже відверто оцінюєш і переоцінюєш набуті за своє життя цінності. Найбільша цінність для Ботвинова в людині — її душа. Якщо є там світло і вона відчуває порухи Всесвіту, значить, може творити, значить, може давати людству свій вогонь, який запалює інших. Прометей — не химера, вважає Олексій. Це, власне, той символ, який відсунуто на дальні позиції в лінійці цінностей через культ грошей і невдалу капіталізацію країни.

29 вересня в Одеській філармонії відбувся творчий вечір заслуженого артиста України Олексія Ботвинова. Світова знаменитість, наш земляк відзначив 45-річний ювілей і 25-річчя своєї творчої діяльності. Відзначив у колі своїх численних шанувальників, які заповнили затишну залу закладу. Мені було цікаво, як влада відреагує на цю подію? Адже вміємо ми присвоювати звання, вручати високі нагороди державі навіть іноземцям. Та питання моє залишилося без відповіді.

Що сказати? Ми голодні не хлібом, ми голодні на своїй Батьківщині добром та увагою. Суперечливі почуття в серці: долар, євро, забезпечене життя і можливість навчання та роботи на Заході. А він цей сумнів порвав.

Я подумала: скільки цікавих людей було поруч у моєму житті — із пропозиціями, болями, тривогами... У моменти відвертості він вражає тією щирістю, тією інтелектуальною і духовною силою, яка пробиває байдужість... Країну будують сильні духом, а не гаманцем, волею, жагою життя в ній, а не за кордоном, де вже забезпечили собі безбідне існування через офшори.

Сподіваюся, що таких однодумців у нього багато.

Галина МИХАЙЛОВА

(Укрінформ, спеціально для «Голосу України»).

Головне — вчасно розпізнати талант, підтримати його, створити для його розвитку сприятливі умови

Територія позитива

У будь–яку пору року, приїхавши в Державний Нікітський ботанічний сад, що на околицях Ялти, можна побачити що–небудь прекрасне зі створінь природи.

Всесвітню популярність саду приніс його унікальний арборетум (дендрарій), що є візитною карткою ботанічної науки України. Тут зосереджені численні деревні рослини світової флори. Кактусова гірка, бамбуковий гай, пальмова алея милують око й радують душу. Це місце, куди можна приїжджати не один раз. І щораз відкриваєш для себе нові й нові деталі. Схоже на музей, де зберігаються роботи великих майстрів. А тут майстер — сама природа. А люди роблять їй обрамлення. У такому місці забувається весь негатив від нашого бурхливого життя. Територія позитива.

2012 року ботанічний сад відзначатиме своє 200-ліття. Верховна Рада України прийняла Постанову «Про святкування на державному рівні 200-ї річниці Нікітського ботанічного саду — національного наукового центру».

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

Кактусова гірка, бамбуковий гай, пальмова алея милують око й радують душу

Для мене матчі, що залишилися, проти України та Білорусі — не товариські і не для експериментів, — заявив наставник збірної Англії *Фабіо КАПЕЛЛО*. – У цих поєдинках ми повинні підтвердити своє домінування у відбірковій групі. Тому я хочу виставити 11 найкращих на сьогодні гравців.

Турнірна хроніка

Бокс. Донецьк. Турнір «Про Боксинг Шоу V». Господар рингу, чемпіон WBA у напівсередній вазі українець В'ячеслав Сенченко (30-0, 20 KO), провів успішний перший захист титулу. Він здобув перемогу за очками над японцем Мотокі Сасакі (32-8-1, 20 KO). За підсумками 12 раундів судді одноголосно (119—107) віддали перемогу Сенченку.

Того вечора донеччанин Олег Єфимович (16-1, 10 KO) успішно відстояв титул чемпіона Європи за версією EBU у напівлегкій вазі, здобувши яскраву перемогу нокаутом у третьому раунді над британцем Ешамом Піккерінгом (34-8, 13 KO).

Фехтування. Анталія (Туреччина). Чемпіонат світу. Шабля (жінки). Півфінали. Ольга Харлан (Україна) — Надь (Угорщина). 15:7. Загуніс (США) — Верньє (Франція). 15:12. Фінал. Загуніс (США) — Харлан (Україна). 15:6. Українська спортовка відзначена срібною нагородою.

Теніс. Тбілісі (Грузія). Турнір ITF. Призовий фонд 25 тисяч доларів. У фіналі парного розряду у жінок львів'янка Вероніка Капшай разом із Рейкою-Лукою Яні з Угорщини, сіяні під другим номером, у трьох сетах здобули важку перемогу над грузинським дуетом у складі Манани Шапакідзе і Татії Мікадзе - 7:5, 0:6, 10:8.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Чоловіки. 1-й тур. "Азовмаш" (Маріуполь) — «Миколаїв». 66:67. «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Одеса». 104:80. «Будівельник» (Київ) — «Політехніка-Галичина» (Львів). 82:72. «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Донецьк». 84:85. «Хімік» (Южний) — «Грифони» (Сімферополь). 76:72. «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Криворбаскет» (Кривий Ріг). 58:80. «Київ» — «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ). 82:80.

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 13-й тур. **«Брест» — «Сокіл» (Київ). 1:3 (0:0, 0:1, 1:2).** «Німан» (Гродно) — «Гомель». 0:3. «Вітебськ» —«Керамін» (Мінськ). 7:1. «Металург» (Жлобин) —«Металург» (Ліепая). 3:2 (Б). «Хімік-СКА» (Новополоцьк) — «Шахтар» (Солігорськ). 2:5. «Шинник» (Бобруйськ) — «Динамо-Юніорс» (Рига). 3:0.

Футбол. Олексій Михайличенко додатково викликав на збори національної команди України оборонця київського «Динамо» Євгена Хачериді.

***

Першість країни. Перша ліга. 13-й тур. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Зірка» (Кіровоград). 0:1. «Олександрія» — «Динамо-2» (Київ). 2:1. «Нафтовик» (Охтирка) — «Десна» (Чернігів). 0:0. «Фенікс» (Калініне) — «Нива» (Тернопіль). 2:0. «Сталь» (Алчевськ) — «Львів». 0:1. «Дністер» (Овідіополь) — «Арсенал» (Біла Церква). 1:1. «Харків» — «Севастополь». 0:3. «Кримтеплиця» (Молодіжне) — «Геліос» (Харків). 0:1.

МОК обирає Ріо!

На 121-й сесії Міжнародного олімпійського комітету, котра відбувається в данській столиці Копенгагені, президент МОК Жак Рогге оголосив результати таємного голосування з визначення столиці Олімпіади 2016 року. Право провести XXXI літні Олімпійські ігри довірено Ріо-де-Жанейро. Нагадаємо, що ніколи раніше в історії олімпійського руху головний турнір чотириліття не проходив на території Південної Америки.

Для визначення переможця довелося провести три раунди голосування. У першому з них з боротьби вибув один із головних фаворитів — Чикаго, у другому найменше голосів набрав Токіо. Таким чином, у заключному раунді члени МОК повинні були зробити вибір між Ріо-де-Жанейро і Мадридом. У підсумку більшість віддала перевагу бразильській заявці.

Відзначимо, що іще до початку голосування Ріо-де-Жанейро поряд із Чикаго вважався найімовірнішим претендентом на перемогу. На підтримку Ріо виступили президент Бразилії Луїс Ігнасіо Лула да Сілва, король футболу Пеле та президент ФІФА Зепп Блаттер. І либонь, їхні слова справили на членів МОК більше враження, ніж виступ президента США Барака Обами, котрий агітував за Чикаго, та емоційна промова попередника Рогге Гуана Антоніо Самаранча, який закликав голосувати за Мадрид.

Нагадаємо також, що 2014 року в Бразилії відбудеться чемпіонат світу з футболу. Востаннє одна країна організовувала два головних турніри спортивного календаря з різницею лише у два роки в середині 1990-х, коли футбольна світова першість-1994 пройшла у США перед Олімпіадою-1996 в Атланті.

І він це зробив...

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 9-й тур. 3—4 жовтня.

«Зоря» — «Таврія». 0:0. 4 300 глядачів. **Арбітр** — Абросимов (Одеса).

«Металург» Д — «Іллічівець». 4:1. 1 500 глядачів. **Арбітр** — Дердо (Іллічівськ). **Голи:** Лазич, 15, Шищенко, 45, Кінгслі, 53, Танаса, 74 — Кашевський, 55. На 87-й хвилині Пуканич («Іллічівець») не реалізував пенальті.

«Оболонь» — «Металург» Зп. 4:1. 3 800 глядачів. **Арбітр** — Можаровський (Львів). **Голи:** Іващенко, 55, Рожок, 72, Варанков, 77, Куценко, 82 (п) — Аржанов, 10 (п).

«Металіст» — «Кривбас». 1:0. 21 000 глядачів. **Арбітр** — Швецов (Одеса). **Гол:** Коельо, 90+1.

«Арсенал» — «Динамо». 0:1. 5 600 глядачів. **Арбітр** —Деревинський (Київ). **Гол:** Шевченко, 38.

«Карпати» — «Закарпаття». 1:0. 11 000 глядачів. **Арбітр** — Венгер (Київ). **Гол:** Кузнецов, 90+3. **Вилучено** Годвіна («Карпати», 45, удар суперника ліктем в обличчя після зупинки гри).

«Дніпро» — «Шахтар». 2:2. 29 511 глядачів. **Арбітр** — Геренда (Калуш). **Голи:** Калиниченко, 45+2, Селезньов, 56 — Адріано, 25, 74.

«Ворскла» — «Чорноморець». 0:0. 3 500 глядачів. **Арбітр** — Родіоненко (Луганськ).

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**8**	**1**	**0**	**26—5**	**25**
2. «Шахтар»	**6**	**3**	**0**	**24—8**	**21**
3. «Дніпро»	**5**	**3**	**1**	**12—4**	**18**
4. «Металіст»	5	2	2	10—5	17
5. «Таврія»	4	4	1	10—10	16
6. «Карпати»	4	3	2	15—8	15
7. «Металург» Д	4	3	2	16—11	15
8. «Іллічівець»	4	2	3	11—12	14
9. «Оболонь»	4	0	5	10—17	12
10. «Арсенал»	2	3	4	12—12	9
11. «Ворскла»	1	6	2	7—7	9
12. «Зоря»	2	2	5	6—14	8
13. «Металург» Зп	2	1	6	8—19	7
14. «Закарпаття»	2	0	7	5—16	6
15. «Чорноморець»	**1**	**2**	**6**	**6—17**	**5**
16. «Кривбас»	**0**	**1**	**8**	**5—18**	**1**

Бомбардири: Танаса («Металург» Д), Селезньов («Дніпро»), Мілевський, Гусєв (обидва — «Динамо») — по 5 м'ячів.

Понад 80 тисяч глядачів відвідали матчі цього туру. Про що це свідчить? З одного боку, такі цифри нагадують нам, що в Україні з'являються нові стадіони, котрі здатні приймати велику кількість уболівальників. Але є й інший бік медалі: поступово підвищується рівень гри. Звичайно, не так швидко, як хотілося б. Але позитивна тенденція, хоч би там що казали наші футбольні «естети», спостерігається. І нікуди від цього не дінешся.

Візьмімо хоча б поєдинок у Дніпропетровську — без перебільшення центральний, либонь, не тільки в цьому турі. Інтрига, гострота подій, високі швидкості, безкомпромісна боротьба, мабуть, задовольнили вимоги найприскіпливіших футбольних гурманів. Чого вартий хоча б гол, який забив Калиниченко зі штрафного метрів з тридцяти! Краса та й годі.

Цікаво, що напередодні зустрічі форвард дніпрян Євген Селезньов сказав, що забивати «Шахтареві» йому буде важко. Рідний клуб, що не кажи. А от Луческу заб'є залюбки. І він зробив це — ефектним ударом головою у суто англійському стилі.

— Дуже гарна гра. Відзначалася великою інтенсивністю, — прокоментував зустріч у Дніпропетровську **Мірча Луческу**. — Обидві команди жадали перемоги і робили заради неї все. Хоча наприкінці матчу ми мали перевагу, бо перебували у доброму функціональному стані. «Шахтар» намагався грати у свій футбол і довести кожну атаку до логічного завершення. «Дніпро» добре контратакував і саме це принесло йому успіх. У підсумку ми втратили два очка. Дніпропетровці вдома ще гратимуть і проти «Динамо». Хотілося б, щоб «Дніпро» грав і проти киян так само, з такою великою інтенсивністю, самовіддачею, бажанням. Напевно, той матч судитиме Шандор...

Остання фраза взагалі не здивувала. Не хочу образити тренера, але подібні висловлювання постійно присутні в його «репертуарі», коли «гірники» не виграють. Він чомусь одразу згадує «Динамо». Не збираємося бути адвокатами у столичного клубу. Але всі ці заяви вже трохи набридли. Якось не по-чоловічому вони звучать. І дуже нагадують ситуацію з отією невісткою, котра за будь-яких обставин винна...

Фото Євгена КРАВСА.

Володимир Безсонов залишився задоволений грою підопічних у першій половині:

— Стартовий тайм ми провели на тому рівні, на якому потрібно грати обидві половини зустрічі. Були і удари по воротах, і територіальна перевага була за нами, моменти створювали... У другому таймі забитий м'яч вплинув на нас, ми «сіли», почали тримати оборону й уже не вилітали в атаку. Певною мірою відчувалося, що нам не вистачає запасу міцності. Та лава запасних, котру маємо, напевно, не відповідає рівню гри. Травмовані Русол, Лисицький, Алсідеш. Напевно, ви помітили, як з передматчевої розминки пішов воротар Лаштувка. І в резерві у нас навіть не було голкіпера. Мабуть, цього запасу міцності нам і не вистачило, щоб довести поєдинок до перемоги.

Нелегко далася перемога динамівцям у Борисполі, де їх приймав «Арсенал». Все вирішив рідкісної краси удар Андрія Шевченка зі штрафного здалеку. Варто сказати, що господарі зіграли дуже пристойно. В усякому разі, опір вони чинили гідний, і не тільки. «Каноніри» не відсиджувалися біля власних воріт, а за найменшої нагоди гостро атакували.

— Радий, що виграли, — сказав після матчу наставник «Динамо» **Валерій Газзаєв**. — Моменти в нас були, в «Арсеналу», окрім стандартних положень, я нічого не побачив. Це була наша восьма зустріч протягом останнього місяця. Враховуючи це, ми ще добре зіграли. П'ятеро наших футболістів відпочивали: троє з них вимушено — пропускали матч через жовті картки. Ще двох ми свідомо не випустили на поле. Натомість повернулися після тривалого лікування Кравець і Михалик. Я дуже радий їхньому поверненню. Це для мене дуже важливо. А свої три очка ми заслужили.

З подій туру, напевно, варто відзначити також переконливу перемогу «Оболоні» над запорізьким «Металургом». Кияни після першого тайму мінімально поступалися. А після перерви знайшли в собі сили зламати гру. Та ще й як! Забили чотири м'ячі і не пропустили жодного.

Дві команди виривали перемоги останньої миті, вже в доданий час — «Металіст» і «Карпати». Можна лише поспівчувати «Кривбасу» і «Закарпаттю». Однак заради справедливості варто сказати, що харків'яни і львів'яни були ближче до перемоги, ніж їхні опоненти.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: карпатське «дербі».

Грають наші суперники

Футбол. Результати суперників «Динамо» і «Шахтаря» в національних чемпіонатах.

Італія. «Інтер» (Мілан) — «Удінезе» (Удіне). 2:1. Голи: Станкович, 22, Снейдер, 90+2 — ді Натале, 27. **«Інтер»:** Жуліо Сезар, Дзанетті, Самуель, Лусіо (Сантон, 88), Ківу, Камб'яссо, Мунтарі (Суазо Веласкес, 72), Станкович, Снейдер, Міліто (Балотеллі 25), Ето'О.

Росія. «Локомотив» (Москва) — «Рубін» (Казань). 2:1. Голи: Одемвінгі, 2, 34 — Салуквадзе, 75. **«Рубін»:** Рижиков, Салуквадзе, Шаронов, Навас, Ансалді, Семак, Нобоа, Касаєв (Баляйкін, 13), Рязанцев, Бухаров, Домінгес.

Іспанія. «Барселона» — «Альмерія». 1:0. Гол: Педрито, 31. **«Барселона»:** Вальдес, Алвес, Маркес (Піке, 60), Пуйоль, Максвелл, Гаві, Бускетс (Туре, 76), Іньєста, Педрито (Кейта, 76), Ібрагімович, Мессі.

Франція. «Тулуза» — «Лор'ян». 0:1. Гол: Монтерубббіо, 90 (п). **«Тулуза»:** Пеле, Конгре, Нункеу, Капуе, М'Бенге, Берсон (Панктот, 90), Братен (Паулу Машаду, 66), Сіссоко, Дідо, Табану (Луан, 85), Жіньяк.

Бельгія. «Брюгге» — «Андерлехт» (Брюссель). 4:2. Голи: Алкараз, 17, Жерар, 38, Сонк, 40, Варгас, 83 —Суттер, 23, 90.

Сербія. «Спартак Златобор-Вода» (Суботиця) — «Партизан» (Белград). 1:1. Голи: Мірич, 15 — Діарра, 36.

Головне покликання «Колоса»

У серпні наступного року Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство «Колос» АПК України відзначатиме 60-й день народження. Важко в одному матеріалі навіть нагадати славні віхи цієї організації, котра дзвінких перемог у великому спорті досягла (у лавах колосівців — великий загін чемпіонів світу, Європи, Олімпійських ігор, України та колишнього Союзу). Лише на останній Олімпіаді в Пекіні посланці товариства вибороли дві золоті, дві срібні і бронзову медаль. Але головне покликання «Колоса» — організація фізкультури на селі та оздоровлення населення. Тут титанічна робота велася завжди. І тепер, за нелегких часів, свою дуже корисну місію припиняти товариство не збирається.

Як кажуть, успіх справи багато в чому залежить від керівництва, його зацікавленості, вірного служіння людям. «Колосу» дуже поталанило, бо ось уже 35 років ним керує людина розумна, освічена, красива, з державним поглядом — Анатолій Петрович Усенко (**на знімку**). Сам у минулому відмінний велосипедист — майстер спорту, заслужений тренер України, заслужений працівник культури. Його заслуги відзначено численними державними нагородами та олімпійським орденом.

Особливою гордістю Анатолія Петровича стала організація та проведення Всеукраїнських сільських літніх спортивних ігор.

— Я завжди пропоную спортивним функціонерам усіх рівнів: організаторський досвід у вас є і, маючи бажання, ви знайдете можливість проводити різноманітні турніри, організовувати спортивні секції, виховувати справжню олімпійську зміну, — каже лідер спортивного руху на селі. — Адже це конкретна робота в ім'я здорової України. На жаль, нині реально підростає покоління пива, горілки і наркотиків. У нашому спорттоваристві серйозно працюють над виконанням державних документів щодо оздоровлення сільського населення, зокрема дітей. Для цього і створили відповідну програму серед шістнадцяти категорій, починаючи з дошкільнят і закінчуючи ветеранами.

Черговий багатоетапний марафон завершився минулої суботи спортивно-художнім святом на стадіоні «Прогрес» у Баришівці, що на Київщині. Отже, сільські ігри—2009, участь в яких взяли 3 423 667 мешканців сіл і селищ з усіх районів України, фінішували.

«Даруймо радість дітям!»

У рамках цього грандіозного заходу відбувся ще й всеукраїнський футбольний дитячий фестиваль серед сільських школярів та дітей-сиріт із шкіл-інтернатів під гаслом «Даруймо радість дітям!». Надійне плече спорттовариству «Колос» у проведенні цього надзвичайно важливого загальнодержавного заходу підставили Федерація футболу України на чолі з президентом Григорієм Суркісом, Міністерство агропромислової політики України, Мінсім'ямолодьспорт, Національний олімпійський комітет, Міністерство освіти і науки.

На старт змагань вийшло (ви тільки вдумайтеся в ці цифри!) 50 тисяч команд. Це два мільйони (!) дітей. А в суперфіналі в кількох вікових групах змагалося 84 команди (1100 хлопців і дівчат).

У дівчат серед районних ЗОШ (гравці —1994 року народження) перемогла команда Хмільниківської школи (Вінницька область). Серед сільських ЗОШ (гравці того самого року народження) першими стали дівчата із села Дачне Одеського району Одеської області. Районні ЗОШ (гравці — 1995 року народження): чемпіонки команда «Біличанка» (Києво-Святошинський район Київської області). Сільські ЗОШ (гравці — 1995 р. н.): 1. село Коломак (Валківський район Харківської області).

У хлопців турнір серед шкіл районів виграли: команди, де гравці 1994 року народження, — Сарненський район (Рівненська область); 1995 р. н. — Полонська гімназія (Хмельницька область). Змагання серед сільських шкіл. 1994 р. н. — село Осокорівка (Нововоронцовський район Херсонської області); 1995 р. н. — село Щасливе (Бориспільський район Київської області).

У турнірі серед шкіл-інтернатів (гравці — 1994-1995 років народження) серед хлопців найсильнішими були представники Гадяча (Полтавська область). Змагання серед дівчат виграла команда з Тульчинської школи-інтернату.

Звичайно, для переможців і призерів було море призів і нагород. Особливо цінними серед них були м'ячі та ігрова форма. Слід сказати, що найщедрішою на подарунки дітям була Федерація футболу України.

Якщо велить професія

— Чи готовий ти працювати, не покладаючи рук, для зміцнення спортивної бази училища? — таким запитанням зустрічав директор кожного, хто хотів би влаштуватися на вакантну посаду викладача фізвиховання в найстарішу медичну школу Хмельниччини.

Чоловік у директорському кріслі — В'ячеслав Трачук —чималу частину свого життя пропрацював на освітянській ниві. Лише згаданий заклад очолював 26 літ. Багатьом запам'ятався ще своєю небайдужістю до спорту й фізкультури. Директор добре розумів, що без систематичних тренувань, гарту молодь не зможе бути ні здоровою, ні життєздатною. А якщо молода людина ще й працівник охорони здоров'я, має не тільки лікувати, а й пропагувати здоровий спосіб життя, запалювати власним прикладом. Розмірковуючи про це, В'ячеслав Францович постійно намагався зробити все, що залежало від керівника, щоб і студенти, і викладачі отримали гідні умови для фізичного вдосконалення. Задумавши збудувати спорткомплекс, несхибно йшов до цієї мети. І на роботу брав лише однодумців.

Богдан Копильцев без тіні сумніву відповів Трачуку «так» і на три десятки літ заякорився на цьому робочому місці. Саме йому директор доручив займатися замовленням проектної документації, і Богдану довелося їхати до Москви, в Центральний інститут спортивних споруд СРСР, а затим — до Свердловської філії. Сьогодні не кожен бізнесмен наважиться щось будувати власними силами, без замовника, без генпідрядника. А колектив училища взявся споруджувати комплекс саме так. Методом народної будови до фінішу йшли цілих дев'ять років. Працювали у вихідні, часто розвантажували будматеріали навіть уночі. Не було у Трачука студентів, які не брали б участі в будівництві. Серед численних середніх спеціальних і вищих закладів Кам'янця медучилище — єдине зі справжнім спортивним комплексом, та ще й поруч із гуртожитком. Такого не має навіть національний університет.

Коли в 2006 році В'ячеслава Францовича не стало, Богдан Копильцев запропонував на вшанування пам'яті натхненника започаткувати спортивні змагання. Так народився турнір з баскетболу імені В'ячеслава Трачука. Йому вже три роки. Завжди у вересні, на день народження вчителя, у спорткомплексі медучилища збираються нинішні та колишні студенти, члени родини В'ячеслава Францовича, усі, хто його пам'ятає. Подякою наставнику за добрий слід на полі фізичної культури та спорту цьогоріч стало відкриття меморіальних дощок. Одна свідчить про те, що споруду зведено на честь випускників училища, котрі загинули на фронтах минулої війни, виконували інтернаціональний обов'язок в гарячих точках планети, закривали своїми грудьми інших. Такими їх виховало училище. Друга дошка увічнює автора ідеї, яка слугитиме ще не одному поколінню подільських медиків. До слова, навіть криза не змогла перешкодити нинішньому турніру, в якому взяли участь студенти Кам'янця — зі згаданого закладу, з коледжу архітектури та дизайну, учні ДЮСШ №1, спортсмени з Чемеровецького медучилища, коледжу Хмельницького політехнічного коледжу. З року в рік росте не тільки когорта спортсменів, які міняють футболки на білі халати, а й меценатів, котрі підхопили задум В'ячеслава Трачука. Це його учні, випускники Кам'янець-Подільського медучилища різних років. Ігор Марчук, Віктор Польовий, Ігор Яворський, Дмитро Редько, Андрій Вовк... Усі вони стали успішними, відомими людьми, та за власним успіхом не забули про свого наставника. До речі, перемогу святкували кам'янецькі медики. А корпункт «Голосу України» в Кам'янці-Подільському нагородив призом кращого гравця Ларису Стадник із Хмельницького.

Віра ШПИЛЬОВА.

До матчу на «Дніпро-Арені»

Футбол. Тренер збірної Англії **Фабіо Капелло** викликав 24 футболісти для участі у відбірних матчах до чемпіонату світу-2010 з Україною (10 жовтня) та Білоруссю (14 жовтня).

Воротарі — Девід Джеймс («Портсмут»), Роберт Грін («Вест Гем»), Пол Робінсон («Блекберн»); **оборонці** — Вейн Брідж, Джолеон Лескотт (обидва — «Манчестер Сіті»), Вес Браун, Ріо Фердинанд (обидва — «Манчестер Юнайтед»), Ешлі Коул, Джон Террі (обидва — «Челсі»), Глен Джонсон («Ліверпуль»), Меттью Апсон («Вест Гем»); **півоборонці** — Гарет Беррі, Шон Райт-Філліпс (обидва — «Манчестер Сіті»), Девід Бекгем («Лос-Анджелес Гелексі», США), Майкл Каррік («Манчестер Юнайтед»), Стівен Джеррард («Ліверпуль»), Френк Лампард («Челсі»), Джеймс Мілнер («Астон Вілла»), Аарон Леннон («Тоттенгем»); **нападники** — Карлтон Коул («Вест Гем»), Пітер Крауч («Тоттенгем»), Еміль Гескі («Астон Вілла»), Вейн Руні («Манчестер Юнайтед»), Габріель Агбонлагор («Астон Вілла»).

ФОТОФАКТ

Буча (Київська область). У рамках святкування дня міста відкрили новий стадіон зі штучним полем.

На знімку: право першого удару по м'ячу надали Сергієві Шевченку (ліворуч) і Андрієві Середі з команди «Фаворит».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У Кичі олімпійський квиток

Хокей. Український лайнсмен, 29-річний Андрій Кича представлятиме український суддівський корпус на Олімпіаді—2010 у Ванкувері. В Цюріху було затверджено суддівські призначення, зроблені під час піврічного конгресу ІІНF в Тунісі. Хокейний турнір XXI зимових Олімпійських ігор у Ванкувері стане четвертим форумом найвищого рівня в кар'єрі Андрія Кичі. Дебютним в еліті для нього став московський чемпіонат світу, після якого Андрія запросили обслуговувати матчі аналогічних турнірів у Канаді та Швейцарії.

Визнання професійних якостей Андрія Кичі прийшло на останньому чемпіонаті світу у вищому дивізіоні, де йому довірили обслуговувати «бронзовий» поєдинок між збірними США і Швеції.

За перемогу над Росією

Футбол. Федерація футболу Азербайджану пообіцяла гравцям своєї національної збірної по 15 тисяч доларів кожному за перемогу в останньому матчі відбіркового етапу чемпіонату світу—2010 проти Росії, що відбудеться 14 жовтня, повідомляє Azerifootball. Нічийний результат оцінюється трохи дешевше — по 10 тисяч на брата. Підопічні Берті Фогтса замикають таблицю в 4-й групі з одним очком.

Анрі — наступник Венгера?

Тренер «Арсенала» Арсен Венгер заявив, що колишній нападник його команди, а нині футболіст «Барселони» Тьєррі Анрі може повернутися до Лондона як тренер. При цьому наставник «канонірів» зазначив, що його місце може зайняти не тільки Анрі, а й багато хто з колишніх гравців команди.

«Я впевнений, що він повернеться, бо знаю: на певній стадії розвитку команди їй знадобляться люди, котрі мали авторитет тут раніше. Крім того, коли-небудь мені доведеться залишити посаду і, можливо, після цього я допомагатиму комусь зі своїх колишніх підопічних, — цитує «Таймс» французького фахівця. — Тьєррі обожнює футбол. Торік він спостерігав за нашою молодіжною командою по клубному телебаченню. Він любить гру, але чи любить приносити себе в жертву? Адже саме це вимагається від тренера. Час покаже».

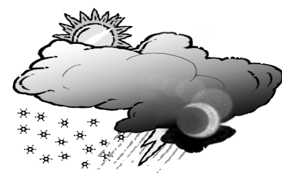
Не на своєму місці

Бразильський форвард ЦСКА Гільерме (взятий в оренду в київського «Динамо») непогано ввійшов у гру в матчі з «Кубанню» (4:0). З'явившись на полі замість Алана Дзагоєва за нульового рахунку ще до перерви, він кілька разів міг забити сам, а також взяв участь у забитті двох із трьох м'ячів армійцями. Незважаючи на те, що Гільєрме допоміг своєму клубові, він не забув у черговий раз поскаржитися на те, що грає не на своїй позиції. Цим само він був невдоволений ще тоді, коли виступав у київському «Динамо».

«Я з великою наснагою сприйняв вказівку готуватися до виходу на поле. І дуже радий, що зробив внесок у перемогу команди. Хай навіть я грав і не зовсім на своїй позиції. Втім, не думаю, що наш тренер буде використовувати мене на місці атакуючого півоборонця. Гадаю, це вимушений захід, продиктований конкретною ситуацією», — сказав бразилець.

ПОСИДЕНЬКИ

№ 187 (4687) ВІВТОРОК, 6 ЖОВТНЯ 2009

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер північно–західний, південно–західний, 5—10 м/с. Температура вночі 2—7 градусів тепла, на більшій частині території на поверхні ґрунту, місцями (крім крайнього півдня) і в повітрі заморозки від 0 до –4. Вдень 13—19 градусів тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 6 ЖОВТНЯ

❒ 356 до н. е. Народився Олександр Македонський, великий полководець і завойовник. Дослідники відносять імовірну дату його народження на період з 6 по 10 жовтня. ❒ 1889. У Парижі відчинило двері кабаре "Мулен Руж". ❒ 1914. Народився Тур Хейердал, норвезький мандрівник. ❒ 1924. Народився Л. М. Венедиктов, український хоровий диригент, педагог. ❒ 1927. У Нью-Йорку пройшла прем'єра першого звукового фільму. ❒ 1962. У Лондоні відбулася прем'єра першого фільму про Джеймса Бонда — "Доктор Ні".

Сюрприз із різнокольорових синів

ОТАКОЇ!

Чорношкіра африканка 35–літня Флоренс–Аддо Герт знала, що чекає двійню. І що це будуть хлопчики. Але коли сини з'явилися на світ, у неї відібрало мову. Для батька — 40–літнього німця Штефана Герта — це теж було справжнім сюрпризом. Річ у тім, що жінка народила темношкірого, темноокого й чорноволосого Лео й світлошкірого, блакитноокого й чорноволосого Раєна. Генетик Петер Проппінг пояснює, що такий генетичний курйоз стався через те, що серед її предків був білий. Або ж серед предків батька був темношкірий, **повідомляє www.rian.ru.**

До речі, у жовтні 2006 року в Австралії народилися незвичайні двійнята Алісія й Жасмін, абсолютно не схожі одна на одну. В Алісії карі очі, чорне кучеряве волосся й смаглява шкіра, тоді як її сестричка Жасмін — блакитноока, біллява й білолиця. Виявилося, що Алісія схожа на матір з її ямайським корінням, а Жасмін — на батька, німця.

Медицині відомий і зовсім унікальний випадок, який стався в 1982 році, коли на світ з'явилися різнояйцеві близнюки — афроамериканець і європеоїд. У малят був не тільки різний колір шкіри, але й різні батьки. **А от із цього місця детальніше...**

Таємницю загадок народження пояснює телегонія

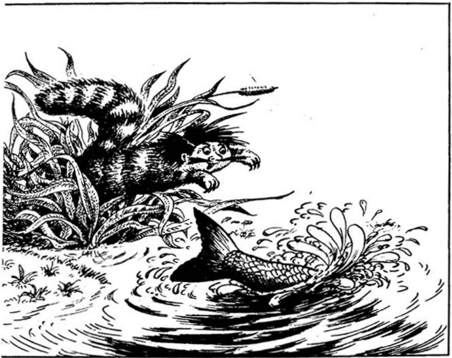
Телегонія (*від грецького — народження на відстані*) — теорія, яка твердить, що на потомство жінки впливають усі її попередні статеві партнери, особливо перший. Суть явища — в потужному впливі чоловічих статевих елементів на організм жінки. Навіть якщо зв'язок був нетривалим і багато років тому.

Учені спостерігали це спершу серед тварин під час схрещування зебри й коня. Експеримент проводили в СРСР. Досвіди визнали невдалими й припинили. І раптом у кобил, що колись побували під смугастими жеребцями — зебрами, через кілька років стали народжуватися смугасті лошата. Про це явище знають і собаківники. Якщо породиста «дівчинка» зв'яжеться з «дворнягою» хоча б один раз, у неї вже ніколи не буде породистого потомства (не врятує пізніше й породистий пес).

Відомий французький учений-біолог Фелікс Ладантек після багаторічного ретельного вивчення цього явища дійшов висновку, що ефект телегонії поширюється й на людей. Потрібні підтвердження? Будь ласка. В 1957 році в Москві пройшов Всесвітній фестиваль молоді. Через дев'ять місяців деякі молоді москвички почали народжувати негренят. Але про телегонію згадали через три—п'ять і більше років, коли в жінок, які тоді не завагітніли, а створили міцні родини, вийшовши заміж за білих хлопців, стали з'являтися... чорношкірі діти. Їм довелося зізнатися, що вони втратили цноту з гостями з Африки під час фестивалю.

Нічого не знаючи про телегонію, пращури називали таких дівчат зіпсованими, дьогтем обмазували таким ворота. Чи не варто замислитися про це сучасним дівчатам, що приймають рішення до шлюбу почати інтимне життя? Адже відповідно до теорії, чоловік, що позбавив дівчину цноти, стає, так би мовити, генним батьком всіх її майбутніх дітей.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Ділова хватка

КУРЙОЗИ ІЗ ЗІРКАМИ

Якось Юрія Нікуліна в гримі везли з «Мосфільму» у центр міста, де відбувалася зйомка епізоду з фільму «Ділові люди». Поки їхали, Нікулін репетирував роль. У руках в артиста був великий «кольт», і він, приставивши його до потилиці шофера, командував:

— Уперед! Ліворуч! Не розмовляти!

Все це відбувалося ввечері, на вулицях уже горіли ліхтарі, і коли машина під'їхала до Арбата, дорогу їй раптово перепинили два чорні «воронки», з яких вискочила група захвату.

Виявляється, якийсь регулювальник через автомобільне скло помітив сцену з «кольтом» і по рації сповістив про це в органи. Але, на щастя Нікуліна, його вже добре знали з фільмів «Коли дерева були великими» і «Самогонщики». Тому все скінчилося добре.

А чи знаєте ви, що...

● *У білих ведмедів — чорна шкіра.*

● *«Іспанія» у перекладі означає «земля кроликів».*

● *Щоб на дубі виросли жолуді, йому має виповнитися щонайменше 50 років.*

● *Брудний сніг тане швидше, ніж чистий.*

● *У бджіл п'ять очей.*

● *Арахіс використовується при виробництві динаміту.*

● *У казино Лас-Вегаса немає годинників.*

● *Щосекунди 1 % населення Землі геть п'яний.*

● *У мурахи найбільший з усіх живих істот мозок. Стосовно тіла, зрозуміло.*

● *Ганс Крістіан Андерсен не міг грамотно написати практично жодного слова.*

● *По понеділках буває на 25 % більше травм спини й на 33 % більше серцевих нападів.*

● *Щодня у світі з'являється в середньому 33 нові продукти. 13 з них — іграшки.*

● *Пересічний громадянин за все життя проводить два тижні, чекаючи зміни сигналу світлофора.*

● *До чаю людина звикає швидше, ніж до героїну.*

● *Туалетний папір було винайдено 1857 року.*

● *Комарів дуже приваблює запах людей, які недавно їли банани.*

● *Хокейна шайба може розвивати швидкість 160 кілометрів на годину.*

● *Мозок неандертальця був більший, ніж у нас із вами.*

● *У деяких громадських туалетах Сінгапуру встановлені відеоприставки караоке.*

● *Середньостатистичний банкомат помиляється за рік на 250 доларів — причому не на свою користь.*

● *Двигун автомобіля почали заводити ключем у 1949 році.*

● *Полярні ведмеді можуть бігати зі швидкістю 40 км/год.*

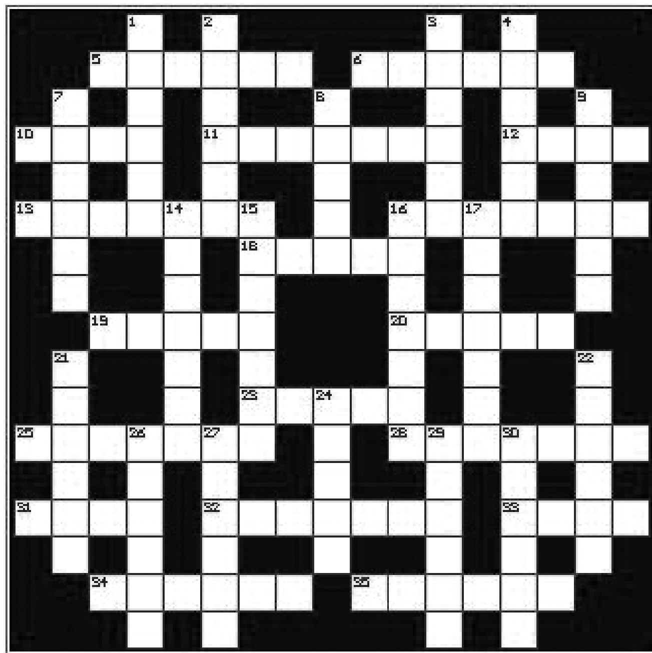
● *Голосне хропіння може досягати того ж рівня децибелів, що й відбійний молоток.*

ОРІЄНТИР

«Організм людський побудований не тільки складно, а й мудро. У кожному органі — в корі головного мозку, легенях, нирках, печінці і т. д. — є клітини, котрі працюють у цей момент, і незадіяні. Ось ці «резервні» при звичайній ненапруженій роботі організму виключаються з дії. Вони відпочивають. Та варто лише включитись у режим напруженої діяльності, «резервні» клітини одразу ж одержують сигнал перейти в режим інтенсивної роботи. За їхній рахунок і підтримується кількість робочих клітин. Однак кількість резервних з часом (з віком) стає дедалі меншою. Ось чому ми потребуємо відпочинку».

Микола АМОСОВ, видатний хірург і невтомний пропагандист здорового способу життя.

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗУМУ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Окуляри в оправі з ручкою. 6. Друга по порядку від Сонця планета Сонячної системи. 10. Дурне ... без хліба. 11. Кожний із дванадцяти учнів Христа. 12. Напівпровідниковий прилад, що пропускає струм лише в одному напрямі. 13. Зображення будівельника або замовника храму. 16. Чотирикутник з рівними сторонами. 18. 30-денний мусульманський піст. 19. Металеві і паперові знаки, які є мірою вартості при купівлі і продажу. 20. Струнний щипковий музичний інструмент. 23. Екваторіальне сузір'я. 25. Верхня частина фасаду будинку, портика, колонади. 28. Літературний прийом, який полягає в порушенні логічного зв'язку. 31. Атмосферні опади у вигляді білих зіркоподібних кристалів. 32. Одиниця сили світла. 33. Міфічний герой індійського народного епосу. 34. Ватажок козацького війська, кошовий. 35. Смолиста маса з відходів перегонки нафти.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Де ... скрипливі, там собаки сварливі. 2. Одержання банком грошей за дорученням клієнта. 3. Територія держави, оточена територією інших держав. 4. Батько діда чи баби. 7. Умовне секретне слово. 8. Дерево родини вербових. 9. Старовинна назва шаблі, виготовленої з дамаської сталі. 14. Восьмивірш. 15. Річка на Апеннінському півострові. 16. Багатоголоса світська пісня епохи Відродження. 17. Італійський письменник епохи Відродження. 21. Сільськогосподарське знаряддя для розпушування ґрунту. 22. Запальне захворювання шкіри. 24. Сестра і дружина бога Осіріса. 26. Рогове покриття на кінці пальця. 27. Неприємне відчуття в роті після споживання кислого. 29. Столиця Анголи. 30. Офіціант у французькому ресторані.

Склав Іван Собко.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Лорнет. 6. Венера. 10. Сало. 11. Апостол. 12. Діод. 13. Донатор. 16. Квадрат. 18. Ураза. 19. Гроші. 20. Цитра. 23. Оріон. 25. Фронтон. 28. Алогізм. 31. Сніг. 32. Кандела. 33. Рама. 34. Отаман. 35. Гудрон.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Ворота. 2. Інкасо. 3. Анклав. 4. Прадід. 7. Пароль. 8. Осика. 9. Дамаск. 14. Тріолет. 15. Рубікон. 16. Канцона. 17. Аретіно. 21. Борона. 22. Екзема. 24. Ісіда. 26. Ніготь. 27. Оскома. 29. Луанда. 30. Гарсон.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Людмила ОПАНАСЕНКО.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1904

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

